

Ustanovitelji: občinske konference SZDI Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob dnevu JLA

Sedemindvajset let poteka, odkar je tov. Tito izdal ukaz o ustanovitvi I. proletarske brigade NOV Jugoslavije, ki je bila konec leta 1941 prva regularna enota narodov Jugoslavije, Balkana in zaslužjene Evrope. Tiste dni so zavezniki bojevali srdite boje s silami osi pred Moskvo, Leningradom in Harkovom na vzhodu, zavezniške sile pa na zahodu v kanalu La Manche ter na jugu v severni Afriki.

Druga svetovna vojna je bila tedaj v svoji začetni fazi najbolj ogorčenih borb na kopnem, na morjih in v zraku. Bodočnost je bila mračna, le od daleč se je svetlikala svoboda, za katero se je bilo treba boriti ali pa postati podložnik in suženj sil osi. Tega so se zavedali vsi naši ljudje in so se zato na poziv KPJ dvignili proti okupatorju in domačim izdajalcem ter strnili svoje sile v enotno celoto NOV, to je JLA, do konca vojne — do zmage.

Mnogo krvi in solza je bilo prelitih, na tisoče najboljših sinov je padlo, preden smo ostvarili težko pričakovano svobodo, neodvisnost in enakopravnost naših narodov. Casten je naš delež, ki smo ga dali združeni Evropi, da se je otrsela jarma hitlerjevske pošasti. Borba proti njej nam je zasekala hude rane, vendar smo nanjo ponosni, saj smo si priborili svobodo, ki smo jo znali braniti do danes. Kakršni smo bili v najhujšem letu 1941, kar smo znova potrdili leta 1945, 1948, 1953 in 1968, taki bomo tudi danes in jutri — branili in varovali bomo naš samoupravni socializem pa naj preži nevarnost od koder koli.

Tudi danes je svet še miren, svoboda je treba čuvati! Pojavljajo se teorije o omejeni suverenosti, kar nas opominja, da je treba za obrambo neodvisnosti pripraviti vse naše ljudstvo kot najmočnejše orožje v skrajni sili. O tem govori tudi novi zakon o ljudski obrambi, ki stopa v veljavo s 1. januarjem 1969. Oboroženih sil Jugoslavije ne tvori samo JLA, temveč tudi vse enote teritorialne vojske, odredi in enote delavcev in kmetov, mladine in meščanov, ki se snujejo v delovnih organizacijah, po vaseh, mestih in občinah.

Naš odgovor na agresijo, če bi jo kdo poskušal, bo vseljudska borba, v kateri bodo sodelovali vsi državljani, sposobni za borbo, uporabili bomo vsa materialna sredstva, ki lahko služijo ljudski obrambi.

Namen ukrepov za vseljudsko obrambo je preprečiti vojno, preprečiti agresijo in omogočiti svobodno ustvarjalno delo našemu delovnemu človeku.

Ob dnevu JLA je treba dati priznanje vsem njenim pripadnikom, vsem obveznikom operativne armade in teritorialne obrambe, civilne zaščite, priznanje vsem državljanom, ki so spoznali, da je njihova državljanska dolžnost in pravica krepiti ljudsko obrambo, v primeru vojne pa boriti se do zmage.

Kranjska občina je letos izvedla uspele vaje civilne zaščite, ki so dobile priznanje vse Slovenije. Vsem udeležencem in organizatorjem izražamo tudi ob priliki tega praznika vso zahvalo za dejanski prispevek k vseljudski obrambi.

Podpolkovnik Stevo Bura

Zaposlovanje v tujini — rešitev nezaposlenosti?

Odborniki so na četrtkovi seji skupščine gorenjske komunalne skupnosti za zaposlovanje poudarili, da zaposlovanje v tujini ne bi smelo biti rešitev problema nezaposlenosti delavcev doma. Res, da je sedaj na zavodu za zaposlovanje prijavljenih 1120 delavcev, ki iščejo zaposlitev, kar pa je več kot četrtnina manj kot lani. V tujino pa je z napotnicami za delo odšlo zelo veliko delavcev, kar tri četrtnine več kot lani. Poročilo zavoda sicer navaja, da se je s tem nekoliko zmanjšala nezaposlenost, vendar pa ni posebej prikazano

(Nadalj. na 24. str.)

NOVOLETNO DARILO

KOKRE

SVOJIM KUPCEM!

- 500 ženskih in moških ur. Vsak nakup prek 40,00 N din, v dneh od 1. 12. — 31. 12. 1968 pride v poštev za žrebanje.
  - Obisk dedka Mraza v Blagovnici bo vsak dan od 27. — 30. 12. 1968 v času od 17,30 — 18,30. Starši, pripeljite svoje otroke!
  - Prireditev v Prešernovem gledališču za igrice Žogica nogica in obdarovanje otrok bo 30. 12. 1968 ob 17,30. Darila za obdarovanje sprejemamo v Blagovnici — Kranj.
- Za obisk in nakup se priporoča
KOKRA — KRANJ

Gradnja ceste čez Visoke Ture

Celovec, decembra — Avstrijski časopisi v splošnem, posebno pa še koroški, prinašajo obširne članke o začetnih delih pri gradnji turske avtoceste in poudarjajo ogromni gospodarsko-politični pomen te prometne žile, ki naj poveže prek Tur Salzburg z Beljakom, oziroma kot je v otvoritvenem govoru dejal minister za gradnje dr. Kotzina, »sever z jugom«.

V prvi etapi bodo dokončali izgradnjo predora Wolfberg pri Spitalu ob Dravi ter s tem odpravili ozko grlo v cestnem prometu pri imenovanem mestu (do 30.000 vozil dnevno v glavni sezoni). To pa je obenem tudi začetek gradnje »velikega projekta«, to je štiritestne turske avtoceste. Stroški prve etape so preračunani na 400 milijonov šilingov.

V naslednji etapi nameravajo do leta 1974 v odsekih postopoma zgraditi le eno stran ceste (dvostezno) in to iz tehničnih, predvsem pa finančnih razlogov. Stroški so preračunani na 3 milijarde šilingov (okrog poldruga milijarde N din). Tehnično najbolj zahteven, pa seve tudi najdražji, bo odsek prek glavnega grebena Tur.

V naslednjem navajamo nekaj najbolj karakterističnih odlomkov iz govorov predsednikov raznih oblasti o priliki slavnostne otvoritve gradbenih del.

Dr. Vincenc Kotzina, minister za gradnje, pravi med drugim: »Od zgodovinskega dneva 5. decembra 1968 dalje ne bomo govorili le o avtocesti prek Tur, temveč tudi o povezavi severa z jugom, ko bo ta važna prometna žila v interesu Avstrije in Evro-

pe izpolnila svoje poslanstvo in ko govorimo o integraciji, opravljajo danes naši graditelji cest pravo integracijsko delo.«

Deželni glavar Hans Sima je izkoristil to priliko in naprosil ministra dr. Kotzina, naj zastavi vse sile za čimprejšnjo izvedbo, ne le za Koroško, temveč tudi za vso Avstrijo, tako pomembne ceste: »Koroška ne sme biti dlje izločena iz mednarodnega prometa.«

Tudi drugi govorniki so poudarjali važnost načrta in čim hitrejšo njegovo izvedbo. Tako je referent za gradnjo cest dr. Weissman dejal, ko je omenjal finančna bremena: »Naloga, ki je pred nami, presega moči ene generacije. Ceste, ki jih gradimo, bodo v prid našim znanamcem. Na podlagi te uteme-

(Nadalj. na 24. str.)

ALPSKA
MODNA
INDUSTRIJA
RADOVLJICA

Industrijska prodajalna ALMIRA Radovljica

NUDI POTROŠNIKOM

VELIKA IZBIRA

50%

OTROŠKIH, ŽENSKIH IN MOŠKIH PLETENIN

NOVOLETNEGA POPUSTA

Izkoristite ugodno priložnost in obiščite prodajalno na Linhartovem trgu v Radovljici

PRIPOROČITE GLAS SVOJIM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

Za večjo uveljavitev mladih, več razumevanja starejših

Nekatere ugotovitve s seje razširjenega plenuma občinskega komiteja ZM Radovljica

Pred tednom je občinski komitej ZM Radovljica sklical plenum, katerega so se udeležili tudi nekateri aktivnejši mladinci in mladinke, ki so med letom redno obiskovali

vikend seminarje. Obravnavali so dejavnost mladinske organizacije, kadrovska vprašanja in priprave za letno, redno konferenco.

Udeleženci plenuma so kritično ocenili prizadevnost članov predsedstva, kakor tudi vodstev mladinskih aktivov na terenu in v delovnih organizacijah. Odkrito in neposredno so razgrnili svoje dokaj resne probleme, ki v zadnjem času ovirajo dejavnost mladinske organizacije. Brez oklevanja so opozorili na neenotnost v samem predsedstvu, posebno pa na neodgovornost članov komiteja in na razne napake, ki so bremenile ne le komitej, marveč vso mladinsko organizacijo. Nekateri člani predsedstva so pripisali stagnacijo objektivnim težavam, ki izvirajo iz neurejenih kadrovskih vprašanj, med katere sodi vprašanje predsednika na prvo mesto. Že bivši predsednik, še bolj pa sedanji, zaradi svojih obveznosti na delovnem mestu v podjetju, kot neprofesionalce, ne utegne izpolnjevati svojih dolžnosti v organizaciji. Večkrat se dogaja, da je odsoten po nekaj tednov, ali celo mesecev, kadar dela na terenu.

Aktivni v naseljih in v podjetjih so opazno opustili svojo dejavnost, četudi so bili še pred dobrim letom izredno aktivni. Vzrok ni zgolj v slabem vodstvu, ki resda ni povsod na svojem mestu, pač pa tudi in najbrž odločilno, v dokaj čudnih odnosih nekaterih vodstev podjetij in sindikalnih podružnic do mladinskih funkcionarjev in aktivov. V razpravi so nanažali celo vrsto izpadov nekaterih starejših tovarišev iz uprav in sindikalnih podružnic, ki ne samo da ignorirajo obstoj mladinske organizacije, marveč celo zavirajo sleherno pobudo ali stališče mladih delavcev in delavk. Mladji se čutijo odrinjene in onemogočene v svojem delu, ker nihče nima pravega razumevanja zanje. Mladina se, je rečeno na plenumu, spričo tega pasivizira in sprosti šele izven svoje delovne organizacije, žal v okolju, ki je vse prej kot pa vzgojno.

Sprejem 70 mladincev in mladink v ZK, so na plenumu soglasno pozdravili, pri tem pa opozorili na nujnost večjega vključevanja mladih komunistov v mladinsko organizacijo, ki je bilo doslej pod pričakovanjem.

V Kamniku so v ZK sprejeli več kot 60 novih članov

Razloge za premajhno vključevanje mladine in novih članov v zvezo komunistov v prejšnjih letih v Kamniku lahko iščemo predvsem v skromnih prizadevanjih za vključevanje mladine, deloma pa tudi v neorganiziranosti. Izraz vsega tega se kaže v podatku, da so v kamniški občini v obdobju od 1965 do lani sprejeli le 27 novih članov. Drugače pa je bilo letos. Tako je do konca oktobra dobilo partijske izkaznice 46 novih članov, prejšnji mesec šest, medtem ko ta mesec še potekajo sprejemi v zvezo komunistov v Duplici, v gradbenem podjetju Graditelj, v gozdnem gospodarstvu, v Svit, v aktivu ZK javne uprave in v aktivu mladih komunistov.

Za samo vključevanje in sprejemanje novih članov v zvezo komunistov so v Kamniku še široke možnosti, zlasti če nam je znan odstotek članov ZK med zaposlenimi. Tako je v primerjavi z vsemi zaposlenimi v družbenem sektorju le 6,55 odstotka članov ZK. Posebno je ta odnos slab na nekaterih področjih gospodarske dejavnosti, tako v industriji, zlasti pa še v gradbeništvu, prometu, trgovini in gostinstvu ter obrti. Podobno je tudi na področju šolskega, saj imajo na nekaterih šolah (Stranje, Moste, gimnazija in nekatere podružnične šole) le po enega ali dva člana zveze komunistov. Srečujemo se tudi s primeri, da v nekaterih delovnih organizacijah komunistov sploh ni. In če upoštevamo splošno ugotovitev, da je v teh delovnih organi-

zacijah veliko število mladine in da so to ponekod izrazito mladi kolektivi, potem so možnosti za vključevanje novih članov res velike.

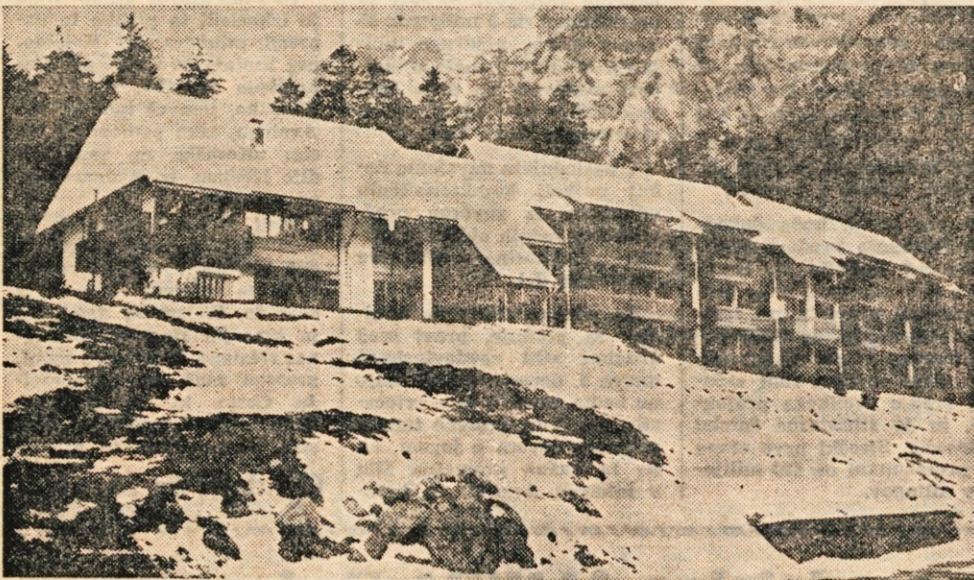
Da bodo kamniški komunisti temu področju posvečali v prihodnje več pozornosti, pričajo nekateri že sprejete konkretne naloge. Te pa so v pripravi koordinacijskih programov dela posameznih organizacij ZK, še več pozornosti bo v bodoče deležna samoupravna družbeno-politična aktivnost mladih, zlasti v mladinski organizaciji in v samoupravnih organizacijah. Seveda pa se v Kamniku zavedajo dejstva, da mora vključevanje v ZK spremljati tudi načrtna idejnopoliitična vzgoja in usposabljanje na novo sprejetih članov. Temu bodo gotovo zadostili številni seminarji, ki so jih že ali pa še bodo pripravili v sodelovanju s kamniško delavsko univerzo. Sploh pa je v Kamniku čutili vzdušje in pričnanje, da mora sprejemanje mladine v zvezo komunistov postati trajna in ena najpomembnejših nalog vseh organizacij in vodstev ZK. V ta namen so v posameznih organizacijah že formirali posamezne skupine najboljših komunistov, ki bodo stalno načrtno delali pri vključevanju mladih. Široko aktivnost pa bodo namenili zlasti mladini v delovnih organizacijah, v šolah in na terenu, kjer bodo mladino seznanili s programom ZK, z aktualnimi političnimi nalogami, z zgodovino ZK in z vsebino dosedanjih kongresov zveze komunistov.

V. G.

Tekmovanja za dan JLA

Tako kot minula leta je bilo tudi letos v počastitev dneva JLA v kranjski občini več različnih športnih tekmovanj in drugih prireditev. Tudi letos je občinska zveza združenj borcev pripravila različna tekmovanja, ekipe kranjske garnizije Stane Žagar so se pomerile z invalidi itd. Nova pa so bila letos tekmovanja med ekipami JLA in člani sindikalnih organizacij. Ta in minuli teden so se ekipe pomerile v kegljanju, odbojki in namiznem tenisu. V kegljanju je prvo mesto osvojila ekipa sindikalne organizacije Elektro, v odbojki so bili prvi »veterani«, v namiznem tenisu pa je Iskra premagala JLA s 5:1.

A. Z.

Predsednik tržiške občinske skupščine Marjan Bizjak je včeraj slovesno odprl nov Kompasov garni hotel na Ljubelju. Nov hotelski objekt, veljal je 600 milijonov S din, ima 72 ležišč v dvo-posteljnih in enoposteljnih sobah. V hotelu je še snack bar in kavarna z zajtrkovalnico — skupaj 110 sedežev ter moderno trizestno avtomatsko kegljišče. Prva skupina turistov bo prišla v hotel prihodnji teden in bodo na Ljubelju preživeli novoletne praznike. Cena bivanja v hotelu je 46,50 N din, turist pa, ki je v hotelu več kot tri dni, ima pravico do brezplačnih voženj na žičnici in vlečnicah na Zelenico. (vig). Foto: F. Perdan

Konferenca ZM Radovljica prihodnje leto

Minuli teden je bila v Radovljici 5. razširjena seja plenuma občinskega komiteja zveze mladine. Seje so se udeležili tudi predsedniki mladinskih aktivov v občini, na njej pa so razpravljali o problemih mladinske organizacije. Tako v uvodnih mislih predsednika občinskega komiteja kot v razpravi je bilo ugotovljeno, da delo nekaterih mladinskih aktivov ni zadovoljivo. Vzroki za to so po mnenju predstavnikov aktivov objektivni in subjektivni. Ugotovili so tudi, da so glavni vzrok za slabo delo nekaterih aktivov neustrezni kadri. Na seji pa so spregovorili tudi o delu klubov v občini. Sklenili so,

da bodo pri občinskem komiteju ustanovili komisijo za klubsko dejavnost, ki naj bi pripomogla k razrešitvi nekaterih vprašanj na tem področju, hkrati pa povežala vse klube v občini.

Na seji so tudi poudarili, da bi v prihodnje moral biti na občinskem komiteju profesionalni sekretar. Ko so govorili o zasedanju občinske konference, pa so sklenili, da bo o datumu konference (ki bo prihodnje leto) odločilo predsedstvo občinskega komiteja zveze mladine. Na konferenci bodo razpravljali o klubih v občini, mladih v proizvodnji, problemih šolske mladine, delu mladine na vasi itd.

A. Z.

Pri vsaki enoti
GORENJSKE
kreditne banke je

gko

USAH
mesec

žrebanje

NAVADNIH HRANILNIH VLOG
ki porastejo za 100.— ND

Mesečno dobi

10

srečnih izžrebancev
ROČNE URE DARWIL

● V odborih republiške skupščine med drugim razpravljajo o predlogu zakona o proračunu Socialistične republike Slovenije (republiškem proračunu) za leto 1969. Republiški proračun za prihodnje leto obsega dohodek v znesku 621 milijonov, 600.000 N dinarjev. Te dohodke po predvideni bilanci tvorijo: prispevki (253.300.000 din), davki (258.600.000 din), takse (40.000.000 din), dohodki po posebnih predpisih (12.500.000 din), dohodki organov in razni drugi dohodki (1.300.000 din) ter dopolnilna sredstva (55.900.000 din).

Po predlogu proračuna naj bi se dohodki razporedili: za znanstveno dejavnost 34.070.500 N din, kulturno-prosvetno dejavnost 31.794.140 din, socialno varstvo 128.563.000 din, zdravstveno varstvo 3.198.000 din, za delo državnih organov 265 milijonov 232.593 din, za namenska dopolnilna sredstva občinam 3.350.000 din, za dejavnost družbenopolitičnih organizacij in društev 18.357.663, za negospodarske investicije 68.907.817 din, za gospodarske posege 30.882.000, za proračunske obveznosti iz prejšnjih let 15.494.838 in za rezervni sklad 12.000.000. Sredstva v višini 9.749.449 dinarjev pa so še nerazporejena.

● V republiški skupščini je v obravnavi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o uvedbi in stopnjah republiških prispevkov, davkov in taks.

Po predlogu zakona je osnova za republiški prispevek iz osebnega dohodka občanov skupni čisti dohodek, ki ga je zavezanec dosegel v koledarskem letu, za katerega se odmerja prispevek zmanjšan za znesek 20.000 dinarjev. Odbita postavka od skupnega čistega dohodka torej znaša prav toliko, kolikor je znašala doslej. Razen tega predlog predvideva zmanjšanje osnove za ta prispevek za vsakega vzdrževanega družinskega člana za 5000 N dinarjev, razen za zakonca zavezanca, kjer se osnova znižuje samo za polovični znesek, to je za 2500 dinarjev. Znižanje osnove torej ni enotno za vse družinske člane, za katere ima zavezanec pravico uveljavljati olajšavo. Znižanje osnove pa se upošteva samo v višini razlike med dohodki vzdrževanega člana in predvidenim zneskom — v sorazmerju s časom dejanskega vzdrževanja. Če se tako zagotovljen znesek olajšav pri enem zavezancu ne more v celoti upoštevati, se morebitna razlika upošteva pri drugem zavezancu.

Stopnje prispevka iz skupnega dohodka so progresivne: tako je npr. pri stopnji 5.000 N din 3 % prispevka, pri stopnji 20.000 N din 12 % prispevka, pri stopnji več kot 70.000 N din pa 78 % prispevka.

Ta zakon naj bi začel veljati s prvim januarjem 1969. Določbe o znesku znižanja osnove za vzdrževanega družinskega člana pa naj bi se uporabljale že pri odmeri prispevka iz skupnega dohodka občanov za leto 1968. Z letom 1969 se uvaja akontiranje za ta prispevek.

● Republiški davek od prometa blaga na drobno, ki je sedaj v obravnavi v republiški skupščini, se uvaja zato, ker za leto 1969 federacija ne bo več predpisala maksimalne stopnje občinskega in republiškega davka od prometa blaga na drobno in ker je bil v letu 1968 spremenjen in dopolnjen temeljni zakon o prometnem davku.

Med novimi dodatnimi določbami je zlasti pomembna oprostitev republiškega davka od prometa blaga na drobno za kmetijsko opremo (traktorje s kmetijskimi priključki, škroplilnice, molzne stroje, slamoreznice, mlailnice, vozove itd.), razen za ročno orodje. Z oprostitvijo naj bi stimulirali nakup kmetijske mehanizacije, kar naj bi med drugim delno pripomoglo k povečanju produktivnosti tudi v zasebnem sektorju kmetijstva.

Se nadalje se oprošča plačila republiškega davka od prometa blaga na drobno promet z alkoholnimi pijačami.

V predlogu zakona se predlaga tudi zvišanje stopnje republiškega davka od prometa blaga na drobno od sedanje enotne stopnje 2 % na 3,5 %.

Prav tako predlog zakona določa, da stopnje občinskega davka od prometa blaga na drobno ne smejo presegati 4 %, razen od alkoholnih pijač in alkohola. Stopnje občinskega davka od osebnih avtomobilov pa ne smejo biti nižje od 4 %.

Zakonski predlog tudi predvideva, da se pri obračunavanju prometnega davka od končnih izdelkov individualnega obrtnika - proizvajalca odbije republiški davek od prometa blaga na drobno, ki ga je obrtnik plačal od materiala za take izdelke.

Predvsem boljša kakovost

Izpolnjevanje rednih plan-skih nalog, integracija slovenskih železarn in prilaganje organizacije novim delovnim pogojem so tri osnovne naloge jeseniških železarjev v prihodnjih mesecih. Tako so sklenili na seji delavskega sveta v soboto dopoldne, ko so razpravljali in sprejeli plan za prihodnje leto ter sklenili izpeljati pomembno reorganizacijo, ki bo prilagojena novim delovnim pogojem. Iz obrazložitve predloga plana za prihodnje leto in predvidene reorganizacije in iz razprave je bilo moč povzeti, da so zmagali v kolektivu zelo progresivni pogledi zlasti na področju odgovornosti in da so predvidevanja za prihodnje leto postavljena dosti realnejše. Predlog plana vsebuje tudi nekatere pomembne novosti. Mimo plana skupne in blagovne proizvodnje so določili tudi dinamiko gibanja proizvodnje po mesecih in oceno prodaje po vrednosti.

Predvideli so za 20.000 ton večjo blagovno proizvodnjo ali za 7 % večjo kot jo bodo dosegli letos. Po domačih cenah predstavlja vrednost 742 milijonov N din ali 10 % več kot letošnja. Sloni deloma na večji proizvodnji, še v večji meri pa na premikih v internem asortimentu, seveda, če bodo tudi bolj dosledno kot doslej izpolnjevali kvalitetni asortiment. Prak-

sa zadnjega leta je namreč pokazala, da so količinsko dosegali lepe uspehe in celo rekorde, toda v ceni pa so bili pod planirano. V celoti bodo v prihodnjem letu proizvedli 340.000 ton blagovne proizvodnje.

Čeprav je bil plan deležen pomislekov, je prevladalo prepričanje, da ga bo mogoče izpolniti in v povoljnejših razmerah tudi preseči. Po-udarili so, da je nastopil čas, da morajo začeti drugače de-

lati. To pa bo zagotovila tudi sprejeta reorganizacija podjetja, ki v pogledu odgovornosti prinaša povsem nove elemente. Več reda v organizaciji, bolj precizirana odgovornost in boljše delo. Omogočiti pa mora tudi hitrejšo prilaganje tržišču, razvijati novo tehnologijo in hitrejšo vključevanje v specializacijo in integracijo v celotno slovensko in jugoslovansko gospodarstvo.

J. P.

Škofja Loka

Bodoči problem št. 1 — kanalizacija

Eno od perečih, a še vedno nerešenih vprašanj, ki tarejo Škofjeločane, je kanalizacija. Mesto se naglo razvija, rastejo nove stanovanjske zgradbe, novi stavbeni objekti ter industrija. V takšnih pogojih so urejene komunalne naprave več kot nujne. Do nedavna zelo vznemirljiv problem preskrbe z vodo bo kmalu dokončno rešen, saj je gradnja vodovoda Hotavlj—Škofja Loka v zaključni fazi, lotevajo pa se tudi že predvidene rekonstrukcije mestnega vodovodnega omrežja. Posledica vsega tega bo seveda močno povečana potrošnja vode in mnogo odpadak, ki jih na sedanji način

ne bi bilo več moč odvajati. Sodobno urejeno kanalizacijo imajo namreč le nekateri novejši deli Škofje Loke, ki so zrastle na levem bregu Sore (Novi svet, Groharjevo naselje, naselje montažnih hišic na Suhi ter industrijski okoliš Trate). Kanalizacija v starem delu mesta, zidana iz kamnitih plošč, je bila zgrajena pred 200 leti in že zdavnaj več ne zadošča potrebam. Vsi ostali predeli so brez ustreznih odtočnih naprav. Vode tam odtekajo v podtalnico, na propustnih tleh pa morajo lastniki zgradb fekalije odvažati.

SCP Tehnik, ki skrbi za gradnjo in vzdrževanje kanalizacije, je zato z občinsko skupščino sklenil dogovor o skupnem financiranju programa generalne ureditve kanalizacije v mestu. Le-ta sodi v okvir urbanističnega načrta Škofje Loke. Rekonstrukcija že obstoječega omrežja ter napeljava novih vej bo potekala v etapah, več let zapored. Prav kot pri gradnji vodovoda nameravajo tudi za kanalizacijo sestaviti investicijski program, s katerim bodo določili stroške del, hkrati z njim pa prikazati način zbiranja sredstev in izračunati višino kanalsčine. Vse kaže, da bodo načrti gotovi še pred koncem letošnjega leta in dela bi utegnili steči že v naslednji sezoni.

Prisotne na nedavni seji skupščine občine Škofja Loka je s to informacijo seznanila Irena Mlakar, referent za gradbene zadeve.

I. G.

I. Guzelj

Sprejet urbanistični program občine Šk. Loka

N zadnji seji skupščine občine Škofja Loka so odborniki obravnavali in potem sprejeli urbanistični program komune. Problematika, ki jo zajema ta dokument, je zelo široka in vsebuje celo vrsto podrobnejših študij, saj mora biti program smiseln, gospodaren ter v skladu z zakonitostmi prostorskega razvoja. Rezultati preučevanj so strnjeni v listini, razdeljeni v štiri večja poglavja: osnove za vodno-gospodarsko ureditev, osnove prometnega omrežja, osnove energetskega omrežja in namenska razdelitev površin s prikazom zavarovanih območij.

Z urbanističnim programom se je prebivalstvo seznanilo pred letom dni, ko so ga javno razgrnili. Občani so ob tej priložnosti dali številne pripombe, zlasti kar se tiče zazidalnih kompleksov, posameznih parcel, starološkega polja in zavarovanja prometne cone na Godešiču. O pripombah je že februarja meseca letos odločal svet za urbanizem in mnoge od njih — to smo zvedeli iz govora ing. Staeta Koviča, projektanta urbanističnega programa — upošteval pri dokončni izdelavi dokumenta.

Omeniti velja, da urbanistični program ni enkratna, dokončna rešitev, temveč predstavlja le načrt za bodoči razvoj — seveda ob upoštevanju današnjega stanja in realnih možnosti občine. Predloženi program bo treba stalno prilagajati razmeram in ga, ustrezno novi tehnologiji ter spoznanjem, neprestano dopolnjevati.

VELETRGOVINA
SPECERIJA BLED
VAM NUDI

ZA NOVOLETNE PRAZNIKE

PO IZREDNO UGODNIH CENAH SLEDEČE BLAGO:

Vino belo vipavec 1/1	5,00 N din
Sardine 100 g	1,40 N din
Karamele soko sort. 500 g	3,50 N din
Čokolada mleč. Banat 200 g	4,00 N din
Čokolada leš. Banat 200 g	5,40 N din
Čokoladni praline kandit 1/1	9,00 N din

MNOGO USPEHOV V
LETU 1969 VAM ŽELI
DELOVNA SKUPNOST
SPECERIJE BLED

V prostorih Garni hotela na Bledu je bilo v četrtek posvetovanje predstavnikov pedagoškega inštituta univerze iz Padove v Italiji in predstavnikov republiškega sekretariata za šolstvo in zavoda za šolstvo SRS. Delegacijo iz Padove vodi profesor Giuseppe Flores d'Arcais, našo pa namestnik sekretarja za šolstvo in prosveto Boris Lipužič in direktor zavoda za šolstvo Miro Lužnik.

Obpravnavali so 4 referate, vsaka stran je pripravila po dva. Predstavniki zavoda za šolstvo SRS so seznanili goste z dosežki reforme na področju osnovnega šolstva in gimnazije. Jutri bodo obiskali OŠ v Trzinu, novo OŠ France Prešeren v Kranju in gimnazijo ter Posavski muzej v Brezicah. Srečanje ima predvsem strokovni pomen, ki pa hkrati utrjuje tudi sodelovanje med dvema sosednjima narodoma. — Foto: F. Perdan J. P.

Seja konference ZK v Trzinu

Vsebinska — pastorek tržiške kulture

V četrtek je bila v Trzinu česta seja občinske konference ZK, na kateri so najprej razpravljali o položaju in problemih kulturnih dejavnosti v tržiški občini, na koncu pa so poslušali še poročilo o delu VI. kongresa slovenskih komunistov.

V razpravi o položaju kulture v tržiški občini je predsednik občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij Ivo Gorjanc dejal, da v Trzinu na vse, kar je v zvezi z neko kulturno dejavnostjo, gledajo s premalo pozornosti. »Stalno negujemo nad slabostmi. Glavno oviro vidim v kadrovskem vprašanju pri delu kulturno-prosvetne zveze. Druga pomanjkljivost je v premajhnem številu pripravljanih posvetovanj med vsemi kulturno-prosvetnimi organizacijami v občini. Dobro bi bilo spregovortiti tudi o financiranju te dejavnosti v občini. Tako se številne organizacije ukvarjajo s kulturo in vsako posebej zahteva sredstva za svojo dejavnost. Zato ni čudno, da so sredstva za kulturo tako razdrobljena. Rešitev vidim v tem, da bi morali sklicati vse zainteresirane organizacije, ki se ukvarjajo s kulturo in se odločiti, ali bomo sredstva združili pri občinski zvezi kulturno-prosvetnih organizacij ali bomo ostali pri starem načinu financiranja.«

Predsednik občinske konference SZDL Trzin Lovro Cerar je poudaril, da bi mo-

rali z anketo ugotoviti interese in potrebe občanov. »Le tako lahko ugotovimo, kakšno kulturo v Trzinu potrebujemo oziroma, kakšne vrste kulturne dejavnosti si občani žele.«

Njegovemu predlogu je pritrnilo tudi nekaj diskutantov, vsi pa so poudarjali, da danes v tržiški občini praktično ne vedo za kulturne želje in potrebe občanov. Marija Faganelijeva je v svoji razpravi dejala: »Kulturo se gremo na pamet. Če pri sami dramski dejavnosti se srečujemo z dvema smerema — DPD Svoboda in krog mladih ustvarjalcev pri delavski univerzi. Medtem ko članom dramske sekcije pri DPD Svoboda očitamo počasnost in nesodobnost, pa se na drugi strani srečujemo z mladostno zaletavostjo in neizbrusjenostjo. Zato bi bilo treba uskladiti težnje omenjenih struj in po konkretnem dogovoru pripraviti program.«

Po mnenju Janeza Bedine je v tržiški kulturni dejavnosti vse premalo pozornosti vsebinske. »Zavedati se moramo, da kultura ni hobi posameznikov, temveč naša skupna potreba. Pri iskanju primerne vsebine naše kulture moramo večkrat tudi vztrajati na neki poti, pa čeprav ta v začetku ni splošno priljubljena. Da imamo mačehovski odnos do vsebine kulture in do same kulture nasploh kaže nedvomno dej-

stvo, da Trzinčani niso mogli napolniti dvorane, ko je gostoval Slovenski oktet. Vsi vemo, kaj ta ansambel za Slovenijo in za vse Slovence pomeni, in če na takšne prireditve ljudje ne prihajajo, potem je to znak, da z našo kulturo nekaj ni v redu.«

Vsi udeleženci občinske konference ZK v Trzinu so nato sklenili, da bo poudarek vsebinski kulturne dejavnosti v občini ena izmed njihovih prvenstvenih nalog, podprli pa so tudi predloge za izvedbo ankete o željah, potrebah in interesih tržiških občanov na kulturnem področju.

V. Guček

Trziški mladinski klub kmalu odprt

Trziški mladinci in mladinke so se že dolgo pritoževali, da nimajo nikjer v Trzinu primerne prostora za sestajanje. Vendar bo njihovega negodovanja kmalu konec. V bivši sindikalni dvorani v Trzinu so namreč dobili primeren prostor, s sredstvi, ki so jih prispevale delovne in družbenopolitične organizacije, pa so že kupili klubsko opremo. Najprej so mislili da bo klub odprt že sedaj, a se je zataknilo pri struženju parketa. Zaradi zasedenosti ne morejo nikjer na Gorenjskem dobiti obrtnika, ki bi jim ostrušil parket v klubskih prostorih. Zato so začeli razmišljati, da bi tla v klubskih prostorih prekrili z vinaz ploščicami, vendar za to nimajo dovolj sredstev. Upajo, da jim bodo delovne organizacije v tržiški občini pomagale s sredstvi, tako, da bi klub končno le odprli.

V klubu bodo imeli radio, magnetofon in gramofon, kasneje pa nameravajo kupiti tudi kino projektor. Kar zadeva klubski program, imajo v načrtih organizacijo plesov, predvajanje raznih filmov in predavanja. Kot nam je povedal predsednik ZMS Trzin Silvo Plajbes, bodo v začetku poskusili, da bo klub odprt že sedaj, a se je zataknilo pri struženju dejavnost je največ zanimanja mladih Trzinčanov, bodo to obliko načrtno razvijali. **vig**

II. posvetovanje o avtomatizaciji v črni metalurgiji

Na Bledu se je v četrtek končalo drugo jugoslovansko posvetovanje o avtomatizaciji v črni metalurgiji. Prvo je bilo pred šestimi leti v Skopju, na katerem so obravnavali predvsem teoretična vprašanja s tega področja, medtem ko so na sedanjem dvodnevem zasedanju obravnavali konkretne rezultate dosedanjih stopnje avtomatizacije in mehanizacije v črni metalurgiji.

V tem obdobju je bil namreč izveden obsežen program rekonstrukcije in modernizacije obstoječih naprav ter povečane zmogljivosti železarn na 3.200.000 ton surovega jekla na leto. Uvedli so precej sodobne tehnike in avtomatizacije zlasti pri meritvenih napravah, regulacijah in parcialno avtomatizaciji. Še več je bilo storjenega pri uvajanju elektronskih računalnikov in elektronskih računalniških centrov. Tiste železarne, ki tega še nimajo, si pomagajo pri sosednih ali drugih gospodarskih organizacijah, ki že imajo tovrstne naprave. Uporabljajo jih predvsem za mehanografske potrebe, za obdelovanje podatkov iz knjigovodstva, za obračunavanje osebnih dohodkov in

podobno, manj pa še za avtomatizacijo tehnoloških procesov.

Pri nas obstaja že tudi elektronski računalni center za inženirske računske operacije, ki je v enem letu obstoja dal koristne rezultate. Na blejskem posvetovanju so obravnavali 24 referatov, med njimi tudi referat o uvedbi modernega elektronskega računalnika skupnega obdelovanja določenih podatkov za celotno panogo na tehnično-proizvodnem sektorju in finančno-komercialnem področju.

Na posvetovanju, ki ga je pripravilo Združenje jugoslovanskih železarn v sodelovanju s poslovnim združenjem Unimatič in pod pokroviteljstvom podpredsednika IS SRS Vinka Hafnerja, je sodelovalo okrog 120 strokovnjakov iz vse države. Podpredsednik IS Vinko Hafner je v sredo priredil v vili Bled tudi sprejem za udeležence. V petek pa so obiskali jeseniško železarno. Iz Slovenije so sodelovali na posvetovanju predstavniki vseh železarn, TIO iz Lesc in Zavod za avtomatizacijo iz Ljubljane.

J. P.

S posvetovanja o avtomatizaciji v črni metalurgiji — Foto: F. Perdan

Bila bi vojna, v kateri noben napadalec ne bi imel upanja

● **Tovariš general, prosimo, povejte nam, v čem je po Vašem mnenju zlasti letos pomen armadnega praznika, 22. decembra?**

Praznik armade, 22. december, je za nas del enoletnih uspehov (v izgradnji naših enot in komand, pa tudi tehničnega posodobljanja JLA. Tokrat ga moramo ocenjevati tudi s stališča, da je bila letos naša družba — delovni ljudje, gospodarske in družbenopolitične organizacije ter družbenopolitične skupnosti od občin do zveze — še prav posebno zavzeta pri uspešnem reševanju zapletenih vprašanj s področja narodne obrambe. Novi zakon o narodni obrambi, ustanavljanje republiških in drugih vojaških vodstev na ravni vseh družbenopolitičnih skupnosti, začetek obvezne vojaške vzgoje prebivalstva, ustanavljanje vseh potrebnih enot itd., vse to bo še bolj obogatilo naše spodbude.

Na področju politične aktivnosti so nujni napori, da bo sleherni državljan razumel in sprejel osnovne sklepe s področja narodne obrambe. Glede tega sodim, da je posebno pomembno razvijati čvrsto prepričanje, da se tudi male države, če so dobro pripravljene, organizirane in vojaško usposobljene, lahko upro vsakemu napadu in ostanejo nepodjarmljene.

Delovni ljudje Jugoslavije se zelo zanimajo za reševanje vseh vprašanj s tega področja, saj vedo, da gre za krepitev vseljudske obrambe. Hkrati pa vemo, da nič tako zelo ne krepi zaupanja vsakega posameznika v uspešno vodstvo vseljudske obrambe, kakor prav resnična organiziranost družbe in konkretno poznavanje svojih nalog v primeru nevarnosti.

Prizadevamo si, da do kraja uresničimo idejo: če bo napadalec napadel našo dr-

Generalni polkovnik Djoko Jovanović, komandant V. armadne oblasti, spremlja eno izmed vaj, ki so jih enote JLA izvedle na področju Bele krajine (Foto služba JLA)

Pred letošnjim 22. decembrom, dnevom Jugoslovanske ljudske armade, je uredništvo DOLENSKEGA LISTA v imenu slovenskih pokrajinskih tednikov zaprosilo generalnega polkovnika Djoko Jovanicia, komandanta V. armadne oblasti v Zagrebu, da je za bralce regionalnih časnikov odgovoril na več vprašanj, ki v tem hipu zanimajo široke kroge občanov. Tovariš komandant je bil tako ljubeznjiv, da je kljub pomanjkanju časa obširno odgovoril na vse, kar smo ga vprašali.

žavo, se mu bo uprlo vse oboroženo ljudstvo.

Glejte, v takihle družbenopolitični zavzetosti proslavljamu pripadniki armade naš letošnji praznik.

● **Katere so najpomembnejše prvine zamisli o vseljudski vojni kot edino mogoči obliki za uspešen odpor proti morebitnemu napadalcu?**

Naš načrt vseljudske obrambe temelji na tehle dejstvih:

- na samoupravnem socializmu;
- na neodvisnem mednarodnem položaju ter politiki miroljubnega in ustvarjalnega sožitja naše države;
- na posledicah, ki izhajajo iz značaja in fiziognomije sodobne vojne;
- na usmeritvi v kar največje uporabljanje vseh ljudskih in materialnih moči v državi, in končno
- na izkušnjah naše narodnoosvobodilne vojne ter sodobnih vojn.

Računamo s takto obliko

rambe, samo njihovo skupno sodelovanje pa lahko zagotovi uspešno vodenje vojne.

To je edini pozitivni odgovor na probleme, ki bi nam bili lahko vsiljeni tudi pod najtežjimi pogoji.

● **Ob razpravah o vseljudski obrambi se vse česse zahteva tudi določnejši odgovor na vprašanje: kakšne so realne možnosti za uspeh takega odpora proti morebitnemu napadalcu? Kaj mislite Vi o tem?**

Proti vsakemu napadalcu pri čemer združujemo borbeno dejstva operativne armade, partizanskih in krajevnih enot, različno pestro aktivnost vsega prebivalstva, ki bo razen gospodarskih in drugih dejavnosti opravljalo tudi številne druge naloge, za katere po navadi skrbe pripadniki oboroženih sil. Prav gotovo bi bila to težka vojna, v kateri pa ne moremo biti premagani. Bila bi vojna, v kateri noben napadalec ne bi imel perspektiv.

Naša pripravljenost, da se upremo slehernemu napadalcu, odvrta vsakega morebitnega napadalca, hkrati pa je to tudi pot pridobivanja prijateljstva vseh tistih, ki so proti napadu. Če pa bi do napada le prišlo, je naša pripravljenost osnova za uspešno vodenje vojne in za zagotovitev pomoči vseh tistih, ki so zainteresirani, da se napad ustavi in napadalec porazi.

● **Prosimo Vas, tovariš general, da nam poveste, kako ste zadovoljni z uspehi vzgoje vojakov in starešin JLA v tem letu?**

Letošnje leto je bilo za vse naše vojake in starešine izjemno naporno. Od naših ljudi smo veliko zahtevali.

Vesel sem ko vam povem, da je naš celokupni armadni sestav v praksi potrdil svojo sposobnost, da lahko opravlja tudi najzahtevnejše borbene naloge. Name kot ko-

mandanta so naredili poseben vtis vloženi napori, pripravljenost in samoodrekanje vojakov in starešin. Njihova izkušenost v uporabi borbene tehnike je bila na višini naših zahtev.

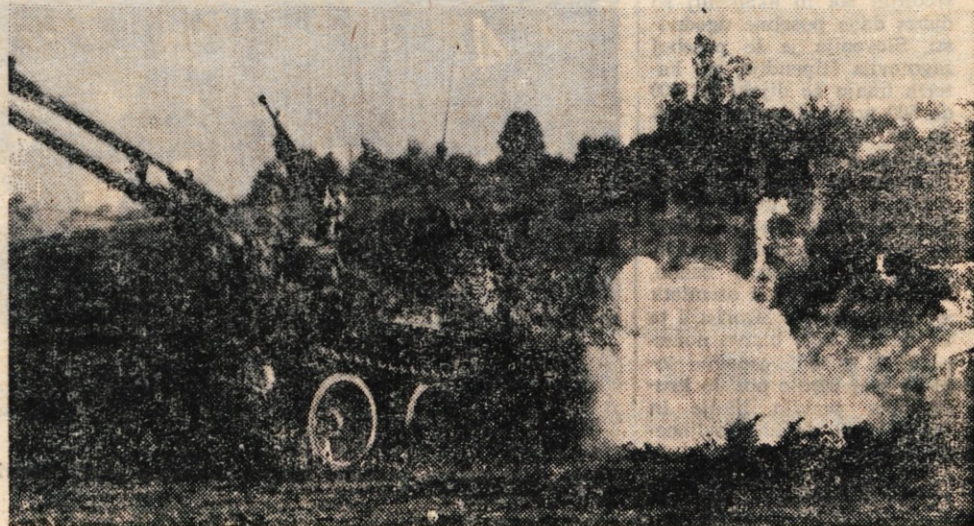
Seveda pa so nam vaje pokazale tudi to, kje moramo za nadaljnje usposabljanje še bolj poskrbeti. Izkušnje glede tega bomo kar najbolj upoštevali.

● **Kako ocenjujete sodelovanje ljudstva in armade na področju SR Slovenije?**

Sodelovanje med armado in ljudstvom v SR Sloveniji je bilo vedno dobro. To se je zlasti potrdilo lani, ko smo imeli eno izmed večjih vaj na področju Bele krajine in Dolenjske. Vedno se bom spominjal ljubezni in pozornosti, ki so jo kazali prebivalci teh krajev na vsakem koraku do naših vojakov in enot. Slednji so jim bili kot sinovi: nudili so jim tople domove za počitek, prinašali so vojakom košare sadja in prijateljski kozarec vina. To, kar me je najbolj spominjalo na partizanske dneve in tradicije NOV, pa je bila varnost, s katero je ljudstvo obkrožalo svojo vojsko. Kakor hitro se je kmetom zazdelo nekaj sumljivo, takoj so to sporočili najbližji enoti...

Tudi letos smo morali med vajami skopati kar precej rovov in in drugih vojaških objektov. Kmetom smo ponudili plačilo škode, kateri se na njihah nismo mogli izogniti, toda skoraj nikjer je niso hoteli vzeti.

Mislim pa, da moramo ocenjevati naše sodelovanje v bodoče tudi z drugimi merili. V tem trenutku je vsekakor najvažnejše, kako bomo — vsakdo izmed nas na svojem področju in vsi skupaj — reševali naloge vseljudske obrambe, kako se bomo organizirali v duhu naše zamisli te brambe. Zakon o vseljudski obrambi predvideva veliko skupnih nalog, katere moramo uresničevati hitro, prav tako pa tudi kvalitetno. Vsekakor nas čaka tu precej več dela kot smo ga imeli doslej.

»Al' me, al' me boš kaj rada imela...«

»Ti si mrtev! Lezi! Ne premikaj se, tepec!«

»Ne! On še ni mrtev! Vem! Štel sem vse strele!« je vstrajal drugi in srditost obkoljevanja in obstreljevanja se je nadaljevala.

Končalo se je srečno; brez mrtvih in ranjenih, samo z umazanimi puloverji in hlačami, za kar so namišljeni vojaki dobili svoje od mamiče doma. Slo je namreč le za otroško igro na dvorišču kakor jih lahko vidimo marsikje. Gre zgolj za prvo ugotovitev, da se otroci zelo radi gredo vojake in tudi hude nasprotnike — partizane in Nemce, kar se navadno konča s točnimi ugotovitvami žrtev, ujetnikov, zmagovalcev in poražencev.

Določeno mero bojevitosti je človeku vsilil boj s narodo, z živalstvom, s sovražniki skozi dolga tisočletja. Zlasti v obrambnem smislu. In ta lastnost je ena izmed izrazitih dediščin prehojene zgodovine posameznih narodov.

Slovenci, še ožje rečeno Kranjci, nimamo bojevitosti zgodovine. Zlasti ne napadalne. Morda je prav tu razlog, da tudi del prirojene bojevitosti, ki se kaže že v sproščeni otroških igrah, dokaj splahni ob naši dozorelosti. Vsaj v bistvu. Toda najnovejša zgodovina od »kranjskih Janezov« pa še bolj do partizanov je priporočljivo dokazala, da kadar gre za lastni narod, za obrambo svojih pravic in ozemelj, da takrat »pridrvi vse na dan...« kot pravi Gregorčič v »Soči«.

In vendar! V današnji, prvi resnični naši ljudski vojski, ki ima samo eno plemenito nalogo, da zgolj varuje deželo, ljudi, svoje narode, da brani naše meje, celo v tej vojski imamo Kranjci razmeroma malo kadra. Vsaj doslej je bilo tako. Poleg zgodovinskih tradicij morda temu botruje tudi ekonomski razlog. Vendar je dandanes že dokaj drugače. Dijkom in gojencem raznih srednjih šol in akademij so danes dane posebne ugodnosti. Slovenija je še posebej zagotovila štipendije, po katerih imajo že dijaki od 400 do 500 novih dinarjev mesečno in na začetku vsakega šolskega leta še za šolske potrebščine od 250 do 300 novih dinarjev. Tako imajo že iz Kranja prvih 5 štipendistov za te šole. Verjetno pa je, da to še ni dovolj znano, sicer bi že fantje iz osemletk v večjem številu izkoristili te ugodnosti, ki v bistvu pomenijo, da si že iz osnovne šole najprej utrejo pot do kruha, kot pravijo ljudje in hkrati tudi do zagotavljenega poklica in službe.

Na oddelku za narodno obrambo v Kranju pa vedo po-

vedati, da se »naši fantje« že doslej močno uveljavljajo v vojaških institucijah, da so si tam s strokovno sposobnostjo in marljivostjo, ki nam je prav tako prirojena, pridobili lepa priznanja in tudi možnosti za lepo in udobno življenje.

Gozdar nad oblaki

To naj bi bil 30-letni Rado Okorn iz Kranja. Danes je kot kapetan instruktor letenja v Zadru. Verjetno bi bilo zgrešeno ocenjevati, kje je bolj srečen: ali med svojimi gojenci piloti ali med svojo mlado družinico s sinom Borutom. Za svoje uspehe je razen lepih dohodkov že dobil tudi več pohval in celo medaljo s srebrnimi meči.

Vendar je zanimivo, s kakšnimi težavami se je Rado prebil do aviacije, iz gozdarstva nad oblake, kamor je vedno hrepenel. Ze kot otrok. Ko je leta 1953 končal v Kranju osnovno šolo, ni bilo na izbiro razpisov in štipendij kot danes. Sel je v gozdarsko šolo. Ko jo je po 5 letih končal, je znova poskusil na letalski vojni akademiji. Spet ni bilo nič. Uspeh je v šoli za rezervne oficirje letalstva. Končal jo je z odliko, dopolnil še neke tečaje v zveznem letalskem centru v Vršču in potem...? Kam naprej? Poklica in kruha še ni bilo. Moral se je

sprijazniti z življenjem in se zaposliti kot gozdar v Kranju, zatem v Skofji Loki. Uteho za svoje nedosežene cilje je iskal edinole v aeroklubih kot pilot in padalec. Končno je 1961. leta dobil možnost vstopa v vojno letalstvo. Na šoli za izpopolnjevanje letalskih oficirjev so ga kaj kmalu spoznali za zelo sposobnega in pot ga je vodila naprej in naprej do katedre v šoli za mlade oficirje — pilote.

»Moj doslej najsrečnejši trenutek je bil,« pravi Rado o sebi, »ko je vzletel in pristal moj prvi učenec — pilot.«

Če številke govorijo

Na katedro v vojnem pomorskem centru pa se je povzpел tudi 33-letni Tone Zabkar, prav tako iz Kranja. List Narodna armija piše o njem kot o človeku, ki z matematično natančnostjo v znanstveno raziskovalnem delu utira ledino novim spoznanjem.

Morda ga je usmerilo v to že družinsko okolje. Oče je bil oficir. Toneta je pravzaprav vedno odlikovala posebna nadarjenost za matematiko. V kranjski gimnaziji je bil vedno odličnjak. Mnoge zagonetke in neznanke je že takrat skušal spraviti na določeno formulo in s številkami skušal dati točen in prepričljiv odgovor.

Tudi na višji vojni pomorski šoli je skušal uveljaviti

Matematiko in številke je Tone znal usmeriti v korist naše obrambne sposobnosti

to načelo. Bil je pohvaljen. Spoznali so v njem nekaj posebnega, ga v tem spodbujali.

»Vse se je začelo na minolovcih,« pravi Tone. »Podoficirjem sem razlagal navigacijo. Toda v pojasnjevanju se nisem mogel izogniti matematike, če sem hotel dokazati logiko in preciznost. Dokazal sem napake, ki lahko nastanejo pri določanju nekega plovnega objekta na morju samo s teorijo, brez matematične preciznosti. Golo prepisovanje formul ne zadostuje. Šola in 8 let na vojnih ladjah me je prepričalo, da moram in morem povsod iskati matematični odgovor tolikih neznank.«

Tako je Tone zaoral v novo zvrst umskega deleža v pomorstvu. Lahko pa tudi kjerkoli. V letu dni je katedra te šole dobila že sedem debelih njegovih zvezkov z mnogimi rešenimi nalogami po-

morskih, operativnih vojnih nalog. Pomaga mu elektronski računski stroj. Njegova naloga je le, da vsako povelje, ukaz, nalogo zna prevesti in zaupati elektronskim možganom. A to ni lahko. Treba je poznati govorico števil. In kolikor so te anloge jasnejše, elementi preciznejši, zahteve in želje določnejše, tem točnejši so matematični odgovori v številkah.

Tako, bežno smo se spoznali z dvema »našima fantoma«, ki sta v službi petokrake zvezde našla svoj hobi, zadoščenje in s tem življenje. A to prav v nalogah naše obrambne sposobnosti ni le dolžnost slehernega državljana. V naši, ljudski vojski je to tudi čast. Zato ne bo čudno, če bo vedno več takih Radotov in Tonetov, da bo globlje prodrla naša narodna: »Al' me al' me boš kaj rada imela...«

K. Makuc

Rado daje zadnja navodila svojim učencem pred njihovim prvim poletom

Obiščite Jezersko

PLES
VSAKO SOBOTO
od 20. do 01. ure

HOTEL
KAZINA

SKUPINAM
DAJEMO
POSEBEN POPUST.
ZA OBISK
SE PRIPOROCAMO.

S

DOM PARTIZANA
V STRAZISCU

IGRA
ANSAMBEL IGORJA JAMNIKA
Pojejo sestre Potočnik iz Begunj

silvestrovanje

REZERVACIJA
v gostilni Benedik
telefon 22-888

Na straži domovine

Na graničarski karavli pri Valvasorjevi koči je spominška plošča, na kateri piše, da sta 25. marca 1954. leta pri opravljanju graničarske službe izgubila življenje Veljko Djurovič in Smajo Taraniš. Graničarja sta bila v patrulji. Zvečer je močno snežilo. Proti Bevščici, to je državni meji, sta šla po sledovih neznanih beguncev. Niti po 15 letih ni ugotovljeno, kaj se je kasneje dogajalo. Po treh mesecih so jih dobili na avstrijski strani z orožjem; toda sneg je zabilisal vse druge sledove. Ali so jih ubili na naši strani in mrtve prenesli na avstrijsko stran, nihče ne ve. Ugotovljeno je samo, da je tistega večera mejo prekoračila manjša skupina mejašev; znana so celo imena nekaterih beguncev, ki živijo v Nemčiji.

Graničarji so v večni nevarnosti, saj patrolirajo ob vsakem vremenu, po snegu, dežju ali vetru, ponoči in podnevi.

V karavli jim ni dolgčas. Imajo televizijo, pred kratkim pa so sami kupili magnetofon. Skoraj 80 odstotkov graničarjev je bilo letos na nagradnem dopustu. Dobri so ti vojaki. Če želijo v kino, morajo iti na Jesenice in nazaj. Za eno filmsko predstavo potrebujejo štiri ure hoda. Časopisov in knjig imajo dovolj v karavli.

Graničarji so dobri prijatelji z lovci in gozdarji. Vedno priskočijo na pomoč, če je to potrebno. Ko je pred kratkim v lovski koči umrl Jože Bergant, lovec, so takoj pritekli z nosili in izrazili pripravljenost, da ga nosijo v dolino. Lani se je na Stolu s sekiro ponesrečil nekaj gozdni delavec. Graničarji so ga naložili na nosila in tekli z njim vse do doline, kjer je že čakal avtomobil in ponesrečenca odpeljal v bolnišnico.

Graničarji so zelo veseli, kadar dobijo obisk. Tudi te dni se pripravljajo, kajti obisk so že napovedali iz Zirovnice in Lesc. Z domačini na meji nimajo preglavic, saj imajo vsi potne liste, če želijo v zamejstvo. Največ graničarjev je iz Bosne in Makedonije. Slovenca letos ni v karavli pri Valvasorjevi koči.

Te dni se pri uri moralno politične vzgoje seznanjajo z ustanovitvijo prve proletarske brigade. In kako dobro poznajo zgodovino NOB. O tem sem se prepričal, ko mi je graničar Jandrič na to vprašanje odgovoril: »22. decembra 1941. leta se je vas Rudno prebudila pod rahlo snežno odejo. Vlažen sneg je še naprej padal, medtem ko so se borci začeli postavljati v vrste. Zjutraj ob osmih

je prvič v vrste stopila prva proletarska brigada kot prva regularna enota naše armade. Točno ob osmih je politkomisar brigade Filip Kljajič - Fiča (Koča Popovič je bil odsoten) poveljeval »mirno«, nato pa se strumno zasukal in raportiral tovarišu Titu, da je brigada pripravljena za pregled. Tovariš Filip Kljajič in Tito sta nato obšla vse vrste, nato pa je vrhovni komandant stopil pred brigado in s stisnjeno pestjo pozdravil »smrt fašizmu«. Borci so z gromkim glasom odgovorili »svoboda narodu«. Tito je nato borcem govoril o nalogah brigade, o političnem položaju v svetu, o slogi vseh naših narodov v skupnem boju proti sovražniku.

Komaj je bila slovesnost končana, že so obveščevalci javili, da se mestu približuje več kolon Italijanov in četnikov. Brigada je stopila v

borbo in s svojo udarno močjo ter spretnim manevrom popolnoma razbila sovražnika; ujetih je bilo okrog 170 sovražnih vojakov, poleg tega pa je brigada zaplenila večjo količino orožja. Zato ta dan praznujemo kot rojstvo naše armade.

Ni kaj reči, dobro vojaki poznajo našo nedavno zgodovino. Precej berejo, pa tudi televizija igra pomembno vzgojno sredstvo. Ponosni so, ker so na straži domovine. Vodnik Grbavec je dejal, da sploh nimajo problema z disciplino. Eden vojakov je bil odsoten, ker je bil na tečaju z graničarskim psom. Imajo zelo dobre pse, ki ločijo uniformo, med uniformo pa tudi znane in neznane vojake.

Ko sem odhajal, so vojaki začeli čistiti prostore, saj komaj čakajo nedeljo, z njo pa obiske iz doline. Dan armade bo praznik zanje in za nas.

J. Vidic

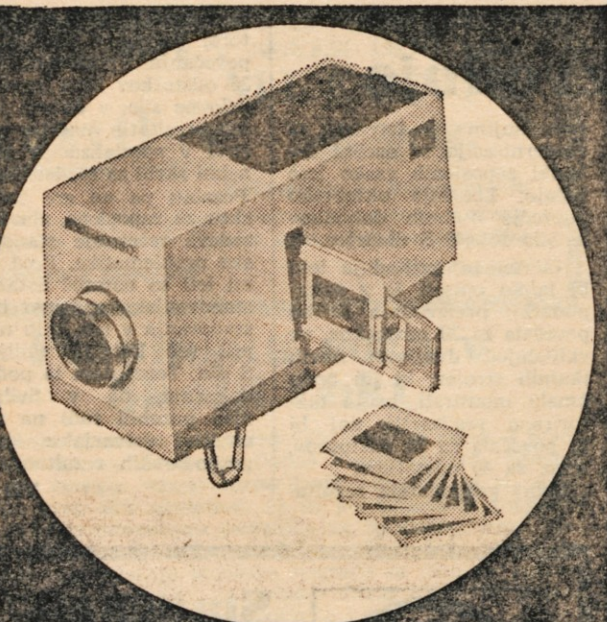
Knjige za graničarje

Tudi v Trzinu so se spomnili dneva jugoslovanske armade. Včeraj popoldne je predsednik tržiške občinske skupščine sprejel komandirje obmejnih karavil in predstavnike komande iz Radovljice. Prejšnji teden so vojaki z obmejnih karavil obiskali Peko, Bombažno predižnico in tkalnico ter Tovarno kos in srpov, kjer so si ogledali delovni proces in se pogovarjali o delu samoupravnih organov. V okviru praznovanja dneva naše armade so v Trzinu pripravili tudi tekmovanje v streljanju z zračno puško med graničarji, mladinci BPT, Peka, strelske družine in rezervnimi podoficirji in oficirji.

Danes zvečer bo v Podlubeju svečana akademija, na kateri bo sodelovala dramska skupina iz Podlubeja, medtem ko bo komandir karavle govoril o pomenu dneva naše armade.

Na sam praznik naših vojakov bodo patrolje rezervnih oficirjev, mladine in tržiških družbenopolitičnih organizacij obiskale vse obmejne karavle, kjer bodo graničarje obdarili s knjigami Življenjska pot tovariša Tita.

Vili G.

NOVOLETNO DARILO DIAPROJEKTOR VELUX

VELUX

najmanjši in najcenejši diaprojektor evropske kvalitete.

Kovinska konstrukcija, moderna oblika, odličen objektiv.

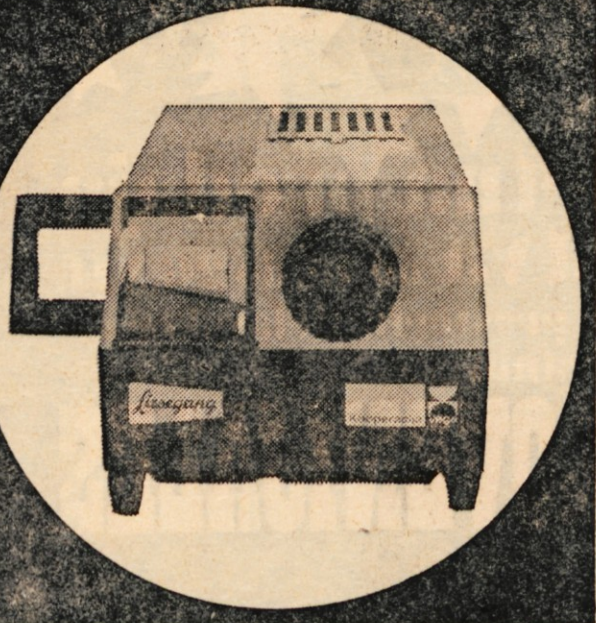
A 16

avtomatski diaprojektor z daljinskim upravljanjem.

Izdela v kooperaciji z zahodno-nemško firmo Liesegang, Düsseldorf.

Informacije in prospekte za ostale naše diaprojektorje zahtevajte v vseh trgovinah s fotomaterialom ali direktno v naši tovarni.

Za darila priporočamo še: diaokvirčke VEGACOLOR, lupe, stojala za projekcijske aparate, antirefleksna panoramska vzvratna zrcala.

Obiščite v Beljaku

ESPRESSO-CAFE ROSSIELLO

Villach — Beljak, Hauptplatz 19

PRODAJA ČOKOLADE, SLAŠČIC IN ŽGANIH PIJAC

Svilanit — frotir in kravate

Načrtna modernizacija proizvodnje

Tovarna bombažnih in svilenih izdelkov Svilanit iz Kamnika je nastala z združitvijo več manjših obratov tekstilne stroke na kamniškem območju. Medtem ko je bil asortiment njihovih izdelkov v začetku zelo širok, pa je Svilanit v zadnjih letih svojo proizvodnjo specializiral. Tako je danes njihov glavni proizvod frotir v najrazličnejših modnih in klasičnih vzorcih, kot ostane nek tradicije pa izdelujejo še kravate. Svilanit sodi danes med največje proizvajalce frotirja in kravate v naši državi, njihove izdelke pa poznajo tudi na tujem, zlasti v skandinavskih deželah in v Kanadi.

S kakšnimi težavami se srečujejo pri svojem delu, kakšen je njihov današnji položaj in kakšni so načrti za prihodnja leta? S temi vprašanji smo obiskali direktorja Svilanita Staneta Marcijana in vodjo tehnično-tehnološke priprave dela ing. Slavka Ribaša.

VES IZVOZ NA KONVERTIBILNO TRŽIŠČE

V uvodu smo omenili, da se Svilanit v zadnjih letih vse bolj uspešno uveljavlja na tujih tržiščih. Tako gre 30 odstotkov celotne proizvodnje za izvoz in to le na konvertibilno tržišče. Njihovi glavni kupci so Švedji, Danci, Finci, izvažajo pa tudi v Kanado. Sedaj nameravajo prodreti na afriško tržišče, obenem pa upajo, da jim bo skupaj z ljubljanskim Slovenijalesom uspelo prodreti tudi na ameriški trg. V ZDA bi namreč s svojimi izdelki iz frotirja opremljali hotele. Ta posel bo Svilanitu, seveda, če bodo pogovori uspešni, prinesel okoli 300 tisoč dolarjev.

FROTIR »SVILANIT« V SKANDINAVIJI

Ker že pišemo o Svilanitovem izvozu, ne gre pozabiti majhne zanimivosti. Skandinske dežele namreč ne poznajo frotirja z oznako »Made in Yugoslavia«, temveč le pod imenom »Svilanit«. To dejstvo pa v današnjem svetu tržnega gospodarstva nedvomno nekaj pomeni. Iz primerjave številčnih podatkov izvoza kamniških tekstilcev je od lanskega leta viden znaten porast. V lanskem desetih mesecih so namreč izvozili za 181.552 dolarjev, v enakem letošnjem obdobju kar za 356.120 dolarjev, medtem ko izvozni načrt za prihodnje leto predvideva 40-odstotno povečanje ali 570.000 dolarjev.

CARINA IN UVOŽENA OPREMA

Kot v mnogih delovnih organizacijah, ki izvažajo svoje izdelke na zahodna

tržišča, se tudi v Svilanitu pri svojem izvozu srečujejo z visokimi zaščitnimi carinskimi stopnjami, kar seveda močno znižuje njihovo lastno ceno.

Znano je tudi, da ima naša tekstilna industrija zelo zastarelo strojno opremo. Ker pa modernih strojev ni mogoče kupiti doma, so jih prisiljeni uvažati. Tako je tudi v Svilanitu, vendar njih tare s tem v zvezi precej pereč problem, ki jim povzroča večje stroške in odtekanje sredstev. Vzemimo za primer, da so neke na Zahodu kupili moderni tkalni stroj. Inozemski prodajalec jim je ponudil ugodne plačilne pogoje, vključno tudi kredit. Do tu je vse lepo in prav. Težave in dodatni stroški se začno, ko pride ta stroj na našo mejo, na carino. V tem trenutku, še preden so sploh lahko pogledali, kaj dejansko v zaoboju je, so morali plačati za carino 35 odstotkov celotne vrednosti stroja, preračunane v dinarski znesek. Tako so morali zaradi tega dejstva v Svilanitu letos odšteti več kot 100 milijonov S dinarjev samo za carino. Da je takšen predpis, zlasti če upoštevamo težak položaj slovenske tekstilne industrije in da se lahko modernizira le z uvoženimi stroji, vse prej kot pozitiven, najbrž ni treba dosti dokazovanja. Zato v Svilanitu upajo, da bo družba skušala ta predpis popraviti in tekstilcem posvetila več pozornosti.

NEPOSPOBNOST NASE TRGOVINE

In kakšen je Svilanitov položaj na domačem tržišču? »Naša trgovina je z izjemo dveh svetlih točk, Name iz Zagreba in Tekstila iz Ljubljane, nesposobna in nezainteresirana, da bi kupovala naše izdelke vsaj za pol leta vnaprej. Se vedno se srečujemo s staro trgovsko miselnostjo, ki ne pozna tveganja in »forsiranja« novih modelov in tkanin. Za primerjavo naj omenim tuje kupce: danes imamo ves izvoz za prihodnje leto celo tedensko termiran in že prodan, zaključujemo pa tudi že prve pogodbe za leto 1970. Sploh je s tujimi partnerji užitek poslovati. Oni namreč vedo, kaj je poslovnost in koliko časa ter sredstev zahteva proizvodnja določene izdelke. Po vrhu vsega se na domačem trgu žal največkrat srečujemo še s primeri nelojalne konkurence drugih jugoslovanskih proizvajalcev frotirja. V neenakem sorazmerju z drugimi našimi proizvajalci smo tudi pri dodeljevanju deviz iz globalne devizne kvote (GDK). Medtem ko je jugoslovansko poprečje 1,54, pa mi lahko

za en izvožen dolar uvozimo le za 0,8229 dolarja. S tem v zvezi smo tudi sprožili ustavni spor, a smo bili zavrženi z motivacijo, da ni razlogov, ki bi dokazovali neenakost. Imamo pa dokumentirane podatke, da imajo nekatere tekstilne tovarne v drugih naših republikah priznane večji odstotek v GDK in tako dobivajo dosti več dolarjev, kot jih potrebujejo. Zato niso redki primeri preprodanja deviz,« nam je dejal inženir Slavko Ribaš.

LETOS 280 MILIJONOV ZA INVESTICIJE

Če danes še ugotavljamo, da je naša tekstilna industrija zastarela, pa za Svilanit te trditve prihodnje leto ne bomo mogli več postavljati. Samo letos so v Svilanitu namenili za investicije v novo strojno opremo 280 milijonov S dinarjev, prihodnje leto pa kar 430 milijonov S din. S tem bo Svilanit postal ena izmed najmodernejših tekstilnih tovarn v proizvodnji frotirja na Balkanu in se bo povzpел v sam evropski vrh. Kljub

precejšnjim sredstvom za modernizacijo se osebni dohodki zaposlenih vsako leto večajo. Letošnje oktobrsko poprečje osebnih dohodkov je bilo 106.649 S dinarjev.

Načrte za prihodnje leto bi lahko opisali že z nekaj podatki: proizvodnja se bo povečala za 20 odstotkov, ne vključujoč dvajsetih novih tkalnih strojev, ki jih bodo kmalu montirali, bruto fakturirana realizacija naj bi se povečala za 25 odstotkov, izvoz za 40 odstotkov.

Dobri gospodarski rezulta-

ti Svilanita iz Kamnika se torej kažejo v vsakoletnem povečanju proizvodnje za 20 odstotkov brez povišanja delovne sile, v dobrih izvoznih rezultatih, načrtni usmeritvi v specializacijo in nenehni skrbi za modernizacijo. Pozabiti pa ne gre tudi na skrb za zaposlene, zlasti kar zadeva reševanje stanovanjske problematike. Pred štiri leti so namreč ustanovili stanovanjsko zadrugo in za stanovanja v teh letih namenili več kot 150 milijonov S din. Torej nam ta podatek dokazuje, da v Svilanitu niso pozabili tudi na neposredne ustvarjalce dobrih gospodarskih rezultatov.

Vili G.

KOMPAS

Smučarji pozor!

Kompas-motel Kranjska gora vam nudi v času od 6. do 20. januarja 1969 za 7 dnevno bivanje kompletne penzion, v katerega so vračunani neomejeni prevozi na vseh žičnicah.

Cena penzionu 400.00 N din

novoletna prodaja pohištva od 15. do 26. XII. v spodnjih prostorih Delavskega doma v Kranju

SLOVENIJALES

MNOGO SREČE V NOVEM LETU ŽELI MLEČNIK

gostilna
avtomatično kegljišče

Kožentavra — Kirschenteuer

14 km od Ljubljanskega predora ob cesti na Celovec
Ugodna menjava - Zmerne cene - Solidna postrežba

Govorimo slovensko

DOBRODOSLI!

Planinska roža v Škofji Loki

Letošnjo sezono je loško gledališče uspešno začelo s predstavitvijo operete Radovana Gobca Planinska roža. Uprizoritve je dosegla enajst razprodanih predstav in si jo je ogledalo prek 3000 gledalcev, ki so po večletnem premoru zopet prišli v obnovljeno gledališče na Spodnjem trgu. Vsekakor sta za uspeh najbolj zaslužna režiser Jože Audič (ki bo dobil tudi letošnjo občinsko nagrado za delo na kulturno-prosvetnem področju) in dirigent Oskar Škulj, ki je pripravil orkester glasbene šole v Škofji Loki.

Tudi vsi igralci so se močno potrudili in žrtvovali ogromno časa, publiko pa sta zabavala z izrednim smislom za humor Janez Debeljak in Poldka Stigličeva. Scena je bila v rokah starega mojstra Franceta Finžgarja in za luč je vestno skrbel Janko Trdina.

Ob tem si lahko le še želimo, da bi bile tudi vse naslednje premiere loškega gledališča tako uspešne.

Zadnji dve ponovitvi operete bosta v soboto, 21. decembra, in v nedeljo, 22. decembra.

J. Krek

● Občinska konferenca SZDL in zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Škofja Loka prirejata v ponedeljek, 23. decembra, ob 19.30 v galeriji Loškega muzeja literarni večer z naslovom Ljudje so dali pravici silo in oblast. Na proslavi, posvečeni 50. obletnici smrti pisatelja in dramatika Ivana Cankarja, bodo sodelovali pevski zbor, orkester ter recitatorji.

● GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava slikarja Marijana Belca iz Kranja.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Ilindenska vstaja, ki jo je posredoval Narodni muzej v Bitoli in v II. nadstropju razstava Domača obrt na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji pa razstava slikarskih del Miroslava Adlešiča. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.

»Ljudje, poslušajte me«

Dramska družina Prešernovega gledališča v Kranju se je v sredo, 11. decembra, ob 20. uri ob 50-letnici smrti Ivana Cankarja uspelo predstavila z dovršeno, doživeto interpretacijo recitala iz pisateljevega ustvarjanja. Svojemu prijatelju je pred smrtjo rekel: »Umrl bom, zbogom!« Zupančič pa je kasneje v njegov spomin zapisal — »Zbogom, Ivan — živel boš.«

Cankar, Murn, Kette in Zupančič so doživljali usodne — težke in strašne dni, kot kasneje tako prizadeto, izpovedno dovolj močno le še Kosovel in Balantič ter pri Hrvatih Goran Kovačić. Ne hlapčevati — boriti se, zakaj življenje je trpljenje, ni pa — potrpljenje; življenje je in ostane boj — v tem pravzaprav tudi je vsa bodočnost.

Cankar, da — Cankar se tega zaveda, vprašanje pa je, če smo se tega vsaj približno sposobni zavedati tudi mi!? Ne mladine, ne delavcev ni bilo v gledališče — zamuditi Cankarja pa pomeni zamuditi dosti. Miadi, ki se ne usojamo zamuditi različnih »stonesov« in »belih vran« itd. — mi smo lepo zatisnili oko in uho in obšli res edinstveno priloznost, ki nam jo je prek prizadevnega podajanja interpretov pripravil Jože Vozny — CANKARJEVO BESEDO. Nerazumljivo je, popolnoma nesprejemljivo, da smo pozabili na Cankarja, da ne vemo več — kaj nam je že in kaj nam bo še dal!

Nobenega pravega odnosa do jezika ni več čutili, kot da smo popolnoma pozabili na prizadevanje Trubarja, Dalmatina, Krelja, Hrena, Linhart, Japlja, Kopitarja in Matveža Ravnikarja, da se Prešerna niti ne omenja!! Kaj nam vse načelne usmeritve, sklepi itd., ko pa nikdar ni izraženo to poglobljanje v utrjenosti, ki bi jo danes pač že bilo pričakovati. Programsko

načelo Zveze komunistov bi se očitno res moralo prav v kulturnem vprašanju najprej uresničiti, načelna stališča v kulturi izčistiti in voditi konkretno politiko v tem smislu, ker je prav tu bistveno izhodišče naše idejne bodočnosti.

Nerealne so vse naše fantazije, če si utvarjamo, da še obstaja običaj, ki sicer ni odveč — da se ob obletnici vsaj mladina spominja največjih sinov svojega naroda.

Gre torej za to, da se v Kranju letošnje proslave ni udeležilo niti pol tistih ljudi, posebej mladih, ki bodo vodniki narodu, ki so sposobni pisati in objavljati »marsikaj« — ki to možnost imajo in so tudi sicer dovolj ambiciozni, toda pri tem tudi ostane... Da — ni jih bilo nikjer — ljudi, ki bodo jutri, pojutrišnjem zasedli družbeno vodilna mesta in upravičeno se ob tem poraja vprašanje — kakšni bodo ti ljudje na svojih vodilnih mestih, kako so zgrajeni. Res — za našo skupno bodočnost gre!! Je njih zgradba duhovno formalna? So družbenopolitično neoporečni? Vendar — je to dovolj? Bo dovolj? Je struktura bodočega človeka res nujno osredotočeno usmerjena lahko je in samo v smisel polnega trebuha? Težišče subjekta je morda res tam — človeka gotovo ne, mi pa bi radi bili, da — hočemo biti — ljudje! Človečimo se lahko le duhovno, toda kako naj se, ko pa se vse bolj praznimo, dopuščamo, da nas vzgibi podzavesti vodijo, medtem ko imamo vendar tu zdravo in kleno SLOVENSKO BESEDO IVANA CANKARJA — našo misel, naš res — njegov prav; kaj, ko bi reformirali še vso svojo neprizadetost, vso nezainteresiranost, vso duhovno plitvost?! Človek mora nujno zadihati — zaživeti polno!

Kje je v posamezniku zaprta zvestoba narodu, resnici — svobodi, kje so ideali izpred leta 1945? Je mladina res nujno izpostavljena le vulgarnim vplivom vsakdanosti? Ob enem, ko se trudimo, da bi bila rešena predsodkov o rasi, barvi kože in veri — pozabljamo, da je domovini dragocen vsak sin, je ljuba vsaka hči — ne izgubiti, ne iztrgati iz sebe čisto človeško pojmovane pripadnosti narodu, ne pljuniti na lastno poslanstvo in kaj naj nam omogoča zrel pogled na življenje, če ne prav po trdem delu osvojenog dognanje človeka in umetnika kot je Ivan Cankar!

Minilo je 50 let od smrti genija in mi — smo ga pripravljeno dojeti, smo ga dojeti sploh še sposobni v vsej svoji komoditeti?! Prezreti čas, ki je bil pred nami pomeni — sebi izpodstriči korenine, žal to dejstvo pozabljamo. In mi, ki smo vsaki hip pripravljeno hvaliti naš čas, ali mi vemo, da se edino pošteno in zares lahko zavemo prednosti našega življenja, če sedanjost primerjamo s preteklostjo.

Ivan Cankar je obenem z občo genialnostjo tudi največji glasnik naše revolucije, naše socialistične stvarnosti in kako smo se oddolžili njegovemu spominu — s praznimi sedeži v kranjskem gledališču; hvala lepa za takšno narodnostno zavest, hvala lepa vsem delavcem industrijskega mesta Kranja, hvala lepa mladini — našemu upu in ponosu in napoščed — hvala lepa vsem mladim kranjskim »umetnikom«, ki so tako neprizadeti ob tem — izredni glasniki bodo narodu, ljudstvu, ki je tudi že samo po sebi dovolj neprizadeto.

Hvala lepa!

Le čemu je Cankar izpovedal:

»Moje delo je slutnja zarje, vsaka moja beseda in vse moje življenje. Že slišim dleto, ki kleše granični temelj novi zgradbi...«

Monos

avto

K
R
A
N
J

slovenija

GOSTILNA MULEJ

PO
TO
KI

zopet odprta
domača hrana
izbrane pijače
prenočišča
VABLJENI

POSLOVALNICA DT VI/4
Kranj, Titov trg 1 in
DT VI/16 Kranj, Cesta JLA 10

NOVOLETNI POPUST

od 17. XII. — 31. XII. 1968

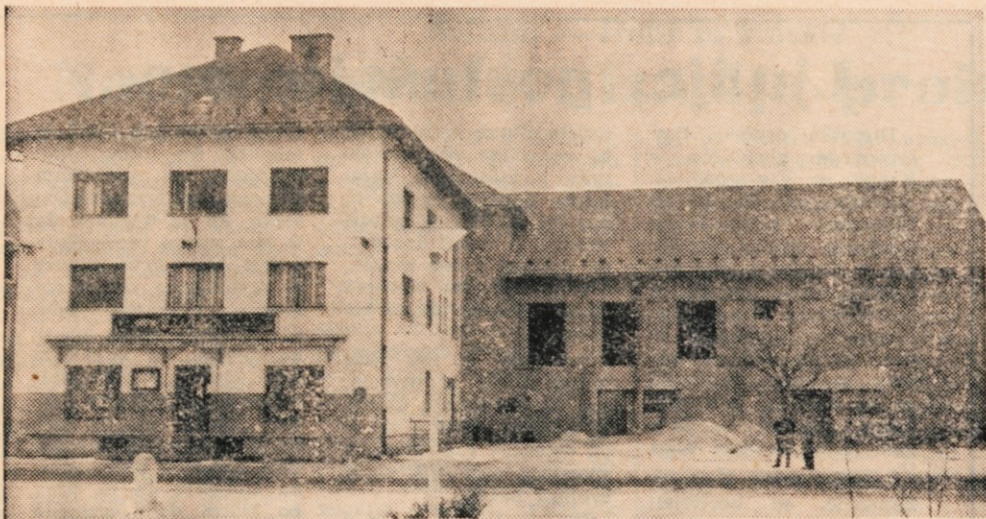
nudimo pri nakupu

MOPEDA	250,00 N din
MOTORJA JAWE	300,00 N din
KOLESA	od 20,00 — 28,00 N din

ZA OBISK SE PRIPOROČAMO

VSEM VOZNIKOM
SREČNO VOŽNJO
V NOVEM LETU 1969!

Predstavniki krajevne skupnosti Šenčur pravijo, da bo ta del v prihodnje precej spremenil sedanjo podobo. — Foto: F. Perdan

Krajevna skupnost Šenčur Vse sile za kulturni dom

Prebivalci Srednje vasi si želijo asfaltirano cesto

Krajevna skupnost Šenčur zajema naselja Šenčur in Srednjo vas. V obeh naseljih je danes okrog 480 hiš s 690 gospodinjstvi oziroma 2035 prebivalci. Več kot tretjina prebivalcev je danes zaposlenih v kranjskih podjetjih in od teh je nekaj manj kot polovica žensk.

Iz predvojnega kmečkega se je Šenčur v povojnih letih razvil v izrazito delavsko naselje. In menda je danes to največje strnjeno (vaško) naselje na Gorenjskem. Vendar pa na delavsko naselje ne kažejo le podatki o številu zaposlenih prebivalcev v podjetjih, marveč tudi problemi, ki jih takšna struktura prebivalcev vedno prinaša. Čeprav so na primer v Šenčurju v zadnjih nekaj letih rasle nove hiše kot gobe po dežju, stanovanjski problemi tod še vedno niso rešeni. Danes gradijo stanovanja v Šenčurju in Srednji vasi predvsem delavci in uslužbenci. Vendar predstavniki krajevne skupnosti menijo, da bi bilo treba zgraditi tudi kakšen družbeni stanovanjski objekt. Takšna mnenja se porajajo, ker Šenčur postaja

vse bolj predmestje Kranja oziroma izgublja značaj obrobnega vaškega naselja.

Prva leta po vojni se Šenčur ni kaj dosti spreminjal. Prebivalci so s prostovoljnimi delom zgradili zadržni dom. Zgrajen je bil tudi gasilski dom in urejena cesta skozi vas. V zadnjih štirih letih pa se je naselje precej spremenilo. Zgrajena je bila nova šola, kjer je organizirano tudi vastvo predšolskih in šolskih otrok, dobili so nove trgovine in pred dvema letoma začeli graditi kulturni dom. Letos pa so v Šenčurju še posebno lepo uredili okolico preskrbovalnega centra, v Srednji vasi pa uredili potok. Poleg tega pa je Šenčur s cesto proti letališču Brniki povezala tudi lepa in asfaltirana cesta.

Ko smo se pred kratkim pogovarjali s predstavniki krajevne skupnosti, smo ugotovili, da imajo težav in želja še precej. Ze sedaj na primer ugotavljajo, da postaja nova šola premajhna. Treba jo bo razširiti in potem bodo varstvo otrok še lahko razširili. Zanimivo pa je tu-

di, da je krajevna skupnost Šenčur ena redkih skupnosti v občini, ki se ne ukvarja samo s komunalnimi problemi. Čeprav tudi teh ne manjka (prebivalci si že dlje časa želijo, da bi bila asfaltirana cesta Srednja vas - Šenčur in so zato pripravljani tudi sami nekaj prispevati) pa v svetu krajevne skupnosti posevčajo precej pozornosti socialnim, kulturnim in drugim vprašanjem. Njihova komisija za socialno skrbstvo in varstvo družine bo letos za novo leto obdarila 18 socialno ogroženih prebivalcev. Dokaj dobro dela tudi poravnalni svet. Posebno v minulih letih je le-temu uspelo rešiti prenekateri spor. Razen tega pa skrbijo tudi za prometno vzgojo in za varnost pred požari.

Zadnji dve leti se najbolj zavzemajo za gradnjo kulturnega doma. Lansko jesen so namreč začeli preurejati združni dom. V njem namepravajo zgraditi dve dvorani, dve klubski sobi, knjižnico itd. Po predračunu iz 1964. leta bi za ureditve potrebni bili okrog 60 milijonov starih dinarjev. Zdaj so

jih dobili 18 od občinske skupščine, tri milijone pa so zbrali prebivalci Šenčurja in Srednje vasi sami. Sedaj čakajo in upajo, da bodo dobili še okrog 38 milijonov starih dinarjev. Če bi dobili ta denar, bi v novi dvorani lahko kaj kmalu imeli kulturne in kinopredstave.

»Zdaj si želimo le dve stvari, ki jih sami ne moremo urediti. To sta kulturni dom in asfaltirana cesta od Šenčurja do Srednje vasi. Res je, da je tudi na drugih področjih še precej nerešenih vprašanj, vendar bi jih postopoma že rešili. V mislih imamo dokončno ureditev potok in ureditev prostora pred bodočim kulturnim domom.«

Ko smo jih poprašali, kako so bili kaj uspešni pri akciji Leto krajevnih skupnosti, so povedali, da se žal ne morejo pohvaliti z velikimi komunalnimi deli. Menda so

dobršen del le-teh rešili že prejšnja leta. Veliko pa so se letos ukvarjali z nekaterimi družbenimi vprašanji in prav to so imeli precej uspehov. Tako so imeli vrsto predavanj o vrtnarjenju, komisija za varnost prometa je ublažila nekatere zavoje, komisija za požarno varnost je pregledala vse stavbe, v Srednji vasi pa so prebivalci s prostovoljnimi delom pripomogli, da je Vodna skupnost Gorenjske laže uredila strugo bivšega potoka.

Se smo se pogovarjali s predstavniki krajevne skupnosti. Na zadnje pa smo hote dobili občutek, da je to najbrž ena prvih krajevnih skupnosti v občini, ki je v akciji Leto krajevnih skupnosti pogledala malo globlje v nekatere družbene probleme. Čeprav so njihov program na tem področju precej obširni, pa upamo, da jim jih bo v prihodnjem letu uspelo postopoma rešiti.

A. Zalar

SNETOVNA

PETOVIA
PTUJ

KVALITETA

GRADITELJI!

Preskrbite si opečne izdelke za spomladansko sezono. Ljubljanske opekarne bodo izdelovale opeko tudi preko zime. Še posebej priporočamo MB (modelarni blok) in zidni blok BH6. Zahtevajte ponudbe.

Vse informacije daje prodajni oddelek Cesta na Vrhovce 2 — Ljubljana, telefon 61-965 in 61-805 ter naš zastopnik Andrej Smolej, Kranj, Nazorjeva 4, telefon 22-866 (pri nebotičniku), ki vas po želji obišče tudi na domu. Oglejte si naše izdelke v Kranju, Prešernova št. 1 (pri steklarju Colnarju).

Ljubljanske opekarne

Te dni po svetu

BEOGRAD, 17. decembra — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov je sprejel delegacijo Evropske gospodarske skupnosti in se z njo pogovarjal o dosedanjem poteku pogajanj med to gospodarsko organizacijo in Jugoslavijo o sklenitvi trgovinskega sporazuma. Na pogovorih so razpravljali tudi o ureditvi nekaterih problemov v zvezi s prodajo jugoslovanskih kmetijskih pridelkov na tržišču članic EGS.

UMUAHIA, 17. decembra — Biafrske čete so vdrele v Owerri, strateško pomembno mesto v Nigeriji. Sploh pa so čete odcepljene Biafre pred nedavnim krenile v protiofenzivo.

NEW YORK, 17. decembra — Jugoslavija je podpisala konvencijo, po kateri vojnih zločinov ni mogoče imeti za zastarane.

RIM, 17. decembra — Novi italijanski predsednik vlade Rumor je dejal, da se italijanska zunanja politika z novo vlado ne bo spremenila. Temelj italijanske zunanje politike bodo še naprej Atlantski pakt, zahodna Evropa in povezovanje ter prizadevanje za mir.

PARIZ, 18. decembra — Položaj na francoskih univerzah je spet skrajno napet in policijske enote v več francoskih mestih so v polni pripravljenosti. Policija je v Parizu preprečila študentom dohod na Sorbono, kjer bi morala biti študentska skupščina. Zato so študentje demonstrirali po ulicah in peli Internacionalo.

NEW YORK, 18. decembra — Epidemija azijske gripe se je množično razširila v ZDA. Samo v Los Angelesu in New Yorku je zbolelo milijon ljudi, medtem ko je 672 ljudi umrlo za gripo ali zaradi posledic gripe.

Ljudje

Svedska prestolnica Stockholm je bila te dni v središču pozornosti — svetovna posvetovalna konferenca o Vietnamu je imela tu svoje zasedanje. Ob tej priložnosti so udeleženci konference naslovili svetovni javnosti poziv, da v prihodnjem letu okrepi aktivne napore za prekinitev ameriške agresije v tem delu sveta, ki že več kot eno desetletje trpi v vojnih strahotah.

Na zasedanju te pomembne svetovne organizacije je sodelovala tudi delegacija jugoslovanskega koordinacijskega odbora za pomoč vietnamskemu ljudstvu, v njej pa so bili podpredsednik zvezne skupščine Gustav Vlahov, član predsedstva SZDLJ Blaženka Mimica in književnik Erik Koš. V Stockholmu

se je zbralo šestdeset delegacij, mednarodnih in nacionalnih organizacij iz okoli 50 dežel z vseh kontinentov. To, kar so povedali v Stockholmu, nedvomno predstavlja besedo tistega sveta, ki se je že davno odločil za politiko sodelovanja in obsodbe vsake agresije, ne glede na to, kje se pojavlja.

Stališča članov jugoslovanske delegacije so vzbudila široko zanimanje vseh udeležencev zasedanja. Tako so naši predstavniki poudarili, da se vietnamsko ljudstvo v borbi proti agresiji bori tudi za splošne interese vsega človeštva. To je med drugim tudi razlog, da bi vietnamskemu ljudstvu nudili še večjo pomoč in podporo z namenom, da vztraja do končnega cilja — do zmage, katere jim ni moč odvzeti.

Vzporedno s konferenco v Stockholmu so se v Parizu

začele priprave na konferenco o Vietnamu. Sam prihod delegacije južnovietnamske osvobodilne fronte v Pariz na mirovna pogajanja pomeni tudi mednarodno priznanje borbi vietnamskega ljudstva. To je obenem tudi edina možna pot za rešitev tega mednarodnega problema, ki nedvomno predstavlja potencialno nevarnost razširitve vojne na vso jugozahodno Azijo. Pariz bo tako te dni še bolj v središču pozornosti svetovne javnosti, vprašanje pa je, če se bo upanje uresničilo.

Kljub številnim razhajanjem okoli proceduralnih vprašanj je čutili, da so začetne težave prebrodene. V francoski metropoli se bodo za konferenčno mizo znašli predstavniki Hanoja in Washingtona in delegati FNO ter saigonskega režima. Zaustavitev agresije je pogla-

vitno vprašanje teh razgovorov, nič manj važen pa ni problem obnove Vietnamske države, ki je v zadnjem desetletju plačala ogromno ceno v svoji borbi, tako v materialu kot v človeških žrtvah. Cena svobode je za ljudstvo, ki si želi samostojno življenje, zelo visoka.

Medtem ko se srečujemo z raznimi razmišljanji in diplomatskimi akcijami za prekinitev sovražnosti v jugovzhodni Aziji, pa vojna v Vietnamu še dalje traja. Vsak dan prinaša nove človeške žrtve, vendar osvobodilna borba vietnamskega ljudstva ima pred seboj le en sam cilj — uresničitev tistih idealov, ki pomenijo spoštovanje človeške svobode in načel samoodločbe in samoopredeljevanja.

Tanjug — vg

in dogodki

Potrošniški kažipot Kje je dražje - v Kamniku, Kranju ali v Ljubljani?

Pred nedavnim je služba za družbeno kontrolo cen pri kamniški občinski skupščini pripravila pregled cen posameznih izdelkov v trgovinah v Kamniku, Kranju in Ljubljani. S tem so negotovanju Kamničanov, da imajo nekateri izdelki v kamniških trgovinah višjo ceno kot drugod, nedvomno ustregli. In če sedaj gledamo z očmi potrošnika, potem je gotovo prav, da nekatere primerjave med cenami posameznih izdelkov v Kranju, Kamniku in Ljubljani tudi zapišemo. Je že tako, da vsi radi poudarjamo, da je pri »sosedu« ceneje in boljše.

PEČI NA OLJE NAJCENEJŠE V LJUBLJANI

Primerjava je zajela nekatere prehranske izdelke, čistilna sredstva, alkoholne in brezalkoholne pijače, tehnične predmete, gradbeni material in kurivo.

Pri prehranskih izdelkih v kamniških, kranjskih in ljubljanskih trgovinah ni opazi-

ti bistvenih razlik, zlasti pri najosnovnejših živilih. Bistveno drugače pa je pri tehničnih predmetih. Tako veljajo na primer štedilniki champion gorenje v Kamniku 606 novih dinarjev, v Kranju je cena enaka, medtem ko je v Ljubljani za tak štedilnik treba odšteti le 570,00 N din. Tudi hladilnik himo — 130 litrov se najbolj izplača ku-

piti v Kranju, tu namreč velja 1.170,00 N din, v Kamniku je 120,50 N din, v Ljubljani pa 1267,20 N din. Pražnji stroj candy 75 je najcenejši v Kamniku — 3.140 N din, sledi Ljubljana 3.150 N din in nato Kranj — 3.223 N din.

Peč na olje emo 5 z navadnim vžigom je najcenejša v Ljubljani 649,70 N din, v Kranju — 654,50 N din in v Kamniku 670 N din. Oljna peč zoppas 808 — v Ljubljani 1380 N din, v Kamniku — 1460 N din in v Kranju 1480 novih dinarjev.

V KAMNIKU NAJCENEJŠA TOALETNA MILA

Med toaletnimi mili so cene najnižje v Kamniku, pri posameznih milih je celo za 60 S din razlike. Tako velja mila favorit v Kamniku 175 starih dinarjev, v Kranju 235 in v Ljubljani 200 S din.

Čeprav smo primerjali cene le nekaterih proizvodov v trgovinah v Kranju, Kamniku in Ljubljani, pa lahko

zapišemo, da bistvenih razlik ni. Vsaj takšnih ne, da bi se izplačalo iti v drug kraj po kakšni izdelek, saj bi kljub nižji ceni morali upoštevati še prevozne stroške in bi bili tako na istem, kot če bi kupili v domači trgovini. To pa še ne pomeni, da občasna primerjava cen izdelkov v posameznih trgovskih središčih ni dobra. Sicer pa velja zapisati, da so cene včasih poglavje zase, saj se večkrat zgodi, da potrošnik v svojem kraju dobi pri »konkurenčni«, morda le sto metrov oddaljeni, trgovini prenekateri izdelek ceneje tudi za pet ali več starih tisočakov. Takšni primerji so pogosti zlasti pri tehničnih predmetih in zato je »preseljevanje« potrošnikov vsakdanji pojav. Kajti konec koncev, dinar gre le iz potrošnikovega žepa, od trgovine pa je seveda odvisno, kako bo ta dinar uspela spraviti v svoje blagajne.

Vili G.

ALI STE ŽE NAROČILI REVILJO

Revija zaključuje svoj tretji letnik. Kdor ima vrt ali košček zemlje in ga hoče bolj koristno obdelati ali pa si na njem urediti prijetno bivališče — stanovanje na prostem — mu bo NAŠ VRT koristen sodelavec, dober svetovalec.

Ni hiše ne stanovanja, kjer ne bi imeli vsaj lončnic, pa potem zelenjave, sadnega drevja, okrasnega vrta. Vse to so področja, ki nujno zahtevajo strokovnega pomočnika. To je revija

NAŠ VRT

pri kateri sodeluje blizu sto sodelavcev iz vse Slovenije. Revija odgovarja tudi na posebna vprašanja (vsakemu posebej pismo in potem z objavo odgovorov). Uredništvo bo odprlo v novem letniku tečaj za začetnike in prirejalo tudi praktične vaje iz vrtnarstva in sadjarstva.

NAŠ VRT

časopis za vrtnarstvo in sadjarstvo?

Letno izide 12 števil v šestih dvojnih zvezkih. Letna naročnina 20 N din.

Na zalogi so še prejšnji letniki. Pohitite z naročili, ki jih sprejema uprava

Državne založbe Slovenije,
Ljubljana, Mestni trg 26
Revija NAŠ VRT

MEGLENI KROG

18

Zapustil je hišo in za trenutek obstal pri svojem vozu. Potem je segel v predal in izvlekel majhno pištolo...

»Ne, to ravno ne,« se je srdito zasmel Peter. »Pač pa imam za vas drugo važno vest, Mr. Flagg.«

»Debeli inspektor je vzdihnil. »Take važne vesti sprejemam ves ljubi dan! No, kaj se je tokrat zgodilo?«

»Slišal sem nekaj novega o Mortimerju Charku.«

»Charku?« Flagg je naenkrat postal živahen. »Govorite!«

Pet minut je trajalo Petrovo pripovedovanje in Flagg je ves čas pazljivo poslušal.

njegovo rakevl Tako jemljemo v roke drugega za drugim. Ostanite tam, po najkrajši poti pošljem tja Newalla!«

Jane se je bila že popolnoma zbrala in na obrazu se ji je spet prikazala rdečica. Ko je vstopil, se je ozrla vanj.

Pitt mu je pokimal v pozdrav.

»Na videz vas poznam, Mr. Rae. Enkrat ali dvakrat sva se srečala v Old Baileyju.«

Peter se je nasmehnil. »Seveda, spominjam se vas!«

Pitt je imel na kolenih beležnico, v kateri je imel že napisanih nekaj opazk. Zdaj je pod napisano potegnul črto in zapri beležnico.

»Čudna zgodba to, Mr. Rae. Vsa sreča, da ste pravočasno prišli na pomoč. Moškega

niste videli, kaj?« »Samo senco,« je odvrnil Peter. »Slišal sem Miss Selby klicati na pomoč, ko sem prišel do hiše in sem močno potrkal.«

»Zdelo se mi je, da je prišel krik z zadnje strani hiše, zato sem tekkel okrog nje in se spotaknil ob nekem grmlju.«

»Verjemite mi, da bo Scotland Yard prav gotovo pretilpal vse kosil predvsem Mr. Lisgardu.«

Pitt je ostal še kakih deset minut, vprašal se je to in ono in se potem dvignil.

»Oho,« se je takoj ogrel Pitt. »Moža s čudežnim spominom? No, če je tako, lahko mirno odidem in oddam svoje poročilo. Zedeva je v pravih rokah.«

Komaj se je predstojnik revirja odpeljal, se je pred hišo spet ustavljal avto in ko je Peter odprl, je stal na pragu Newall. Snel je z glave svoj trdi črni klobuk in ga otresel.

ko samovoljno, toda zadeva močno diši po Tolpi Sov.«

Seržant ga je začudeno gledal. »Tolpa Sov?« Njegove oči so se zožile. »Upam, da se zavedate, kaj govorite, Mr. Rae. Sove se v splošnem ne ukvarjajo z napadi na mlada dekleta.«

»V tem primeru pa so napravili izjemo,« je poudaril Peter.

»Verjemite mi, da bo Scotland Yard prav gotovo pretilpal vse kosil predvsem Mr. Lisgardu.«

Pitt je ostal še kakih deset minut, vprašal se je to in ono in se potem dvignil.

»Oho,« se je takoj ogrel Pitt. »Moža s čudežnim spominom? No, če je tako, lahko mirno odidem in oddam svoje poročilo. Zedeva je v pravih rokah.«

Komaj se je predstojnik revirja odpeljal, se je pred hišo spet ustavljal avto in ko je Peter odprl, je stal na pragu Newall. Snel je z glave svoj trdi črni klobuk in ga otresel.

Nisem vedel, da tu stanuje.«

»Lepo bi bilo,« je odvrnil Peter na kratko. »Stopite noter, hišna gospodarica nas pričakuje!«

Newall mu je sledil v dnevno sobo, kjer ju je Peter seznanil.

»To je torej Newall, moj z bajnim spominom, Jane. Nekdaj atrakcija v varietejah, dokler ni Scotland Yard odkril njegovih sposobnosti.«

Seržant Newall se je ravnodušno priklonil. »Res je tako? Mr. Flagg in jaz sva že dolgo ne bilo — toda kaj govoriš ti sebi, saj nisi črnaški poročevalec. Dovolite, da vam čem plašč?«

»Seveda,« je dejal Peter. Newall se je udobno naslonil na steno.

»Predimdo takoj k steni, Predlagam, gospodična Selby, da nam prav natanko povedete vse, kar se je prijetilo,« je začel.

Ubogala je in začela pripovedovati vse od začetka.

Newall je pazljivo poslušal, jo le tu in tam prekinjal s kakim vprašanjem, ves čas pa ni umaknil pogleda z njene obraza.

Iz zgodovine železarstva v Kamni gorici (14)

Tako kot so bila skromna stanovanja, tako je bila skromna stanovanjska oprema. V teh sobah je bilo natlačenih po več postelj, nizka in visoka omara, miza s klopmi in stoli, klop pri peči in velikokrat tudi zibelka. V veži so imeli še po eno omaro s predali, kjer so hranili živež. Večina žebjarjev in drugih delavcev je živila v takih razmerah. Hiš s tako natlačenimi družinami je bilo v vasi več, največ pa jih je bilo na hišni številki 43.

Marsikdo bo ob tem vprašal, kako so spali od taki utrajnosti, kamor niso mogli postaviti niti toliko postelj, kolikor je bilo družinskih članov. Mož in žena sta ležala običajno skupaj, ob nosečnosti oziroma porodu pa se je mož moral umakniti na klop. Po trije otroci so spali v eni postelji, najmlajši v zibelki, če pa je bil še kakšen otrok, so zvečer pred spanjem iz nizke omare izvlekli spodnji predal in takoj je bil prostor še za dva otroka. Družine niso poznale današnje posteljne opreme. Na

dile doma, brez zdravniške pomoči in v zelo skromnih življenjskih pogojih. Zgodilo se je celo, da je noseča žena spotoma ko je šla iz vigenjca poklicala še babico in čez uro ali dve se je rodil že nov žebjar. Porodnice so 10 do 14 dni po porodu že spet delale. To je bilo nepopisno trpljenje žena žebjarjev in drugih delavcev, vendar pa je med njimi mnogo takih, ki so dočakale častitljivo starost tudi čez 90 let.

Največje zlo za družino žebjarja je bilo, če je bil oče vdan alkoholu. Mnogokrat se je zgodilo, da so v ponedeljkih in torkkih naredili »plazvega« zaradi pijančevanja, vendar to še ni bilo tako zlo, ker so vse to nadoknadili s tem, da so prihajali zjutraj prej na delo in odhajali kasneje z dela. Tudi od dveh desetih do desetih zvečer so delali, da so to nadoknadili, seveda pa se je s tem vedno bolj naširnilo njihovo zdravje. Se huje pa je bilo to, da so jim delodajalci, ki so imeli tudi gostilne, dajali pijačo na up in obračunavali ob izplačilih. V takih družinah je razumljivo vladala še večja revščina. Nemalo je bilo razočaranj v sobotah zvečer ali nedeljah dopoldne, ko so delodajalci izplačevali zaslužke, ko taki delavci niso dobili ničesar. Zgodilo se je tudi, da so »dolgovci« znašli več, kot je delavec resnično zapil.

Kljub revščini in številnim otrokom v družinah, so vse otroke krstili z veliko slovesnostjo. Starši so želeli dobiti čimbolj premožnega botra ali botrico, da so otroke lahko čimbolj obdarovali. Zelo star običaj je bil, ki je nekje na podeželju še danes ohranjen, da je oče preden je babica z otrokom zapustila hišo, odrezal kos kruha in ga izročil babici, da ga podari prvemu vaščanu, ki ga sreča, da otroku, ki ga nese h krstu ne bo primanjkovalo kruha.

Ze drugi dan po krstu so v hišo prispeli darovi od botrov v obliki mlečnih hlebov belega kruha, jajc, nekaj vina, hlebca kruha pa je bila deležna tudi babica. Teden dni po krstu pa so slavili botrino.

Zelo prezirana pa so bila dekleta, ki so rodile nezakonske otroke. Mati, niti njeni starši niso smeli dati otroku imena po svoji želji. Zato je bil pristojen samo vaški župnik ki pa je zbiral nenavadna in sramotna imena. Spominim se takega imena npr. Afra, ki ga nisem srečal v nobeni pratiki. Se danes sprašujejo potomci starejših ljudi, zakaj pa je imela naša prababica tako ime. Neporočne nosečnice niso smele niti v cerkev.

Jože Varl st.

Tako kot stari Rimljani

Vsake olimpijske igre prinese kakšno novost. Tako je tudi za naslednjo olimpiado olimpijski odbor prejel vrsto predlogov. Med najzanimivejšimi je tudi francoski predlog, naj bi se na naslednjih olimpijskih igrah pomerili tudi v dirki z vozni, tako kot so to počeli stari Rimljani. Tako se lahko zgodi, če bo za to tudi olimpijski odbor, da bomo čez štiri leta lahko gledali tekmovanje dvovpreg, četvervpreg in kar še vse spada v to disciplino.

Grki osvajajo Afriko

Selitev na tuje je za Grka že od nekdaj nekaj povsem običajnega. Okoli štiri milijone Grkov živi v Ameriki, Avstraliji in Evropi, manj v Aziji. Do pred kratkim jih je bilo v Afriki zelo malo, razen v Egiptu.

V zadnjih letih pa so začeli Grki bolj pogosto iskati kruha tudi na afriški celini. Tam jih živi sedaj okoli 90.000. Največ jih je v Libiji, kjer delajo precej na vodilnih položajih v gospodarstvu. Pred leti so mnogi odhajali v Kongo, Nigerijo in Rodezijo, zdaj pa se največ selijo v Južnoafriško unijo, Zambijo in Tanganjiko. Največ grških izseljencev se seveda ukvarja z najstarejšo obrtjo Helade — trgovino.

Otroci umirajo

V Latinski Ameriki umre zaradi lakote vsak dan 1500 otrok do četrtega leta starosti. Pol milijona otrok te starosti je podhranjenih, 22 milijonov pa je izčrpanih zaradi pomanjkanja.

Te grozljive številke je navedel neki ameriški zdravnik na nedavnem kongresu pediatrov v Londonu. Mehški zdravnik je pozval vse stanovske tovariše na svetu, naj se priključijo borbi proti lakoti.

Vse ima meje

Na ločitveni razpravi v Oaklandu je mož povedal, da ima sicer še vedno rad svojo ženo, vendar, kar je preveč je preveč. Mož je namreč motila ženina velika ljubezen do živali. V hiši se je zbralo 27 izgubljenih mačk in 24 psov. Mož ni mogel sesti na noben stol, ker je tam čepel ali maček ali pa pes. Ko je hotel iti spat, je moral najprej pometati iz postelje cel kup živali. Sodišče je zakon razveljavilo po ženin krivdi, ker je menila, da mora biti pač mož ženin prvi prijatelj, šele nato živali.

Crossword puzzle grid with numbers 1-37 indicating starting positions for words.

VODORAVNO: 1. vrsta pisave starih Babiloncev, Asircev itd. v obliki klina, 9. nenaostrena, 13. upornež, trimoglavc, 14. pripadnik starega naroda na Pirenejskem polotoku, 15. seznam, register (imen), 16. sodobno orožje, 18. manjša reka, ki se izliva v Ohotsko morje (Daljni Vzhod), 19. stroj za asfaltiranje cestišča, 20. kratka za »amper«, 22. veliki športni stadion v Budimpešti, 23. doba, stoletje, 24. sodobni slovenski kipar, ki živi v Beogradu, znan s svojimi portreti in spomeniki iz NOB (Lojze), 27. krčma s prenočiščni, 29. deček s čudežno svetilko iz Tisoč in ene noči, 30. močna žgana pijača, 33. zaliv v južni Siciliji, 34. zaničljivo ime za otroka (množ.), 36. grški junak v bitki za Trojo, 37. delavska strokovna organizacija.

NAVPIČNO: 1. življenjska tekočina, 2. nedelaven, 3. tekstilna tovarna v Jaršah pri Domžalah, 4. francoska reka, pritok reke Saar, 5. palica za čiščenje pluga, 6. zvesta domača žival, 7. veznik, 8. risana zgodba z besedilom, 9. velikanska lesena all kamnita figura nekoga polinezijskega božanstva, 10. veseljak, lahkoživec, 11. partizansko ime Borisa Kidriča (Kalan), 12. pisana tropska papiga, 17. nemški predlog, 19. lep, pošten, 20. mesto v južni Turčiji, 21. nenasitnež, okrutnež, človek brez srca, 22. gora na Notranjskem, 25. malik, 26. kem. znak za nikelj, 27. angleški pesnik, socialni lirik, opisoval je bedo delavskega razreda (Thomas, 1799—1845), 28. ljubkovalno žensko ime, 30. gora nad soško dolino, 31. vzdevek Goethejeve matere, 32. veliki morski sesalec, 33. osebni zaimek.

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja Domovina III. DEL 187

Toda učtel se je, ker je prišel »pretopiti« ni račun na porajanje vedno močnejše narodne zavesti pri narodih, ki jih je hotel pretopiti v Nemce, narodne zavesti, ki je dotlej ni bilo, ker se še vedno nacionalno niso zavedali, kateri pa so bili celo brez svoje narodne kulture, ki se je začela tedaj razvijati in rasti kakor protest proti poizkusu francoske revucije, mimo tega pa so kasneje ob izbruhu francoske revucije ti narodi postali plodna prst za njeno revolucionarno seme, katerega so se porajala vedno večja in glasnejša stremjenja po narodni svobodi, enakopravnosti in državni samostojnosti.

Stremljenj, ki jih je bilo mogoče doseči, celo stoletje, zdaj ni mogoče več zadušiti.

Vojna, ki naj bi pomagala utrditi centralizirano cesarstvo pred usodno odločitev: decentralizirati cesarstvo v konfederacijo avtonomnih nacionalnih držav, ali pa ga prepustiti razpadu, ki bi se pod vplivom levičarsko ekstremnih socialistov (kljub zaviranju vodstva avstrijske socialne demokracije, da do tega ne bi prišlo, ker so ekstremni in dramatik Grillparzer, ko je zapisal stavek VON DER NATIONALITÄT DURCH NATIONALITÄT ZUR BESTIALITÄT in s tem označil razvoj od Eramma Rotterdamskega preko Luthra, Fridriha Bismarcka do potopa evropske misli, kulturne revolucijah, ki se po obel lanskih ruskih revolucijah na vidiku in ki se bodo pojavile povsod, če se za znaki te nastajajoče revolucije ne konča, posebno še, ker se znaki te revolucije ne samo v letošnjih vojaških uporih, ki jih v ljudski lakoti, pomanjkanju, vojnih žrtvah in v drugih nesrečah sprazni v konfederacijo nacionalnih držav, se spriznežati z mesečnimi vojaškimi voditelji v teh avtonomnih državah in vladati preko njih, ampak bodo nekoga dne opravili ljudje z levičarskega krila socialne demokracije, ne samo v drugih državah,

»Ja, auch in anderen Staaten!« To pa bi pomenilo konec duhovne in politične elite v vseh državah, zmago »vulgarnega« in po profesorju »bestialnega« socializma, ki si ga ne želi nihče od vladajočih, a najmanj Wilson in drugi ožlastniki v antantnih državah, ki si lastijo oblast na vseh celinah sveta in ki se že stoletja trudijo, da bi mu dale svojo civilizirano podobo.

Naj se ta svet vrne v prastaro barbarstvo? V svobodo barbarov, ki jim socializem obljublja svobodo, enakopravnost in bogastvo, sedaj last kolonizatorjev?

V Rusiji so se te barbarske sile že sprostile in se polastile oblasti. In ta vzgled vleče, čeprav se boljševiki najbrž ne bodo mogli več dolgo držati na oblasti, ki jih bodo morda prav kmalu potolčke protiboljševiške sile in antantne intervencijske armade, s katerimi pravzaprav se sodelujejo kljub brest-litovskemu miru tudi nemške in avstro-ogrske okupacijske armade, ki so boljševikom izrgale Finsko, baltiške države, Ukrajino in utrdile povsod protiboljševiško oblast.

To je velik plus in morda edina šansa, ki zagotavlja pozitivni sporazum z Wilsonom za neokrnjeno ohranitev starega habsburškega cesarstva, njegove zunanje politične in vojaške enotnosti, potrebne za boj proti boljševizmu, obenem pa tudi osnovni temelj bodoče habsburške konfederacije držav, ki brez lastne nacionalne vojske in lastne zunanje politike ne bodo mogle nikoli doseči tiste samostojnosti, ki bi lahko ogrožala enovitost cesarstva in učinkovitost osrednje cesarske vlade in oblasti.

In na čelu te, osrednje vlade bo on, profesor Lammasch, če bo, seveda, uspel doseči pri Wilsonu razumevanje. Če bo naletel pri ameriškem predsedniku, profesorju Woodrowu Wilsonu na odprta ušesa, ne bo rešil cesarju samo cesarstva, marveč si bo utrdil tudi svojo politično kariero in se prav v teh, za cesarstvo in ves svet tako usodnih časih zapisal v zgodovino, kakor so se doslej pod Habsburžani mogli zapisati le ljudje z visokimi in pomembnimi plemiškiimi naslovi, še nikoli pa kak profesor, čeprav je še tako učen, sposoben in v znanstvenem svetu pomemben in sloveč.

Torej prihajajo tudi v habsburškem cesarstvu časi, ko bo aristokratsko elito — elito naslovov zamenjala elita sposobnosti in duha. Tudi usoda sveta je v rokah profesorja Wilsona. Mogoče res nastaja doba, o kateri je sanjalil že Voltaire, in ki naj bi spremenila svet v »kraljestvo duha«, v katerem vladarji ne bodo več izbirali za vršilce svoje oblasti ljudi z aristokratskimi legitimacijami v zvečanih plemiških naslovov, s katerimi so se kitili različni degeneriranci in slaboumneži, marveč bodo izbirali ljudi z znanjem in sposobnostmi.

In on bo prvi, ki se bo v habsburškem cesarstvu (tako je rekel cesar) povzel med ljudmi svojega razreda na čelo države in s svojimi koristnimi dejanji presegel vse kneze in grofe, ki so se doslej zapisali v zgodovino monarhije.

On, profesor Lammasch, je človek, na katerega te dni gradi

upanje vsa cesarska domovina, cesar, dinastija, ves stari, pa tudi bodoči habsburški rod, ki še ne bo tako dolgo izumrl, saj ima princ za sleherni kronovsko deželo ali za sleherni bodoči avtonomno državo habsburške konfederacije... da, za sleherni novo državo, ki bi hotela svojo avtonomnost poudariti tudi s tem, da bi hotela imeti poleg cesarja konfederacije tudi svojega kralja.

Ta hip se profesor Lammasch že čuti zgodovinska osebnost, človek, ki ne bo utonil v anonimnost zgodovine, tiste široke zgodovine, ki jo mora poznati sleherni človek in ki se je mora učiti sleherni šolar v monarhiji.

To je vrtoglavica, ki se ga je polastila že v hipu, ko mu je njegov vzpon na krmilo države napovedal cesar. To je to neritimčno utripanje srca, neprijetnost srednjemogočnega občutja, neprijetnost, podobna mori, ki človeka muči s strahom, da se mu bo zdaj zdaj srce zataknilo in mu nehalo biti, ali pa jo res povzroča samo strah, da se bo zgodilo nekaj katastrofalnega in uničilo vse človekove želje, cilje in načrte.

In ta katastrofa visi res v zraku. To je katastrofa, ki jo je lani doživela in jo še doživlja Rusija. To je boljševizem, boljševiška nevarnost, ki ne preti samo cesarstvu z levičarskimi socialnimi demokrati in vojaškimi upori, marveč vsem sprtim, med seboj še vedno vojskujočim se državam. Preti ne toliko s strani boljševiške Rusije, kakor s strani notranjih sovražnikov, ki jih drugi podcenjujejo, češ da jih je malo, pri tem pa pozabljajo, da so tudi v Rusiji podcenjevali majhno število organiziranih boljševikov, a je le-tem vseeno uspelo sprožiti splošno nezadovoljstvo in lakoto podložnikov, nemire in druge nadloge v plaz svoje revolucije; barbarske revolucije, ki se s potresnimi sunki z dna že napoveduje tudi v cesarstvu, pa tudi v antantnih državah, in ki se lahko nekoga dne, če ne bodo takoj končali vojne, sproži in se spremeni v plaz evropske, ali pa celo svetovne revolucije. To pa bi pomenilo vesoljni potop vsega velikega in lepega, kar je človeštvo doslej ustvarilo.

Profesor Lammascha že ob misli na skorajšnjo možnost takega vesoljnega potopa obliva groza, čeprav je ta groza v prvi vrsti strah pred ogroženostjo njegove politične kariere in šele potem »strah pred uničenjem vseh dosedanjih kulturnih vrednot«, ki bi jih po njegovo taka »barbarska« revolucija lahko uničila.

Zato mora doseči mir in preprečiti boljševiško nevarnost, ohraniti celovitost cesarstva v obliki habsburške konfederacije avtonomnih nacionalnih držav in se tako še bolj povzdigniti v cesarjevih očeh, obenem pa s prenovno cesarstva, ki bo njegovo delo, zasloveti pri strankarskih voditeljih predvidevanih avtonomnih držav in si tako utrditi potreben ugled za mesto prvega ministra konfederacijske vlade, ki mu jo bo zaupal cesar.

To je odslej njegov novi življenjski cilj. A predpogoj je mir, ki ga mora doseči pri antanti s pomočjo predsednika Združenih držav Amerike Wilsona, zakaj Wilson je BITI ALI NE BITI Avstrije, s tem pa tudi njegov BITI ALI NE BITI.

Po Prešernovih stopinjah

Najpöprej je treba pripisati k našemu zadnjemu zapisu o prvem Prešernovem življenjepisju naslednjih nekaj pojasnil, ki jih kar nismo mogli dodati k slovenitvi Levičnikove nemške objave — zmotile bi celotno ubranost. Zato teh nekaj nujnih dodatkov sledi danes.

Brali smo: »... Tu je stopil v službo Témide, da bi se ji ves posvetil.« Kdo je ta Témida?

Témida ali Témis (Themis) je bila v starogrški mitologiji boginja zakonitega reda in pravice. Bila je hči Urana in Gee. Témido so upodabljali kot lepo zreloletno ženo z zavezanimi očmi in s tehtnico v eni ter z mečem v drugi roki.

Ce bo kdo od bralcev utegnil, si Témido lahko ogleda kar v Ljubljani. Pred glavnim vhodom v palačo Izvršnega sveta SR Slovenije (na Prešernovi cesti) stoji ob levi strani velikih vrat mogočen kip Témide!

V poznejši zgodovinski eri pa so šteli Témido za hčerko Helia, ki so ga imeli stari Grki za izraz prepričanja »da prej ali slej vse pride na svetlo.«

Torej tej Témidi, boginji pravice in resnice, se je posvetil naš Prešeren, ko se je na Dunaju odločil za študij prava!

Potem spet piše Levičnik: »... morda so ga spona Kupida zaslužnile...« — Najprej moram seveda popraviti tiskovno hibo: Kupido (m. spol), ne Kupida (ž. spol), kot je pomotoma zapisano.

Kupido je bil v starorimski mitologiji bog ljubezni, sin Venere. Upodabljali so ga kot krilatega dečka z lokom in tulcem pušic. Torej je Kupido istoveten s starogrškim bogom ljubezni Erosom, sinom Aresa in Afroditte. Tudi latinski Amor je le drugo ime za Kupida. Saj vsa tri imena pomenijo ljubezen in poželenje.

Gotovo najplemenitejše tolmačenje Erosovega imena pa najdemo pri filozofu Platonu: njemu pomeni ta izraz hrepenenje, težnjo k resnici, spoznanju in lepoti...

In ker smo že pri pojasnjevanju prejšnjega zapisa, moramo dodati še popravek. Slovenski tekst Levičnikovega članka mora končati z izvirnim Prešernovim verzom: »Dan jasní, dan oblační v noči mine«, ne pa tako kot je bilo netočno napisano v prevajalski iht in naglici.

Pesnik Marijan Stancar — Mónos mi je pred dnevi prinesel na vpogled rokopis svojega najnovejšega dela: »Memento mori«. Podnaslovljeno je kot dramatični igrokaz v štirih slikah. Vsa zgodba se odvija v Kranju, ob koncu leta 1843 in v začetku l. 1849 — torej

v zadnjih Prešernovih mesecih: prva slika v ozki kranjski »gasi«, druga v pesnikovi odvetniški pisarnici, tretja ob Prešernovi smrtni postelji, zadnja pa na starem pokopališču, že po pesnikovem pokopu...

Ne glede na to, da je Stancarjevo delo potrebno nekaterih prijateljskih črt in izravnjav, je dejstvo le tu: domačin je napisal dramo Prešernovih poslednjih dni v Kranju!

Tu je sedaj priložnost za Prešernovo gledališče: za februarško počastitev pesnika naj skušajo uprizoriti delo domačega avtorja! V tej gesti bi bilo celo nekaj več: mlademu človeku bi bilo izkazano zaupanje in priznanje. Ni nujno oklepati se le stare slave in se držati plovov konvencionalnosti. Naj ne govore vedno le z lovorjem ovenčane, uradno priznane veličine — spregovori naj tudi mlada generacija! Kajti vsak rod slovenske mladine je doslej in bo tudi v prihodnje Prešerna po svoje doživljal.

In kdor bo pogledal v najnovejšo izdajo zgodovine slovenskega slovstva, bo gotovo opazil, da je doslej nepriznane dramatičnu Ivanu Mraku posvečenega mnogo prostora in mnogo pohvalnih besed — četudi ga je uradna kritika celih štirideset let ne le odklanjala, pač pa povsem ignorirala. — Po lanski premieri »Marije Stuart«, bo letos v osrednjem slovenskem dramskem gledališču v Ljubljani uprizorjeno že drugo Mrakovo delo. — Na te trenutke priznanja pa je dramatik moral čakati kar štiri decenije...

Sprejmimo nauk in dajmo našemu Mónosu prej možnost uveljavitve. Domač človek je napisal domače delo, tesno naslonjeno na Prešerna in na Kranj — le zakaj bi iskali zdaj tuja dela, da bi v Kranju, kot Kranjčani, opravili slovesnosti v pesnikovo čast in spomin?

Da, prav to me peklí: ni še tako dolgo od tega, kar smo znali v Kranju kako proslavo ali drugo prireditve organizirati z lastnimi močmi — zdaj pa si moramo pomagati z ljubljanskimi režiserji, nekranjčan nam mora delati scenarije za kranjske proslave, celo recitatorje vabimo iz Ljubljane... Ali si res hočemo spet nadeti sloves nesposobne province?

Sicer pa: ali ni več iskrene prisrčnosti le v delu, ki ga sam opraviš — kot pa v vrhunskih dosežkih gostov, ki so prišli le mimogrede in niti ne za majhne denarje? Tudi ni nikjer rečeno, da je tuja roba boljša kot domača!

Kar se tiče pavjega perja, s katerim se da zakriti ne le

nesposobnost, pač pa večkrat tudi omalovaževanje domače tvornosti, je pravo besedo povedal že francoski pesnik in dramatik Edmond Rostand (1868—1918). Njegov Cyrano de Bergerac je ponosen pesnik, ki ne išče pomoči:

»... nisi bršljan, ki tuje soke pije, in če se tudi nisi vzpel kot hrast, dokodér je — sam si pognal se v rast!«

Takih misli bodimo: četudi ne bomo dosegali oblakov visoke slave — lepo pa bo, če bomo pesnikov dan in druge kulturne pa tudi politične praznične dneve slavili tako, kot sami zmoremo. To bo naša prava podoba, vse drugo pa je le odraz izkrivljenega zrcala! Pavje perje!

Bližajo se spet vsakoletne Prešernove slovesnosti, ki jih v Kranju, kot pesnikovemu mestu, razprostrimo kar na ves teden — ne le na en dan kot drugje po Slovenskem.

Dobro, to je v redu in prav. Tembolj, ker dobe tako vse naše kulturne organizacije in ustanove priložnost prikazati sad enoletnega dela: likovniki bodo pripravili razstavo del svojih članov, pevci bodo zapeli na novo naštudirane pesmi, igralci bodo zaigrali primerno dramo, glasbeniki bodo izvajali nove skladbe, pesniki bodo brali iz svojih najnovejših rokopisov, muzej bo pripravil na pesnika se nanašajočo razstavo, skupščina občine Kranj bo podelila Prešernove nagrade, februarška številka kulturne revije »Snovanja« bo posvečena Prešernu, Klub kulturnih delavcev bo pripravil komorni večer z razgovorom o »Poeziji«. — Kako bo pa drugje? Sohe naj bi ne odbrekale tega dne kar nekako mimogrede, ponekod kar že prejšnjega dne, drugje le s pripovedjo po razrednih zvočnikih. To je res pouka prost dan — toda dan, posvečen Prešernu! Vsaka šola, če hoče veljati za slovensko prosvetno ustanovo, bi morala Prešernov dan bolj dostojno praznovati. Z dognano prireditvijo, pri kateri bi sodelovalo vse učiteljstvo. — Ne pa le s prostim dnevom...

In druge kulturne ustanove? Na Prešernov dan, 8. februarja, imajo po svojih statutih prost dan — pač ker so kulturne ustanove. — Najmanj, kar bi naiven entuziast pričakoval od uslužbencev teh ustanov pa je to, da bi se vsaj pasivno udeležili te ali one prireditve Prešernu v čast. Ali to stóre? Bojim se, da je Prešernov dan za mnoge od njih, le dela prost dan...

Tudi to mi pride vsako leto na misel: nobenemu ravnatelju šol ali kulturnih ustanov še ni ušla skrb, da bi na njegovem posloppju ne vihrala državna ali slovenska zastava na dan 29. novembra, 1. maja in na druge državne praznike — ko so dela in pouka prosti dnevi. Le kako to, da na Prešernov dan le redkokatera od šol ali kulturnih ustanov ko imajo vendar tu-

di pouka in dela prost dan!) izobesi na svojih posloppjih slovensko zastavo? Kaj bo za to potreben kak poseben uradni ukaz? Pa smo nekoč mislili, da bo vse, kar je v zvezi s Prešernom, samo po sebi umevno potekalo, brez nasilja, posebnih naročil — zgolj s kuturnim občutjem. — Vse kaže, da smo bili preveliki optimisti.

Morda res ne bo narobe, zdaj ko je še čas, spregovoriti besedo, dve o proslavah samih, o njih vsebini in obliki. Nekaj je gotovo: stereotipne enolične akademije, niso več mikavne! Govor, malo petja in recitacij — to si je vsako leto bolj ali manj podobno. Ali ne bi bilo bolj prav, da bi slovesni večer posvetili eni sami snovi iz Poezije? Npr., govorili, razčlenjevali, spoznavali bi le lepoto Sonetnega venca, ali bi se poglobili le v Krst pri Savici; drugo leto le v Sonetje nesreče pa spet kdaj le v zabavljive in druge epigrame. Ne bilo bi napak, na eni od proslav, poslušati Prešerna v glasbi? Ali pa razčleniti Prešerna, kakršnega nam kaže leposlovje (Vaštetova, Kreft, Slodnjak, Trdina, Mencinger, Finžgar in drugi)?

Na vsak način bi res kazalo ubrati novo, neizhojeno pot proslavljanja Prešernovega dne. Da bi nam postal pesnik vsako leto bliže, da bi ga vedno bolj globoko spoznavali, da bi se vedno bolj navzemali njegovih naprednih in svobodnih misli!

Tako pa se šestokrat zgodi, da na kaki prešernovski akademiji Prešerna sploh ni, da zvone tamkaj le prazne besede, ki seveda ne morejo najti odmeva v srcih poslušalcev.

Zato bi res bolj kazalo, kdaj pa kdaj organizirati manjše, intimnejše, komorne večere — saj dostikrat gre le za to, da plamenica ljubezni do našega prvega poeta ne ugasne v določenem okolju. Taka obdobja so v naši zgodovini itak že bila, ko je le pešiča idealistov zvesto sledila pesnikovim idejam.

Očital bi si sam črnogledost, če ne bi čital zapiska o razpravi, ki se je razvijala na seji komisije za idejna vprašanja kulture, prosvete in znanosti v okviru VI. kongresa ZKS. Med drugimi so bile izgovorjene tudi te bridke besede:

»Pomanjkanje potreb po kulturni in širšemu udejstvanju v njej in temu nasproten nenormalen porast potreb po osebnem standardu, ustvarjata nesorazmerja, ki so škodljiva in imajo lahko daljnosežne posledice.«

Izpregovoriti pa moram sedaj tudi besedo, ki mi že več let tiči v grlu. V mislih imam sprehaj pri predsedniku občine Kranj ob priliki vsakoletne podelitve Prešernovih nagrad.

Res nisem poklican, da bi presojal glede izbora povab-

ljencev. Toda zamere gotovo ne bo, če sedaj le razložim svoj predlog:

Na Prešernov dan, 8. februarja, naj bi se ob predsedniku skupščine zbrali vsi (ali vsaj večina od njih), občani, ki bodisi organizirajo, bodisi ustvarjajo na tem ali onem poprišču kulture in prosvete na področju občine Kranj. Mislim seveda izrecno le na aktivne kulturne delavce, ki bi jim bilo to snidenje hkrati tudi nekak delovni sestanek, posebno če bi snidenje ne bilo omejeno le na kratki dve večerni uri. Veskakor pa naj bi vabilo na sprehaj predsedniku hkrati pomenilo tudi nekako priznanje za opravljeno kulturno delo v preteklem letu. Bilo bi zares vzpodbudno: vsakoletni rendez vous (snidenje) aktivnih kulturnih delavcev iz vseh krajev naše občine!

S predlaganim načinom sprejema na Prešernov praznik pa bi se tudi v tem pogledu vsaj malo premaknilo — za priznanjem gotovo lebdí vzpodbuda za nadaljnje delo — ki mu pa smemo tudi reči: požrtvovalnost amaterjev na podeželju! Kajti ljubiteljstvo postaja že zelo redka cvetka...

Zdaj pa še poslednji apel, ta pa je naslovljen na bralce teh zapisov. Za prihodnji 8. februar nam ravamo v Prešernovem spominskem muzeju pripraviti izjemno zanimivo razstavo »Prešernove pesmi v prevodih«.

Ob vitrinah s knjigami in revijami, v katerih so bile objavljene Prešernove pesmi v tujih jezikih, bodo tudi portreti prevajalcev in primerki najljepših pesnitev.

Videli bomo prevode Poezije ne le v evropskih, pač pa tudi v izvenevropskih jezikih: angleško, nemško, francosko, rusko, bolgarsko, bengalsko, kitajsko, italijansko, madžarsko, poljsko, češko, slovaško, srbsko, hrvaško, makedonsko, špansko, švedsko, ukrajinsko in esperantsko. Posamezne pesmi bodo prikazane tudi v furlanščini, grščini, albanščini, arabščini in črnskem jeziku kishvili.

Ob otvoritvi te edinstvene razstave želi Klub kulturnih delavcev pripraviti Večer Prešernovih pesmi v tujih jezikih. Za mnoge od navedenih jezikov ima klub že pripravljene recitatorje. Nima mo pa jih še za poljščino, slovaščino, španščino, švedščino, bolgarščino, italijansčino in madžarsčino. Obracam se zato na bralce za pomoč: da bi mi sporočili pripravljenost za sodelovanje ali pa me napotili, na koga naj se obrnem, ki zna enega od navedenih jezikov. Naloga ne bi bila težka: lepo, razločno prebrati eno ali dve Prešernovi pesmi v prevodu ob vzporednem izvirnem besedilu, ki bi ga čital drug recitator.

Črtomir Zorec

Potovanje v Rim

Na Kompasov razpis potovanja v Rim se je prijavila skupina potnikov za 4 najmodernejše kompasove avtobuse. Dodeljeni smo bili izkušnemu šoferju in dobro pripravljenemu vodniku, ki sta bila ves čas potovanja z nami novinci, nevarjenimi tako dolgih relacij, uvidena, vsestransko razgledana in nam v veliko pomoč. Ob tej priložnosti jim izrekam priznanje, zahvalo za ves trud in potrpežljivost.

Najprej nas je šofer seznanil z avtomatičnimi napravami: sedež, luč, zasenčenje, zračenje in tako naprej. Z veseljem pričakovanjem, a tudi tesnobo v srcu, smo se kritično ogledovali, potem se zblížali z vljudnimi izrazi in nasmehi, saj smo vedeli, da bo avtobus naš dom šest dni.

Blizu italijanske meje nas je vodnik opozoril na prijavo denarja, deponiranje odvečne vsote, fotoaparator, daljnogledov in drugo.

V okolici Sezane je bil v času rokovnjačev grad Ravberkomanda, ki je takrat slovel po najbogatejši knjižnici. Po razpadu Avstrije se je to bogastvo zgubilo.

Naš šofer je pravilno pripomnil, da bomo na vseh mejah dobro prešli ker imamo za vodnika žensko.

Proti večeru smo se pripeljali prek Občin v Trst, za njim je ležalo preim�stje Barkovlje in vse se je že svetilo v lučkah. Ogledali smo si cerkev sv. Antona in na griču znamenito, po prvem škofu imenovano cerkev sv. Justa. Trst ima trgovsko in vojaško akademijo. Vodnik nas je previdno opozoril, da je tu polno gostišč-barov, kjer se streže samo ekspres kava, dobro pečivo, še boljše vino, vse pa le pri pitju. Postrežbo pri mizi zaračunajmo dvojno. Čeprav je bila nedelja, so bile vse menjalnice odprte. Trst je središče obsejnegu prometa in najugodnejša zamenjava vsakega denarja. Brez zamude smo bili zbrani v svojih avtobusih. Kmalu smo opazili našo bistro SOCO — po italijansko Isonzo. Starejši smo vedeli za boje iz prve svetovne vojne in za spomenik padlim v bližini. Po programu je bila druga postaja Benetke, kamor smo dospeli šele ponoči.

Benetke

Motorni čoln — motto scaffo — nekaj naš vodni avtobus nas je za 75 lir peljal po Canale Grande, 9 km dolgem prekopu, speljanem v obliki črke s. Nekateri so v zaprti kabini, drugi smo pa zunaj, občudovali privatne in vladne palače vseh stilov in oblik. Postaje so se menjale na obeh straneh kanala. Kolj, debela hrastova debla — posekana na našem Krasu — ki se že pogrezajo, držijo mogočne marmornate palače. Peljemo se pod tremi velikimi mostovi, ki vežejo bregova in srečujemo gondole vseh oblik. Občasno iz kamna in lesa, v katerih so majhne trgovine, predvsem zlatarne.

Benetke so bile bogata republika, katere niti Napoleon ni premagal. Spoštoval je njihovo svobodo, seveda za veliko odškodnino. Republika je v srednjem veku slovela po moči svoje mornarice, saj je ta premagovala in osvajala bližnje in dalnje dolžaj vočje države, od katerih je oprejela njihovo kulturo. Iz Aleksandrije so pripeljali štiri zlate konje, ki so še danes okras pročelja cerkve sv. Marka, njihovega patrona. Nad pročeljem je upodobljen lev, grb beneške republike, znak njihove moči. Pred cerkvijo je trg sv. Marka, ki se razteza na levo na trg tekem, ki je imel v tistih časih obliko neskljenjenega pravokotnika. Zadnja steno je dokončal šele Napoleon. Ustno izročilo pripoveduje, da sta jo zaključila dva slepa ujetnika, ki pa sta ostala sedem metrov pred koncem. Cerkev je zidana v treh etapah. Zvonik — campanilla — stoji posebej. Na vrhu vladne stavbe, stoje angeli, ki udarjajo ure na zvon. Pri slovitom vodnjaku smo na stopnicah počili, fotografirali in občudovali vse te lepote. Svetovno znana je Doževa palača, ki ima 24 m dolg strop in poslikane stene umetnika Tintoretta. Ko smo se vračali k avtobusom, smo si ogledali trgovince s steklom,

keramiko, okraski, marmorjem in dragocenimi predmeti iz mozaika. Posamezne hiše so s 400 mostišči povezane med seboj. Kar s strahom smo gledali most vzdihljajev, opisanim v Zevaccovi povesti. Maramo je beneško predmestje, ki slovi po maramskem steklu. Lido je otok pred Benetkami, svetovno letovišče, tam pa je tudi vsako leto filmski festival.

Padova

Po neprespani noči smo nadaljevali pot po Padški nižini, imenovani po reki Pad, kjer se končuje Furlanija. Zgodaj zjutraj, ko so v velikem samostanu patri še mirno spali, smo obstali pred velikansko baziliko sv. Antona Padovanskega, zidane v italijanski gotiki. Trg je v obliki elipse obdan z 98 kipi. Seveda je tu zopet sama trgovina, turizem, od katerega živi gotovo 98 % Italijanov. Po ogledu in počitku nas je pot peljala po plodni ravnini, ki jo namaka Adiza in teče skozi provinco Emilijo. Tu se začne skrbno obdelani nasadi marelic, češenj, breskev in trte, prepreženi z namakalnimi kanali in umetnimi razpršilci za zalivanje. Čudno se nam je zdelo le, da nikjer nobenega delavca ali živali. Bilo je pozen april in delavci so že gotovo s svojimi močmi dokončali delo v sadovnjakih, sedaj pa čaka zemlja, da narava doziri njihov trud.

Ferrara, Bologna, Firenze

V Ferrari stoji zvonik ločen od cerkve, kar je značilno za vse te kraje. Pot nas je peljala mimo Bologne, mesta s 400 tisoč prebivalci. Izrazita trgovina se vodi pod arkadami. V tem mestu je bil doma svetnik Petrunij, kateremu na čast je papež Gregor VI. postavil cerkev, edinstveno umetnino. Skozi odprtino v stropu pade opoldne sončni žarek vedno na eno in isto marmornato ploščo. Luknjice v stropu ustvarjajo čudovito akustiko, današnji zvočniki niso potrebni. Cerkev ima obliko prizme in je zidana v italijanski gotiki. Bologna je mesto z velikim prometom, ima ohranjeno obzidje, kakor vsa nadaljnja mesta. Pot smo nadaljevali po Sončni cesti in dospeli v mesto umetnosti — Firenze. Vsaka premožna hiša je imela poleg svojega obzidja še stolp, od katerih sta se do danes ohranila le dva. Iz dvignjenega dela mesta, nekake terase, je krassen razgled po širni ravnini. Tu se začne prava pravcata trgovina s spominčki. V Firencah slovi stara palača »Palaza Vecchia«, dalje »Loggia«, ki je bila sedež takratne samostojne republike. Tu je rojstni kraj pesnika Danteja, avtorja znamenite Božanske komedije. Ponte Vecchio je most, kjer so same draguljarne, zidan v etruščanski dobi. Najznamenitejša in zadnja je bila vladavina Medičejcev. Ta je imela zgodovinsko zbirko slik in kipov Michelangela, ki je ustvaril 4 največja svetovna dela. Na sredini terase je stal njegov kip Davida, v Rimu smo videli Mojzesa, v Vatikanu pa Pieto. Rodbina Mediči je zapustila vso svojo umetniško galerijo republiki pod pogojem, da ostane v mestu.

Pot iz Kranja do Rima je dolga 850 km. Po kratkem počitku smo nadaljevali pot po Sončni cesti, ki veže sever z jugom. Cestni davek, ki je bil vračunan v potnikini, jo vzdržuje, saj je 1 km stal 8 milijonov lir. Cesta se vzpne do 1100 m, dolga je 2200 km, gradili so jo pet let in še ni dokončana. Ima 59 viaduktov, pred vsakim je na modri tabli napisano ime viadukta, višina, dolžina, označena je nadmorska višina, nikjer pa ni obcestnih reklam. Na levi strani ceste je mreža proti padanju kamenja in za zavarovanje živine. Na najvišjem mestu si ogledamo najmodernejšo cerkev, zunaj podobno odprtemu koncertnemu klavirju, znotraj pa je zidana kot visok skedenj iz lesa, kamna, stekla in marmorja. Neka galerija čudnih oltarjev z bronastimi reliefnimi svetopisemskimi prigodami; nas pripelje do glavnega oltarja, nizke dolge mize, nad katero stoji na steklo naslikan Kristus s trnovo krono. Vse je zelo moderno, a se lepo spaja s pomladansko naravo.

Rim

Kar nemogoče se nam je zdelo, da smo že na cilju. Občudovali smo velemestni promet, še bolj pa našega vrlage šoferja, ki je spretno v njem krmaril in nas srečno pripeljal do hotelov. Ko smo naslednje dni občudovali kulturne spo-

menike, smo se zbrali okrog vodnika, da ne bi motili drugih turistov, in zvesto poslušali razlago: zgodovino, stil in nastanek pomembnega objekta. Vrstile so se med razlago italijanske besede, ki jih je bilo treba razložiti. Bazilika — velika cerkev, fontana — vodnjak, forum — trg, via — cesta, campanilla — zvonik, viadukt — obokan hodnik, terma — kopališče, dalje skulptura — spomenik ali kip. O baziliki Santa Maria Maggiore nam razlaga bajka njen nastanek. Zgodovinski kolosej je bivši amfiteater — to je gledališče, kjer so bile v rimskih časih igre, boji, tekme med ljudmi in živalmi, po suhem in na vodi. Zgrajen je v treh delih s podzemeljskimi hodniki. Današnji ostanek amfiteatra so le senca nekdanje rimske slave. Rim stoji na sedmih gričih in ima prek sto cerkva. Vsak rimski vladar, ki se je kot zmagovalac vračal si je postavil slavolok, na katerem so bile z reliefi upodobljene in hieroglifi popisane najznamenitejše bitke. Rimljanj so prevzeli grško kulturo. Videli smo Trajanov in Konstantinov slavolok. Forum Romanum je trg v obliki pravokotnika, kjer se ceste križajo v obliki zvezde. Cesar Agripa je sezidal v čast bogovom svetišče Panteon. V njem je čudovita akustika, ker se kupola mehanično odpre in so zidovi 6 m debeli. Poslušanje Gounodove »Ave Maria«, je bilo za nas nepozabno doživetje. Kapitol je grič sredi Rima, na njem je 6 m visok križ. Zgodovina pripoveduje, da so ga pred sovražnimi Sabinci rešile gagajoče gosi. Monumentalni spomenik združene Italije se danes imenuje spomenik »Neznanemu vojaku«. Široko stopnišče nas pelje do velikanskega stebrišča, ki ga na vrhu krasi 4 konji. V sredini je kip zadnjega italijanskega kralja Viktorja Emanuela II. Obelisk, velikanski oglati stebel je prinesen iz Aleksandrije in popisan s hieroglifi. Zgodovinsko znana sta kipa na konju Kastorja in Poluksa. V muzeju je kip volkulje — simbol Italije, ki doji dečka Romula in Rema, bajeslovna ustanoviteljca večnega mesta. Na zlatem konju jaha cesar Avrelj. Druga največja bazilika je cerkev sv. Pavla. Vrt je obdan s stebri in palmami, na sredini ga krasi njegov kip. Pročelje je iz mozaika. V poganski dobi je bilo to svetišče boginje June. Okna so iz alabastra. Za okrasitev svetišča je dala vsaka država vse najlepše. Ruski car Aleksander je daroval najdražji marmor — zeleni malahit. Po požaru je bila obnovljena in je 120 m dolga, 60 m široka in 25 m visoka. V 263 krogih so iz mozaika sestavljene slike papežev po vrstnem redu. Zadnji je umrl Janez XXIII. Kadar bodo še vsi prazni krogi izpolnjeni, bo konec sveta. Bazilika je delo Ravenske umetniške šole, važno pa je, da ni podpisan noben umetnik posebej. V znameniti vodnjak Fontano Trevi mečejo turisti denar čez glavo za svojo srečo, otroci pa ga pobirajo. V največjem parku Rima — Pincio — je muzej z doprskimi kipi najslavnejših mož sveta. Med njimi je tudi velikan slovenske besede Ivan Cankar.

Grozljiv je frančiškanski samostan, kjer so na poseben način sezigali umrle patre, iz kosti pa izdelovali okrasne predmete: lestence, svečnike, okvire, ki krasi njihov strop. V zidnih vdolbinah leže njihove mumije. V tem samostanu je pridigal tudi avguštinec Martin Luther. Največja ulica Rima je Corso s promenado. Čez španski trg, ves v eksotičnem svetju, peljejo stopnice k cerkvi sv. Trojice.

Tretja največja bazilika je cerkev sv. Janeza Krstnika. Do cerkve vodijo marmornate stopnice, imenovane svete — scala santa —, ki jih ob straneh obdaja križev pot iz mozaika. Katakombe so oddaljene 4 km od mesta. Največja je sv. Cecilije. Zaradi takratnega državnega pritiska so se morali kristjani skrivati po katakombah, zborovati, maševati in mrtve pokopavati. Nazaj grede smo šli prek Tibere, ki deli staro mesto od novega. Na desnem bregu je Arhangeljski grad — znak posvetne moči, s katerega je strmoglavila legendarna Tosca. V daljavi se kot kontrast dviga vatikanska bazilika. Med vožnjo smo z desne strani opazovali Mussolinijev del mesta, njegov stil stavb, ki so vse rumene barve. Hotel je sezidati moderni Rim z vladnimi palačami in pripadajočimi potrebnimi objekti. Na Piazzzi popolo stoji še palača, kjer je Mussolini z balkona razglasil vstop Italije v II. svetovno vojno.

(Nadaljevanje)

Lojze Zupanc

Pisatelj Ivan Tavčar in ribolov

V Stari Loki sem oni dan srečal Klančarjevega Simona, ki je deška leta preživel v Hotavljah. Pri-povedoval mi je, kako sta s pisateljem dr. Ivanom Tavčarjem lovila rila.

— Pisatelj Tavčarja sem prvič videl, ko mi je bilo kakih dvanajst let. Z mojim očetom sta se poznala in če je le prišel v našo vas, se je zanesljivo ustavil pri nas. Bil je lovec in ribič. Ob sobotah se je večkrat pripeljal s kočijo iz Ljubljane, kjer je bil takrat župan, v rodne Poljane in lovil ribe v Poljanščici. Jaz pa sem, če le nisem imel drugega opravka, zavilal hlačišča nad kolena, zagazil v Sorro, segal pod skale in kar z golimi rokami lovil ribe, ki so se skrivale v upadli rečnici. Vedel sem, da je zakupnik ribolova »poljanski gospod« dr. Ivan Tavčar, toda ribiška strast me je vselej premotila, da sem lovil.

Ko sem se nekega sončnega popoldneva bil ves zaverovan v prepovedani ribolov, sem zaslial z rečnega brega:

»K meni pridi, Šmonca!

Ozrl sem se in — o groza! — zagledal dr. Tavčarja. Sram me je bilo, a zbežati nisem hotel. Skobacal sem se iz vode in se s sklonjeno glavo približal pisatelju. Mislim, da me bo zlasal, toda samo narahlo me je prijel za čop las, ki so mi divje poganjali na vrtnicu glave. Potlej je segel v žep in mi dal groš, rekoč: »Imenitno loviš. Pa kar z golimi rokami. Na, le vzemi. Vidim, da si strasten ribič. Boš pa poleg lovil z menoj. Če pa boš še kdaj sam lovil, ne smeš uloviti več rib ko toliko, kolikor jih bosta pojedla ti in tvoj oče. Če bom zvedel, da si kakšno ribo prodal, te bom nagnal. Si razumel?« — Pokimal sem in ga pogledal s srečnimi, hvaležnimi očmi.

Poslej je Šmonca vsako soboto ušel z doma in se potepel v Poljane, kjer je opazoval, če se po prašni cesti že približuje Tavčarjeva kočija. Kadar se je

pisatelj pripeljal, je takoj vrvel v vodo salk, Šmonca pa je zabrodil v reko in seganjal ribe proti mreži. Tavčar je lovil in lovil, žive ribe pa metal v putr, napolnjen z vodo, ki ga je imel pod sedežem v kočiji, tako da je pripeljal v Ljubljano zmeraj svežo ribo...

Za pomoč pri ribarjenju je Šmonca dobil 20 do 30 krajcarjev, kadar pa je bil lov izdaten, tudi srebrno krono. Stari Simon mi je rekel, da je bil denarja zmeraj zelo vesel, saj je za dvajset krajcarjev dobil pri piku hlebček belega kruha. Bel kruh pa je bil takrat redek gost v kmečki hiši.

»Nekega dne pa je Tavčar odšel v videmsko gostilno,« se je med govorjenjem nasmehnil Klančarjev Simon, da mu je mreža gubic prepredla hudomušen obraz. »Mislil, da je šel k obedu. Preprosil sem ga, da mi je dal sak in da sem v njegovi odsotnosti poskusil loviti z mrežo. A ko maj sem sak pomočil v Sorro, že se mi je od zadaj približal s tihim korakom orožnik, me pograbil za vrat in vzkliknil:

»Ha, pa te imam, ribji tat! Kar godel je od zadovoljstva ko star maček na zapečku. Bil je hudoben človek. Nihče ga ni maral. Otroci pa smo sploh sovražili orožnike. Kadar smo jih zagledali, smo se razbežali ko vrabci pred sovo. Potegnil je sak iz vode in segel v žep po oster nožič. Že je hotel sak prerezati na dvojce, ko sem zakričal: »Nikar! Saj ni moj! Dohtar mi ga je dal in mi dovolil, da smem loviti ribe, gostilne!« — Začudeno me dokler se ne bo vrnil iz je pogledal, mi vrnil sak in še sam odšel v videmsko gostilno. Toda preden je izginil, mi je vseeno še navil — živo uro,« je končal stari Simon, mi pomežiknil in odšel proti domači hiši.

Po petih, šestih korakih pa se je obrnil in mi zaklical: »Pa napišite za otroke zgodbo, kako sem s pisateljem Tavčarjem lovil ribe!«

Na cesti

Na cesti je veliko nesreč. Tudi otroci so velikokrat njihove žrtve. Zato se moramo paziti in upoštevati prometne znake.

Nekega dne sem šla v trgovino. Videla sem na cesti mrtvega golobčka. Povožil ga je avto. Zasmilila se mi je uboga živalca. Imela je sivo perje, kljunček pa je bil kr-

vav. Golobček je imel oči zaprte. Vzela sem palico in ga z njo položila v travo.

Ko sem šla zvečer iz šole, je še vedno ležal tam. Zato sem ga zakopala. Naredila sem mu lep grobek.

Silva Markun,
3. a razred,
os. šola Matija Valjavec,
I. Preddvor,

Svet knjig je moje kraljestvo

»Kaj že zopet bereš!?« je zavpila mati in mi potegnila knjigo iz rok. »Saj ne bom več. Prosim, vrni mi knjigo!« sem zaprosila. Mati mi jo je, vsa nejevoljna, zares vrnila. zraven pa pristavila: »No, kar beri, saj meni je čisto vseeno. Bom pa še jaz storila tako. Namesto da bi kuhala, bom začela brati in na-

mesto da bi hodila v službo, kom ždela doma s knjigo v rokah. Sem res radovedna, kaj bi potem ti storila.«

Vedela sem, da ni prav, da kar naprej berem in naredila sem načrt: zvečer, ko odidejo drugi spat, bom brala. In tako sem vsak večer bedela pozno v noč. Brala sem in brala, tako da še vedela ni-

sem, koliko je ura. Pred menoj so se razprostirale poljane, gozdovi, mnogo ljudi sem spoznala in mnogo junakov. Tako je postala noč moja zaščitnica. Vsak večer sem nestrno čakala, da so domači odšli spat. Vedela sem, da takrat pridejo k meni vsi junaki in vsi siromašni ljudje, pa hudobni zmaji ter dobre carične. To je bil moj svet. Nihče ni vedel zanj. V njem sem vladala jaz. Nekoč sem brala roman Pod svobodnim soncem. Brala sem in brala, dokler me ni premagal spanec in zaspala sem s knjigo v roki. Zjutraj sem se zgodaj zbudila in hitro pospravila knjigo, kajti domači je niso smeli videti. Komaj sem čakala večera. V šoli nisem poslušala, doma nisem postorila, kar mi je mati ukazala. Vse je šlo narobe. Toda prišla je noč in zopet sem bila sama v gluhi temi, sama z Iztokom in Ireno. Bila sem z njima v vseh težavah in ko sta jih prebrodila, sem zadovoljno zaspala.

Spominjam se tistega dne, ko smo sedeli pri kosilu — mati, oče, sestra, brat in jaz. Tedaj me je mati vprašala, česa si najbolj želim. Odgovorila sem ji: »Želim si, da bi za rojstni dan dobila debelo knjigo in da bi jo lahko ves dan brala, ne da bi me kdo motil.«

Vse omizje je bilo presenečeno, vendar se mi je želja izpolnila. Dobila sem knjigo in brala sem jo ves dan, ne da bi kdo godrnjal. In knjige so postale čisto moj svet. Spoznala sem, da so najbolj zvesti prijatelji, ki te nikdar ne zapusti. Kadar mi je hudo, me zatečem k njim, kadar me je strah, sežem po knjigi in se spojim z njo. Knjiga je moje kraljestvo.

Vladimira Filinger,
os. šola Stanka Mlakarja
Senčur

Zbil me je avto

Tisto poletje, preden sem pričel hoditi v prvi razred, me je na glavni cesti zbil avto. Dobil sem precej udarcev po vsem telesu, pa tudi noga me je zelo bolela. Kmalu se je zbralo veliko ljudi. Vsi so se prerivali in me hoteli videti. Tudi prometna milica je prišla hitro, da bi naredila red na cesti. Takoj so slikali prizorišče nesreče. Neka deklica je obvestila moje starše. Že medtem pa me je neki voznik osebnega avtomobila odpeljal v Zdravstveni dom v Kranju. Tudi očka in mamica sta takoj prihitala tja. Našla sta me na bolniškem vozičku. Najprej

sta me spraševala, kaj se mi je zgodilo in kaj me najbolj boli. Povedal sem, kar sem se spomnil. Povedali so tudi, da moram takoj v Ljubljano. Že med potjo sem opazil, da imam nogo zelo trdo povito in da je ne morem premakniti. Ko smo prišli v Ljubljano na Polikliniko, so me slikali in dobil sem mavec, ker sem imel zlomljeno nogo. Moral sem ostati tudi v bolnici deset dni. Zelo mi je bilo hudo, ko sem ostal sam med tujimi ljudmi.

Bojan Zakotnik,
učenc 4. a razreda
osn. šole dr. France Prešeren,
Kranj

Lovski revirji

Našo dolino z vseh strani obdajajo gozdovi, v njih pa živi polno živali. Najštevilnejše so srne, jeleni, lisice in seveda ptice. Za te živali

skrbijo lovci. Pozimi jim nosijo seno visoko v zasnežene hribe. Seveda lovci živali tudi streljajo, vendar le ob do-loženem času.

Za lovca pomeni največjo trofej — jelen. Vendar pa lahko ustrelje le enega ali dva, zato marsikdo ostane praznih rok. Lovci love v svojih revirjih. Poznati morajo zakone in predpise o lovu. Gorje tistemu, ki bi zakonov ne upošteval in bi ubijal živali ob prepovedanem času.

Igor Bizjak,
os. šola Matija Valjavec,
Preddvor
(novinarski krožek)

Borecema v spomin

Na robu gozda,
kraj pečn
povsem prerastli že.
Pod njima partizana dva,
ki padla za svobodo sta.
Jaz pa zemljičo
bom zrahljal,
na grob bom rož nabral.
Sončni žarek
nanju naj posveti,
saj za svobodo sta morala
umreti.

Zaplotnik Ljubo,
os. šola dr. France Prešeren,
Kranj

Škotska otvoritev

Tudi to je ena izmed starih otvoritev, ki jo na novejših turnirjih sročamo zelo redko. Belemu namreč ne prinese nobene prednosti, zato se je igralci izogibajo. Oglejte si glavno varianto te otvoritve:

1. e2 — e4	e7 — e5
2. Sg1 — f3	Sb8 — c6
3. 22 — d4	.....
ta poteza je značilna za škotsko otvoritev.	
3.	e5 — d4
4. Sf3 : d4	Sg8 — f6
5. Sb1 — c3	Lf8 — b4
6. Sd4 : c6	b7 : c6
7. Lf1 — d3	d7 — d5
8. e4 : d5	c6 : d5
9. 0 — 0	0 — 0
10. Lc1 — g5	c7 — c6
11. Dd1 — f3	Lb4 — e7
12. Tf1 — e1	Ta8 — b8

in položaj na deski je izenačen.

In narod živi dalje

»Kaj je narod?« se velikokrat vprašamo. Narod so ljudje. Pa ne navadni ljudje. To so tisti, ki ljubijo svojo domovino. Pravijo, da se je uprl narod. Gotovo si je hotel priboriti svobodo. Slovenci so se velikokrat borili za svobodo. Posebno v drugi svetovni vojni. Napadli so nas Nemci. Hoteli so nas uničiti, pobiti. Upri smo se. Nismo se hoteli pogajati, hoteli smo pošten boj. Nemci so bili lačni naših jezer, gora in vasi. Nameravali so uničiti naš narod, toda niso ga mogli. Zaman so nas hoteli potisniti k tlom. Ljudje so umirali, njih otroci so stradali. Vse zaman. Svet je krut. Nemca ni ganilo, ko je slišal malčka, kako prosi mater za skorjico kruha. Ni ga ganila usoda nedolžnih ljudi. Mislim, da je bolje, če je teh ljudi čim manj. »V te kraje bomo naselili Nemce, strli bomo slovenski narod,« je napletal Hitler. Toda niso nas uničili. Živimo. Delamo in ustvarjamo kot poprej. Otroci hodijo v šole, delavci v tovarne. Spominjamo se preteklih dni. Nam mladim o njih pripovedujejo starši, saj sami ne vemo, kaj je to vojna. Vsaj malo pa si jo lahko predstavljamo in če bo treba, bomo tudi mi branili narod pred sovražnikom.

Niso nas strli. Narod živi dalje.

Majda Jančič
Zvirče 78
Tržič

Dve obleki za svečan večer kot je lahko novoletni. Prvi model sestavljajo črno žametno krilo, bela svilenka bluzna in moderen brezrokavnik poшит s črnimi svetlečimi ploščicami. Druga obleka je enostavna, vendar zelo elegantna. Sešita je iz belih ali beže bombažnih čipk.

Posoda s teflon prevleko

Že dlje časa je na policah trgovin s kuhinjsko posodo aluminijasta posoda, včasih je tudi iz jeklene pločevine, prevlečena s plastjo umetne snovi — teflona. V teh posodah pečemo jedi brez maščobe. Jed se ne prime dna. Posodo zelo lahko čistimo, največkrat jo kar zbrisemo. Paziti pa moramo, da pri ravnanju s to posodo ne poškodujemo prevleke. Za mešanje uporabljamo posebno leseno kuhlalnico, ki je posodi priložena. V teh posodah pripravljamo zrezke, palačinke, jajca, pražence, krompir v krljih in podobno. Lahko uporabimo tudi zelo malo maščobe.

Strokovnjaki priporočajo kuhanje s to posodo na električnem kuhlalniku bolj kot na plinskem. Prazna posoda se ne sme preveč ugreti. Dovolj je ugreta, če kapljica vode odskakuje od dna. Posoda je posebno priporočljiva za dietno prehrano z malo ali nič maščobe.

Grahova enolončnica

Potrebujemo: 3 dkg mašti, 40 dkg govejega mesa, 25 dkg graha iz konzerve, malo česna, malo vode, pol kg krompirja, 20 dkg riža, sol, pol žlice paradižnikove mezge in veliko peteršilja.

Na vroči maščobi na hitro opečemo na koščke zrezano meso. Dodamo grah in konzerve, sesekljan česen in malo prepražimo. Nato prilijemo nekoliko vode in dušimo. Vode prilivamo le toliko, da se ne prismoči. Ko je meso že na pol mehko, dodamo na drobne kocke zrezan krompir in zalijemo z vodo. Po desetih minutah vrenja zakuhamo še prebran in opran riž, solimo, dodamo paradižnikovo mezgo in sesekljan peteršilj. Jed je zelo okusna in tudi nasitna. Poleg ponudimo zeleno solato.

Za mlada dekleta so posebno primerne svečane obleke v srajčnem kroju. Obleka sešita iz satena ali čipk bo v takem kroju najlepša

Prpriprave za silvestrovanje Zadnji čas za darila

Zdaj že prav gotovo veste, kako boste praznovali vstop v novo leto. Če boste kje zunaj v prijetni družbi, potem skrbi ni veliko. Važaj sta obleka in frizura ter moževa polna denarnica. Silvestrovanje doma pa je nekaj drugega. Je cenejše, ker jedajo pripravimo sami, obleka ni tako super slavnostna, kot mora biti za lokal. Doma je lahko prijetnejše, vendar pa lahko tudi — vsaj za gospodinjo — zelo naporno. Gospodinja mora poleg vsakdanjega dela doma še nakupovati darila, pošiljati voščilnice in misliti na to, kako bo urejila praznovanje doma, da bo res prijetno.

Če darila še niste kupili, je zdaj zadnji čas. Trgovine so že sedaj na pol izpropane, tako da izbira ni posebno velika. Napišite na listek, koga boste obdarovali in zraven vrednost darila. Če je seštevek prevelik, raje kupite cenejše darilo, kot pa da bi koga iz seznama črtali.

Zdaj je zadnji čas, da nakupite in odpošljite voščilnice. Prosite za to kakšnega družinskega člana. Pregledati je treba tudi okraske za novoletno jelko, če jo boste postavili v sobi. Če je v proračunu ostal kak dinar kupite otrokom v veselje še kak okrasek. Če pa otroci hočejo za jelko izdelati sami kakšne okraske, jim kar pustite. Če so že dovolj veliki, naj jelko tudi sami okrase, potem ko ste jim dali navodila. Če pa jelke ne bo, malo razmislite, kako bi vseeno drugače okrasili stanovanje. Zelo lepe so aluminijaste japonske girlande. Na mizo ali komodo lahko postavite lično urejeno posodo ali pehar s smrečjem, storži in pisanimi trakovi. Tudi na steno lahko pritrpite večjo smrekovo vejo z eno samo veliko srebrno kroglo ali kaj podobnega. Če imate svečnik, potem lahko uredite prav tako lep šopek.

PRAZNOVANJE DOMA

Za novoletno večerjo ni odveč misliti teden dni vnaprej. Če boste sami z družino, potem je silvestrska večerja skoraj obvezna. Vendar ne kuhajte in pečite ves 31. december, ker boste utrujeni in boste novo leto gotovo zamudili. Dan prej skuhaite sarmo, ki brez škode počaka na hladnem. Z enostavnim kosilom boste imeli več veselja pripraviti družini tudi kaj posebnega. Prav lahko je to kaka domača gorenjska specialiteta.

Za kasneje, za čakanje na udarec ob polnoči, je treba seveda tudi nekaj sladkega ali kar imajo domači najraje. Moški družbi boste k alkoholu postregli s slanini palčicami, pečenim pommes frites in podobnim. Pri gledanju televizijskega programa takota ne bo huda, če pa bo televizor ugasnjen, potem bo ča-

kanje malo daljše, kljub vselemu razpoloženju. Zato je dobro pripraviti majhne sendviče s sirom in kisllo vloženo zelenjavo, francosko solato, peso v solati in kaj podobnega, kar lahko brez škode stoji nekaj ur. Vse imejte pripravljeno že dan prej na hladnem. Na praznični večer pa prinesite v sobo in naj si vsak vzame kar sam.

ČE STE VABILI PRIJATELJE

Redko kdo je rad na tak večer sam. Navadno se srečajo prijatelji v tem ali onem stanovanju. Dobre prijateljice se lahko pogovore, kaj bo katera pripravila, da ne bo gostiteljica preveč obremenjena s skrbmi in tudi stroški. Zmenite se za jedilnik in naj vsaka pripravi nekaj doma. Za te vrste srečanje so najprimernejša hladna jedila. Topla večerja naj bo doma. Včasih je dobro za spremembo tudi premenjati stanovanje. Na primer do polnoči so prijatelji pri gostiteljici številka ena, kasneje pa se preselijo k gostiteljici številka dve. Razdalja seveda ne sme biti prevelika. Selitev je morda dobra kot injekcija usihajočemu razpoloženju, sicer pa zabave ne gre prekinjati.

ZADNI DNEVI

Za zabavo doma je treba marsikaj urediti. Prišle bodo prijateljice, ki ne bodo poskusile samo, kaj smo spekli, pač pa bodo vidеле tudi prah na policah. Res ga nismo utegnili obrisati, saj je bilo dela preveč. Treba je začeti že v ponedeljek. Vsak dan po malo in do torka, zadnji dan mora biti vse narred.

PONEDELJEK, 23. december — Počistite stanovanje. Če je potrebno, namažite parket.

TOREK — Kupite živila, ki lahko dolgo časa čakajo. To so jajca, suho meso, orehi, maslo. Poglejte v shrambo, če je še dovolj moke, pecilnega praška, jedilne čokolade. Kupite tudi pomaranče in pa tablete proti glavobolu. Vino in mineralna voda sta tudi že lahko v shrambi.

SREDA — Že sedaj pomerite obleko ali bluzo, ki jo mislite obleči za silvestrski večer. Če je še lanska, bo mogoče preozka ali pa manjka gumb. Zlikajte tudi moževe hlače in pravočasno operite njegovo belo srajco.

CETRTEK — Preštejte krožnike in pribor. Pripravite kozarce. Če bo pribora premalo, naj ga povabljenec prinese s seboj. Sposodite si pladenj pri sosedu in jo že zdaj prosite za razumevanje, če bo na silvestrovanje pri vas malo bolj hrupno.

PETEK — Dogovorite se s frizerko za uro, da v soboto ne boste čakali celo dopoldne. Začnite urejati novoletne šopke.

SOBOTA — Sedaj že lahko začnete pečti. Spekli boste pecivo in pa testo za torte. Hranite na hladnem.

NEDELJA — S seznamom za nakup mesa se napotite k mesarju. Če nimate časa, naj nakupuje najposobnejši v družini. Naredite nadev za torte, namažite in spet postavite na hladno. Specite še pecivo, če je potrebno.

PONEDELJEK — Zdaj lahko kuhate vse slane jedi za naslednji dan. To so juhe, razne solate, pečenka in podobno. Zvečer se skopajte in malo dlje časa posvetite svojemu obrazu. Dobro je, če si naredite obrazno masko na primer iz jajc, ker so vedno pri roki. Spite vsaj osem ur, da boste spočiti za dan in noč, ki vas čakata.

TOREK — Vsi naj Vam pomagajo urediti in okrasiti stanovanje. V vsak prostor in vsak kotiček nekaj novoletnega. Z obešalnikov v predsobi odnesite nepotrebne obleke, da bodo gosti imeli kam obesiti plašče. S kunjjo za prah še enkrat pobrišite po policah. Popoldne si privoščite počitek. Noge podložite in ne mislite ničesar. Utrujenost z obraza preženite še z eno obrazno masko. Nato se počasi uredite, da ne boste ob dogovorjeni uri še v predpasniku ali navijalkami v laseh.

V NOVEM LETU

Čeprav se praznovanje zaključuje veselo, so vendar posledice preveselega silvestrovanja rade kaj neprijetne. Po odhodu gostov je treba odpreti okna, da se razkadi cigaretni dim. Pred zasluženim počitkom v postelji pa še zakurite v peči, da ne bo preveč hladno in pusto, ko boste pospravljali za gosti. Če ste spili kozarec preveč, je pametno popiti pred spanjem kozarec pomarančnega soka s tableto proti glavobolu. Menda to odžene »mačka«.

L. Mencinger

Obiščite **DANCING**
V HOTELU **JEZERO**
BOHINJ BAR

Igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu

odprt vsak dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje.

Izkoristite prijetno vožnjo po novi cesti Bled-Bohinj

Razpisna komisija pri
KONFEKCIJI TRIGLAV
invalidska delavnica
tekstilne industrije

TEKSTILINDUS KRANJ

razpisuje

na podlagi 27. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih in 139-a člena statuta zavoda delovno mesto

tehničnega vodje

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja strokovna izobrazba s 15 let prakse na vodilnem delovnem mestu, od tega najmanj 5 let v konfekcijski stroki
- fakultetna izobrazba s 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu, od tega najmanj 2 leti v konfekcijski stroki.

Vlogi mora kandidat priložiti overovljeno dokazilo o strokovni izobrazbi s kratkim življenjepisom in potrdilo o nekaznovanju.

Stanovanje po dogovoru.

Vloge pošljite na naslov: Razpisna komisija pri KONFEKCIJI TRIGLAV Kranj — Savska c. 34, do vključno 4. 1. 1969.

LJUBITELJI NARAVE,

moj mali svet

SADJARJI.

VRTNARJI.

REJCI MALIH ŽIVALI,

VRTIČKARJI

Mnogi iščejo v svetu, ki jih obdaja, razvedrilo in počitek po delu. Prav tako pa jim njihovo ljubiteljstvo hkrati prinaša tudi koristi. Na mnoga vprašanja doslej tudi vrtičkarji in rejci malih živali niso mogli najti odgovorov, ker niso imeli pri roki tovrstne literature, zlasti ne praktičnih nasvetov. Nova mesečna revija, ki bo pričela izhajati s 1. januarjem 1969, bo nekakšen domači obzorik, nekakšen priročnik, v katerem bodo „prijatelji rastlin, živali in narave“ našli tisto, kar potrebujejo. Naj naštejemo samo nekatera področja iz vsebine nove revije: zelenjadni, sadni in cvetlični vrt, živali v domu in zunaj doma, čebele, sobni akvarij, zdravilna zelišča, ureditev okolice doma in naselij itd.

naročite na naslov ČP »Kmečki glas«, Ljubljana, Miklošičeva 4, p. p. 47

ELEKTRO Kranj

distributivna enota Kranj,
Kranj — Cesta JLA 6

obvešča

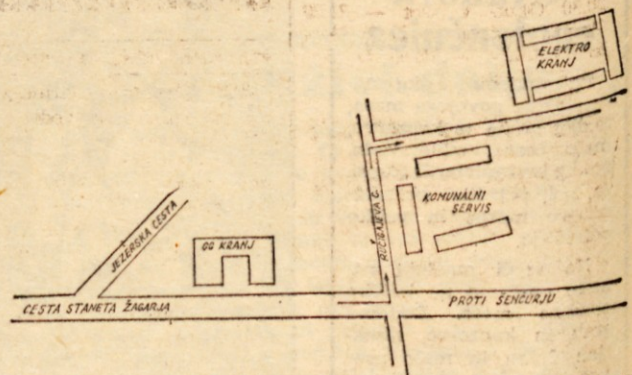
DA SE BO PRESELILA DNE 23. 12. 1968
v Kranj, Cesta Staneta Žagarja 53a (leva stran odcepa proti Šenčurju).

Važnejše nove telefonske številke:

21-023 h. c.

22-362 vodja enote

21-077 tehnični vodja in odd. za obratovanje

Zenske dolge hlače iz helance
Zenske nogavične hlače (žabe) »mini sexy« iz helance
3 pari brezšivnih nogavic iz perlon
moške klinaste smučarske hlače iz elastičnega corda
otroški puloverji z zavitim ovratnikom iz helance

ASCH	otroški prešit anorak iz perlon	119.—
19.80	prikupne deklishe obleke iz crimplene	149.—
19.80	10 dkg športne volne (za ročno ple-	
19.80	tenje)	12.90
119,00	električne grelne odeje 75 x 150 cm,	
	1 leto garancije	99.—
29.—	1/2 kg prave kave	19.50

TRGOVINA

Kometer

BOROVlje-PRI CERKVI

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 21. decembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola sa nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Tatarska suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Partizanske pesmi jugoslovanskih narodov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vedrem ritmu — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Poje zbor France Prešeren iz Celja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Tatjana Gros — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Iz fonoteke radija Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V soboto popoldne z napovedovalko Natašo Dolenc — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Mala suita za komorni orkester — 20.30 Okno v svet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Plesi in fantazije — 00.05 Iz slovenske lirike

Očiščene in zmrznjene morske ribe
v prodajalnah

Žvita
Kranj

NEDELJA — 22. decembra

6.00 Dobro jutro — 7.45 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.46 Skladbe za mladino — 9.05 Dober dan vam želi Jurij Souček — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi

borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.15 Vedri zvoki z velikimi orkestri — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Popoldne ob zabavni glasbi — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Z novimi ansambli narodno zabavne glasbe — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Petindvajset minut z ansamblom Herb Alpert — 17.30 Radijska igra — 18.36 Godalni kvartet v e-molu — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Zaplesimo z velikimi orkestri

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Leo Petit — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Norma — opera — 17.50 Glasbena skrinja — 19.00 Športni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske lirike

IX. NOVOLETNI SEJEM

V KRANJU 15.—26. XII. 1968

PONEDELJEK, 23. decembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Sopranistka Ileana Bratuž-Kacjanova — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 23.05 Literarni nokturmo — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali koncert zbora RTV Sarajevo — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Jenufa — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signalj — 18.35 Mladinska oddaja interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci —

19.15 Minute s pevko Eldo Viler — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturmo 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije z orkestrom — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbene slike iz Romunije — 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske lirike

V pralni stroj

ker vsebuje

OXYLAN

TOREK — 24. decembra

8.08 Opera matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Morda vam bo všeč — stereofonska oddaja — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje sopranistka Hilda Hözl — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstevanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 21.00 Pesem godal — 21.15 Deset melodij — deset pevcev — 22.15 Skupni program JRT studio Zagreb — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Lahko noč z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Z majhnimi zabavnimi ansambli — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Koncertanti na naših odrih — 23.05 Variacije, fantazije in plesi — 00.05 Iz slovenske lirike

SREDA — 25. decembra

8.08 Glasbena matineja s francoskimi skladbami — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz albuma

skladb za mladino — 9.30 Četrtr ure z orkestrom Johnny Douglas — 9.45 Poje Pittsburghski slovenski oktet — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Domenico Cimarosa na koncertnem odru — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za odih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odskočna deska — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz — 23.15 Plesni orkestri in ansambli RTV Ljubljana

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogedalo našega časa — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Večerni utrinki — 21.20 Pogled v glasbeno snovanje — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske lirike

ČETRTEK — 26. decembra

8.08 Opera matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Stereofonska oddaja simfonične in operne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Odlomki iz opere Rona — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Operetne melodije — 14.40 Enajsta šola — 14.55 Pet minut za EP — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali recital sopranistke Maruše Patikove — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcom Ladom Leskovarjem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer s slovensko pisateljico Vero Miheličevno — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.15 Komorno-glasbeni večer pri Janku Ravniku — 23.05 Literarni nokturmo — 23.15 Nočni vrtljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Igramo za vas — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Veliki valčki — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Majhen koncert lahke glasbe — 21.20 Dva operna skladatelja na koncertnem odru — 23.35 Trio za klarinet in klavir v a-molu — 00.05 Iz slovenske lirike

SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA KRANJ sprejme

FIN. KNJIGOVODJO
za določen čas
Pogoji: praksa v računovodskih poslih
Nastop službe: takoj ali po dogovoru
Pismene ponudbe oddati v pisarno računovodstva podjetja

PETEK — 27. decembra

8.08 Glasbena matineja s slovenskimi skladatelji — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Morda vam bo več — stereofonska oddaja — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Liszove klavirske skladbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancinijem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert Komornega zbora RTV Zagreb — 20.30 Izbrano delo J. Janačka — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Sergej Prokofjev in Tadeusz Baird — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Radijska igra — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Salzburški festival 1968 — 23.45 Schumannovi dvospesvi — 00.05 Iz slovenske lirike

HOTEL GRAD PODVIN

VAS VABI IN NUDI v GRIL restavraciji DOMAČE SPECIALITETE

OB
PETKIH
SOBOTAH
IN
NEDELJAH
-
VAS ZABAVA

trio
Šani

SOBOTA — 21. decembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 10.15 Poročila (RTV Ljubljana) — 10.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 18.20 S kamero po svetu — 19.45 Cikcak — 20.00 TV dnevnik (RTV Ljubljana) — 20.30 Humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sherlock Holmes — serijski film, 22.30 TV kazipot, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika — 18.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.20 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV spored, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 22. decembra

9.25 Dobro nedeljo voščimo s pihalnim ansambлом mlilice (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 11.00 Otroška matineja, 11.45 Daktari — serijski film, 15.10 TV kazipot, 15.30 Saga o Forsyth — ponovitev (RTV Ljubljana) — 16.20 Drsalna revija (RTV Zagreb) — 17.25 Poročila — 17.30 Karavana — potopisna reportaža, 18.00 Vatorpolo Mladost : Dinamo (RTV Beograd) — 18.50 Cikcak — 19.05 Ameriški TV film (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Nastop ansambla Montenegro (RTV Beograd) — 21.50 Sportni pregled (JRT), 22.20 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 22.23 Hokej Medveščak : Jesenice (RTV Zagreb) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 23. decembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina — 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila — 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 Leteči delfini — film, 17.55 Po Sloveniji, 18.20 Propagandna medigra, 18.25 Več ko znamo, bolje ravnamo (RTV Ljubljana) — 18.25 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Vokalno instrumentalni solisti, 19.40 Mi smo za vas, dedek Mraz, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Trdnjava-TV drama, 21.55 Polet vesoljske ladje Apollo 8, 22.55 Koncert za orkester, 23.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program:** 18.00 TV novice (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Reportaža 19.20 TV pošta, 19.45 TV spored, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 24. decembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 17.55 Risanka, 18.05 Znanost in mi, 18.35 Tonkov večer z Jožetom Kampičem, 19.05 Svet na zaslону - 1968, 19.45 Mi smo za vas, dedek Mraz, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Onkraj mostu-angleški film, 22.20 Soba-baletna oddaja, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Poročila, 18.05 Tedenska kronika, 18.20 Svet na zaslону, 19.00 Biseri glasbene literature, 19.15 Oddaja o prometu, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 25. decembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.20 Poročila, 17.25 Zgodbe iz pipe (RTV Skopje) — 17.45 Pisan trak (RTV Ljubljana) — 18.20 Ne črno, ne belo (RTV Beograd) — 19.05 Propagandna glasba (RTV Skopje) — 19.35 Mi smo za vas, dedek Mraz, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Ekran na ekranu (RTV Zagreb) — 21.35 Ljubezen živali - francoski film (RTV Ljubljana) — 22.45 Polet Apollo 8, prenos, 23.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika, 19.20 Spored JRT, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 26. decembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe RTV Beograd) — 17.10 Poročila, 17.15 Tiktak, 17.30 Novoletno praznovanje, 18.00 Po Sloveniji, 18.20 S pesmijo po Sloveniji, 18.45 Kaleidoskop (RTV Ljubljana) — 19.05 Dekleta in fantje (RTV Beograd) — 19.45 Mi smo za vas, dedek Mraz, 19.55 Vijavaja, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Cikcak, 20.45 Saga o Forsythih - film, 21.35 Od Skofljice do Otočca, 22.30 Poročila in p snotek poleta vesoljske ladje Apollo 8 (RTV Ljubljana)

PETEK — 27. decembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.35

Polet Apollo 8, 17.30 Daktari - serijski film (RTV Ljubljana) — 18.20 Glasbeni zaslon (RTV Beograd) — 18.55 Brez parole, 19.20 Ekonomska šola na malih zaslonih, 19.45 Mi smo za vas, dedek Mraz, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Pravila igre - film iz cikla Veliki režiserji, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Glasbeni zaslon (RTV Beograd) — 19.05 Objektiv 350, 19.55 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 51. kola, ki je bilo 19. XII. 1968.

Srečke s končnicami	so zadele	din
20	8	
50	10	
33650	410	
051390	10.000	
069310	50.000	
566410	2.000	
657240	2.000	
1	4	
17331	504	
20791	404	
39111	404	
59281	404	
77581	1.004	
432511	2.004	
42	20	
32062	400	
60922	500	
863342	2.020	
987142	2.020	
3	4	
62223	1.004	
91423	404	
95503	504	
627093	2.004	
4	4	
40344	404	
40744	504	
35	10	
95	8	
20305	400	
49315	400	
678805	100.000	
66	8	
646	50	
19986	1.000	
26876	500	
65866	508	
477426	10.000	
727	100	
09547	400	
63987	500	
467497	2.000	
88	8	
4998	200	
14038	500	
110078	2.000	
186818	30.000	
208358	2.000	
855998	2.000	
79	8	
14389	1.000	
38299	500	
46849	500	

Tržni pregled

V TRZICU
Jabolka 1,60 do 2,00, solata 4,00, korenje 2,00, zelje v glavah 1,00 do 1,20, česenj 1,00, čebula 4,00, fižol 5,00, celi orehi 7,50 N din.

KINO

Kranj CENTER

21. decembra amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 16., 18. in 20. uri, premiera angl.-franc. barv. filma NENAVADNA ZGODBA EDDIJA CHAPMANA ob 22. uri
22. decembra amer. barv. film 101 DALMATINNER ob 9.30, amer. barv. film PEPELKA ob 13.30, amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 15., 17. in 19. uri, premiera franc. barv. filma MOSKI IN ZENSKA ob 21. uri
23. decembra angl.-franc. barv. film NENAVADNA ZGODBA EDDIJA CHAPMANA ob 16., 18. in 20. uri
24. decembra angl.-franc. barv. film NENAVADNA ZGODBA EDDIJA CHAPMANA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

21. decembra premiera amer. barv. filma 101 DALMATINNER ob 16. uri, amer. barv. CS film HOMBRE ob 18. uri, franc. barv. CS film AVANTURISTI ob 20. uri
22. decembra amer. barv. CS film HOMBRE ob 14., 18. in 20. uri, franc. barv. CS film AVANTURISTI ob 16. uri
23. decembra amer. barv. film PEPELKA ob 16. uri, zah. nem. barv. CS film WINETOU IN OLD FIREHAND ob 18. uri, amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 20. uri
24. decembra amer. barv. film PEPELKA ob 16. uri, franc. barv. film MOSKI IN ZENSKA ob 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

22. decembra sov. barv. film DEKLICA NA ŽOGI ob 15.30, angl.-franc. barv. film NENAVADNA ZGODBA EDDIJA CHAPMANA ob 17. in 19. uri

Cerkije KRVAVEC

22. decembra franc. barv. CS film NEBO NAD GLAVO ob 15.30 in 19.30, amer. barv. film PEPELIKA ob 17.30

Kamnik DOM

21. decembra amer. barv. CS film OPERACIJA STRELA ob 20. uri
22. decembra amer. barv. film PEPELKA ob 8. uri, amer. barv. film 101 DALMATINNER ob 14. uri, amer. barv. CS film OPERACIJA STRELA ob 16. in 18. uri

Kamnik DUPLICA

21. decembra italij. barv. CS film 10.000 DOLARJEV ZA MASAKR ob 19. uri
22. decembra italij. barv. CS film 10.000 DOLARJEV ZA MASAKR ob 15., 17. in 19. uri

Škofja Loka SORA

21. decembra franc. barv. film SVETNIK PRIPRAVLJA PAST ob 18. in 20. uri
22. decembra franc. barv. film SVETNIK PRIPRAVLJA PAST ob 15., 17. in 19. uri

24. decembra amer. barv. film BOEING-BOEING ob 20. uri

Radovljica

21. decembra franc. barv. film SEJKOV SIN ob 18. uri, amer. barv. film HOMBRE ob 20. uri
22. decembra jug.-nemški barv. film KOMISAR X ob 14. uri, amer. barv. film HOMBRE ob 15.45, japon. barv. film NA SODU SMODNIKA ob 18. uri, franc. barv. film SEJKOV SIN ob 20. uri
24. decembra franc. barv. film JAZ IN LJUBEZEN ob 18. uri, amer. barv. CS film GROFICA IZ HONGKONGA ob 20. uri

Jesenice RADIO

21. — 22. decembra amer. barv. film DESET ZAPOVEDI, I. DEL
23. decembra amer. CS film PLACILO ZA VRAGA
24. decembra amer. barv. CS film KARTUM

Jesenice PLAVZ

21. — 22. decembra amer. barv. CS film KARTUM
23. — 24. decembra amer. barv. film DESET ZAPOVEDI, I. del

Zirovnica

22. decembra amer. barv. film BONNIE IN CLYDE

Dovje-Mojstrana

21. decembra jugosl. barv. film KRVAVA MAKEDONSKA SVATBA
22. decembra amer. film GOSPOD Z LJUBEZNIJO

Kranjska gora

21. decembra amer. barv. film BONNIE IN CLYDE
22. decembra amer. film FATALNA GOSPODICNA

Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 21. decembra, ob 16. uri za IZVEN — Malik: ŽOGICA NOGICA, predstava za otroke
NEDELJA — 22. decembra, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC — Novoletni program z dedkom Mrazom, ob 15. in 17. uri za IZVEN — Malik: ŽOGICA NOGICA — predstava za otroke, nastopi tudi dedek Mraz
PONEDELJEK — 23. decembra, ob 15.30 za otroke vzgojno-varstvenih ustanov in šolo Zabcnica Malik: ŽOGICA NOGICA, ob 17. za učence šole Preddvor Malik: ŽOGICA NOGICA, predstavi sta v Prešernovem gledališču, ob 15. uri v Goričah, ob 17. uri na Visokem URA PRAVLJIC z novoletnim programom
TOREK — 24. decembra, ob 15.30 za učence šole Cerkije in Zalag Malik: ŽOGICA NOGICA, ob 17. uri za učence šole Olševci in IZVEN Malik: ŽOGICA NOGICA, predstavi sta v Prešernovem gledališču.

Prodajam

Na zalogi imam večjo količino OTROSKIH ZAB. Prodajam na debelo in drobno. Pošiljam po povzetju. Izdelujem vse vrste volnene, bombažne pletenine v različnih barvah in po konkurenčnih cenah. Priporoča se TEREZJA MIHELČIČ, pletilja, Pševska cesta 10, Kranj—Stražišče 5697

Oddam KRAVO v rejo, ki ima 7 l mleka na dan ali prodam. Kokrica 1, Kranj 5913

Prodajam 4 PRAŠICE za zakol. Staretova 25, Kranj, Čirče 6025

Prodajam semenski KROMPIR saskija in PRAŠICA, 150 kilogramov težkega. Trboje 70, Smednik 6049

Prodajam PRAŠICA, 140 kg težkega za zakol. Velesovo 6, Cerklje 6050

Prodajam TELICO, ki bo sredi januarja teletila. Grad 10, Cerklje 6051

Prodajam PRAŠICA za zakol in lažjo SLAMOREZNICO. Zalog 8, Cerklje 6052

Vprežne SANI, skoraj nove, prodam. Anton Erzen, Dol 9, Medvode 6053

Prodajam 6 tednov stare PRAŠICE. Velesovo 35, Cerklje 6054

Prodajam KONJA, starega 20 mesecev ali zamenjam za BIKA. Kokrica 56, Kranj 6055

Prodajam SNOPOVEZALKO. Naslov v oglasnem oddelku 6056

Prodajam 2 TELICI križanki — sivko in simentaliko. Franc Šenk, Predoslje 84, Kranj 6057

Ugodno prodajam STEREO GRAMOFON z dvema zvočnikoma in diatonično HARMONIKO ter TROBENTO. Milan Čater, Kranj, C. kokriškega odreda 26 6058

SIVALNI STROJ veritas avtomatik v kovčku, nov, prodam. Cena 1500 N din. Stane Rozman, Kranj, Gradnikova 7 6059

Prodajam PRAŠICA, 200 kg težkega. Mile 4, Senčur 6060

Prodajam KRAVO s teletom in komplet GUMI za VW. Zalog 39, Cerklje 6061

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni-na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglašni beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

CENTRAL

Potrošniki!

UGODEN NAKUP NOVOLETNIH DARIL

vam nudimo v prodajalni

Delikatesa

na Majstrovem trgu v Kranju in na novoletnem sejmu.

Od 15. do 31. decembra 1968 nudimo gospodarskim organizacijam, ustanovam in ostalim potrošnikom pri nakupu novoletnih daril v vrednosti 50,— din 5% popusta.

Vsa darila pakiramo po vaši želji in odpremljamo na zahtevane naslove.

Pohitite z nakupom novoletnih daril v Delikatesi Kranj.

Prodajam 3 PRAŠICE za zakol. Kranj, Staretova 7, Čirče 6062

Prodajam 3 PRAŠICE, 80 — 90 kg težke. Breg ob Savi 9, Kranj 6063

Prodajam PRAŠICA za zakol. Orehovlje 13, Kranj 6064

KOPALNO PEČ, kuhinjsko KREDENCO prodam zaradi selitve. Turk, Kranj, Gradnikova 13/I 6065

Prodajam nekaj kilogramov NOVE ŽIME. Naslov v oglasnem oddelku 6066

Prodajam PRAŠICA za zakol. Trboje 41, Smednik 6067

AEG STEDILNIK na trdo gorivo ugodno prodam. Savnik, Kranj, Gregoričeva 12, telefon 21-345 6068

Prodajam KRAVO frizijko s tretjim TELETOM in PRAŠICA za zakol. Sp. Brnik 60, Cerklje 6069

Prodajam KRAVO, 6 mesecev brejo. Zg. Zabukovje 1, Besnica 6070

Prodajam KRAVO s četrtim teletom in SLAMOREZNICO s puhalnikom »speisel« Bobovk 4, Kranj 6071

Prodajam PRAŠICA za zakol. Velesovo 21, Cerklje 6072

Prodajam novo MOTORNO ŽAGO stil 07, 2 PRAŠICA po 120 kg težka in vprežni OKOPALNIK, sadilec in izruvač za krompir. Cerklje 50 6072

Prodajam 2 PRAŠICA za zakol. Sp. Brnik 3, Cerklje 6073

Prodajam FIAT 750, letnik 1964 ali ZAMENJAM za večjega do 1100 ccm — lahko tudi VW. Zalog 62, Cerklje 6074

Prodajam GOZD ob novi cesti Grad—Šturška gora. Pšata 2, Cerklje 6075

Prodajam PRAŠICA za zakol. Vopovlje 7, Cerklje 6076

SIVALNI STROJ bagat, električni, v kovčku ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku 6077

Prodajam PRAŠICE, 6 tednov stare. Hraše 1, Preddvor 6078

Prodajam zazidljivo PARCELO v Radovljici, po ugodni ceni, na zelo lepem kraju. Na parceli vodovod in elektrika. Informacije Ivanka Grilc, Zabnica 28 6079

Prodajam GRAMOFON solo z ojačevalcem in ugrajenim detektorjem za sprejem Ljubljane ter radijski SPREJEMNIK pionir 60. Urankar, Bašelj 4, Preddvor 6080

Prodajam delovnega VOLA, težkega do 500 kg. Bistrica 25, Trzič 6081

Prodajam KRAVO s teletom. Bistrica 22, Podbrezje, Duplje 6082

Prodajam KRAVO, 8 mesecev brejo. Voglje 65, Senčur 6083

Prodajam PRAŠICA, 170 kg težkega. Kupim BIKA ali TELICO do 1 leta starosti in semenski KROMPIR dezire. Spročite ceno. Hraše 52, Smednik 6084

POZOR! Ugodno prodajam PEČ na olje kontakt 7500 kalorij — tudi na broke. Stane Boršnar, Mrakova 4, Kranj 6085

Prodajam večjo količino zimskih JABOLK. Naslov v oglasnem oddelku 6086

Prodajam lažjo SLAMOREZNICO. Jože Kokalj, Goriče 20, Golnik 6087

Prodajam PRAŠICA, 200 kg težkega. Podreča 54, Medvode 6088

LAHKO SLAMOREZNICO, malo rabljeno, na ročni pogon, poceni prodam. Križe 27 6089

Poceni prodajam TELEVI-ZOR — mali ekran in 2 »DROMELJNA«. Kleindienst, Brezje 27 6090

Prodajam PRAŠICA, težkega 50 kg. Cerklje 79 6091

Ugodno prodajam POLAV-TOMATSKI pralni stroj super-3. Ljubo Stojkovski, C. JLA 12, Kranj

Motorna vozila

Prodajam VW KOMBI s ke-sonom. Menjam tudi za osebni avto ali LES — plohe. Ovseničnik, Kranj, Jezerska c. 108/c 5920

Prodajam dobro ohranjen STROJ za fiat 1100. Milan Čater, Kranj, Cesta kokriškega odreda 26 6092

Prodajam MOPED kolibri 02. Registriran za leto 1969. Britof 17, Kranj 6093

Poceni prodajam FIAT 600. Tepina, Kranj, Savska Loka 10 6094

V najem dam GARAŽO. Strakl Anica, Kranj, Begunjska 2 6095

Kupim

Kupim pohištvo, banjo ter peč za kopalnico in druge uporabne predmete za OPREMO TURISTIČNIH SOB, male kuhinje, predose in

KOPALNICE. Oddati ponudbe pod Dobro ohranjeno 6036

Kupim KOČIJO, voz ZAPRAVLJIVČEK na gumi kolosa, 20-colski GUMI VOZ in okovan VOZ — novejši. Jože Tomc, Lavrica 75, p. Škofljica 6096

Kupim suhe smrekove DESKE. Jože Sitar, Križe 50 6097

Kupim dobro ohranjen PIANINO. Spendov, Moste 38, Zirovnica 6098

Komplet kotel za ŽGANJEKUHO do 50 litrov kupim. Podljubelj 93, Trzič 6099

Kupimo
1500 kg ržene slame, ročno mlatene.
K Ž K Kranj
Vrtnarija Zlato polje

Prireditve

Znan ANSAMBEL je prost za silvestrovanje. Naslov v oglasnem oddelku 6100

DPD Svoboda Ribno išče ANSAMBEL za silvestrovo. Prijave po telefonu na številko 77-499 Bled 6101

Gostilna ZAJC Lahovčev pri Cerkljah vam želi srečno NOVO LETO 1969 6102

VESELO SILVESTROVANJE! Pohitite z rezervacijo. Postreženi boste z pristnimi jedili in litrom cvička, ki je vračunano v rezervaciji. Za veselo razpoloženje vas bo zabaval VESELI TRIO. Vljudno vabljeni 6103

Gostišče PRI JANČETU priredi v soboto in nedeljo ZABAVO s plesom. Igrajo Veseli trgovci in Gorenjski nageljni. Vabljeni 6104

Zaposlitve

INSTRUIRAM matematiko in fiziko za osemletko ter vse srednje šole. Senčur 230 6105

Novo na tržišču
ČRPALKA OKOVJE
Koristniki oljnih peči Ne trudite se s pretakanjem olja za vašo peč, raje se poslužite oljne črpalke OKOVJE, ki jih izdeluje Okovje Kamna Gorica. Garancija 6 mesecev. Lahko jih dobite v vseh trgovinah

Iščem honorarnega RAČUNOVODJO za zaključek letne BILANCE v gostinstvu. Naslov v oglasnem oddelku 6106

VODOVODNEGA INŠTALATERJA in kleparja iščem. Oddati ponudbe pod Vesten 6107

SLAŠČIČARSKEGA VAJENCA in STREŽNO OSEBJE za silvestrovo sprejme restavracija Park, Kranj 6108

Stanovanja

Mlada zakonca potrebujeata manjše STANOVANJE ali SOBO za določen čas. Oddati ponudbe pod Januar 6109
Mirna uslužbenka išče prazno ali opremljeno SOBO v Kranju — najraje s posebnim vhodom. Marija Gašperič, Kranj, pp 138 6110

Proti posojilu 20.000 N din dam za več let BREZPLAČNO v najem dvosobno STANOVANJE v Kranju (po dogovoru). Vračilo posojila z obrestmi v 2 letih (mesečno). Oddati ponudbe pod Garancija 6111

Oddam opremljeno SONČNO SOBO solidnemu moškemu. Naslov v oglasnem oddelku 6112

SOBO išče soliden moški. Naslov v oglasnem oddelku 6113

Dekle išče neopremljeno SOBO v Kranju ali bližnji okolici za dve leti. Nudim denarno nagrado. Naslov v oglasnem oddelku 6114

Ostalo

Starejši moški je v upravi Glasa pozabil palico 6115

ZA VARSTVO 7-letne deklice iščem DEKLE, staro od 20 let naprej, ki ima veselje do otroka, pošteno in ki dela na 2 izmeni, NUDIM SOBO. Oglasite se v soboto in nedeljo ves dan ter od 23. do 28. decembra popoldan. Anica Ihan, Kranj, Stritarjeva 2 (pri kino Center) 6116

Dne 13. decembra sem izgubila ZAVITEK s tekstilnim blagom na avtobusni postaji v Kranju. Poštenega najditelja prosim, naj mi ga proti nagradi vrne. Kepić, Zg. Brnik 37 6117

Izjavljam, da nisem plačnica dolgov za mojim možem Josipom Soličem. Martina Solič, Kranj, Stritarjeva 4 6118

Izjavljam, da so besede, ki sem jih govoril o Lotrič Albinu iz Jamnika 3, neresnične. Janko Štühlerle, Sp. Lipnica 9 6119

Izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredila žena Antonija Noč. Jaže Noč, Slatna 11, Begunje 6120
2 ključa sem izgubila v nedeljo od doma do cerkve. Francka Serajnik, Kranj, Slavčeva 6 6121

Franc Urbas

V torek popoldne so na breznjskem pokopališču pokopali Franca Urbasa, bolj znanega pod imenom mlinar iz Most, Mlin, v katerem je dolgo let delal pokojni Urbas, je pod železniškim mostom v Mostah. Poleg njegove hiše se je zrušil mogočni železniški most, ko so ga aprila 1941. leta minirali vojaki žegoslavanske vojske, drugič pa je bil mlin v nevarnosti, ko so junija 1942. leta partizani požgali oba mosta, cestni in železniški. Takrat so Nemci v Mostah postrelili 28 talcev. Največ žrtev je bilo iz trziške, kranjske in škofje-loške občine. Franc Urbas je bil očevidec tega dramatičnega dogodka. To se mu je globoko vtisnilo v spomin. Po vojni je takoj organiziral akcijo, da so po njegovem načrtu postavili talcem spomenik, kakršen še danes stoji. Po vojni je bilo ob spomeniku talcem 24 komemoracij in na teh komemoracijah je 23-krat govoril Urbas.

Franc Urbas je bil rojen 1911. leta v Mojstrani kot sin delavske družine. Oče, ki je bil zaposlen na žagi, se je smrtno ponesrečil, ko je bil Franc star sedem let. Že z devetimi leti si je moral služiti kruh kot pastir. Ko mu je bilo 13 let, ga je mama dala učiti za mlinarja k Bizjaku v Moste, 1928. leta se je zaposlil kot delavec v tovarni v Mojstrani, ker kot izučeni mlinar ni dobil nikjer dela. 1932. leta so ustavili obratovanje cementarne. Nato se je zaposlil kot mlinar pri Bizjaku v Mostah. Za mesečno plačo 300 dinarjev je delal zjutraj od sedme ure do enajste zvečer. Pred vojno je bil član naprednih sindikatov, društva Sokol in prosvetnega društva. Večkrat smo ga videli na odru kot izvrstnega igralca.

Od prvih dni vstaje je sodeloval s partizansko vojsko. 1944. leta je bil imenovan v vaški odbor OF, kasneje pa je bil v odboru sekretar. Po vojni je bil dolgo let sekretar krajevne organizacije ZK. Zadnje čase je bil precej živčno razrvan. Že v biografiji 1949. leta je med drugim zapisal: »Poleg tega sem ob težki nesreči dobil pretres možganov in sem močno živčen, zato službe ne bom mogel dolgo opravljati.« Takrat je bil namreč kontrolor mlinov.

Franc Urbas je bil vsestransko aktiven politični delavec. Močno se je vnel za turistični razvojni žirovniškem področju. Tako pa nas je nenadoma in nepričakovano zapustil. Kdo bi slutil, da je Franc Urbas letos poslednjič govoril na komemoraciji v Mostah. Kadarkoli bomo šli mimo spomenika talcev v Mostah, se bomo poleg talcev spomnili tudi Franca Urbasa. J. Vidic

Te dni takšne prizori niso redki. — Menimo le, da bi tale parkirni prostor v Kranju vseeno že lahko očistili. — Foto: F. Perdan

Se bomo pozimi lahko vozili

Vesti iz Srbije so bile zadnje dni za nekatere voznike prav vznemirljive. Tamkajšnji republiški inšpektorat za promet in zveze je namreč objavil posebno opozorilo, da morajo biti motorna vozila v zimskem času opremljena za promet z zimskimi verigami in zimskimi gumami ter lopatami. Natančno izvajanje tega, ko so milicniki izločali iz prometa vsa vozila, ki niso imela zimskih gum, je povzročilo glasne ugovore. Ne glede na to, da trgovine niso vedno založene z zimskimi gumami in snežnimi verigami, bi bil praktično promet z naslednjim izvajanjem tega določila na javnih cestah onemogočen.

Predpisa o obvezni uporabi zimskih gum in snežnih verig sploh nimamo, kot so pojasnili na upravi javne varnosti v Kranju. Akcija izločanja neopremljenih vozil iz prometa je bila interni dogovor vseh služb, ki urejajo promet. Glasni ugovori pa so seveda prisilili pristojne organe, da so dogovor preklkali.

Ne glede na to, da pri nas še nimamo predpisa, ki bi določal opremo motornih vozil v zimskem času, pa imajo prometni organi pooblastila na podlagi temeljnega predpisa o varnosti v prometu na javnih cestah (Ur. list SFRJ, št. 14/65). Po tem pooblastilu lahko prometni organi izločijo iz prometa motorna vozila, zlasti pa tovornjake s prikolicami, kadar nastopi na cestah poledica ali druge neugodne snežne razmere. Ta vozila pa se izločajo iz prometa pred odseki, ki so znani ali pa tam predvidevajo, da bi težka vozila na primer zaradi poledice težko izpeljala. Prav zaradi tega je priporočljivo, da imajo osebna vozila pozimi zimske gume, tovornjaki pa tudi verige za lažje premaganje ovir na cestah.

Izločanje omenjenih vozil iz prometa je razumljivo, saj bi na primer težka vozila na takih mestih lahko povzročila večji ali manjši zastoj v prometu, če ne bi prišlo še do česa hujšega.

Na nekaterih cestnih odsekih, na primer na »skakalnic« pri Podvinu, so se pojavili novi prometni znaki, ki opozarjajo voznika, da je priporočljivo uporabiti verige. Znak ne pomeni, da mora vozilo imeti vedno verige, saj je lahko tudi pozimi cesta povsem suha. Vendar pa je treba znak upoštevati, kadar je cesta snežena ali pa je promet kako drugače oviran.

Za sedaj torej še ni predpisa, ki bi določal, kako morajo biti motorna vozila pozimi opremljena. Vozniki pa bi sami morali vedeti, da jim zimske gume in, če je potrebno, tudi verige, omogočijo varnejšo in hitrejšo vožnjo. Pri tem ne bo nemara odveč opozorilo vsem, ki bi hoteli z vozilom v Avstrijo. Avstrijski predpisi namreč določajo, da mora imeti motorno vozilo pozimi na pogonskih kolesih zimske gume. Če tega nimate, se vam lahko zgodi, da vam bodo na mejnem prehodu avstrijski organi preprečili potovanje. L. M.

● V torek popoldne sta na cesti prvega reda v Mostah trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Franc Babnik, in pa tovornjak, vozil ga je Franc Smrečnik. Nesreča se je pripetila pri srečanju obeh vozil. Babnik je vozil hitro, pri srečanju pa je zaviral, zato ga je zaneslo v levo v tovornjak. Oba voznika sta bila laže ranjena, škode na vozilih pa je za 9000 N din.

● Zdravko Potočnik iz Senčurja, voznik avtobusa, se je v četrtek pr srečanju s pogrebnim sprevedom na Visokem umikal na desno in pri tem zadel v hišo št. 59. Škode na avtobusu in na hiši je za okoli 25.000 N din. Dve potnici v avtobusu sta bili neznatno ranjeni, vendar ju prometna milica naproša, naj se javita zaradi nekaterih podatkov.

Zahvala

Ob nenadni izgubi moža, brata in strica

Franca Koželja

Kovarjevega ata iz Sp. Brnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovane vence in cvetje. Iskrena hvala Vodni skupnosti Mengeš in duhovščini iz Cerkelj, gospodu župniku za ganljivi govor, ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Slavka, sinova Franci in Janez ter hčerka Milena

Sp. Brnik, 17. 12. 1968

Zahvala

Ob težki izgubi dragega moža, brata, strica in svaka

Janeza Eržena

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem, ki so nam ob težki izgubi kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo dr. Crnetu za prizadevanje v času dolgotrajne bolezni, organizaciji ZB Lancovo, kolektivu Gorenjc Radovljica, ZIC Jesenice in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sinovi Janko, Tone, Vinko z družinami, Franci, hčerke Anica, Slavka z družinami, Francka in Marica, brata Franc in Lovro ter drugo sorodstvo.

Dotrpela je naša draga žena, mama, sestra, teta, babička

Frančiška Kodrič

roj. Gromnica

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 21. dec. 1968, ob 15.30 izpred križišča na pokopališču v Kranju. Do pogreba leži doma na Orehku, Kutinova 4-a.

Zalujoči: mož Drago, hčerki Marija in Kveta, sinova Rudolf in Viktor z družinami, sestra, bratje in drugo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Zg. Bitnje, Ružomberok, Češki Brod, Plzen

Zahvala

Po dolgotrajnem trpljenju nas je za vedno zapustila naša ljubljena in skrbna žena, mama in hčerka

Marija Grošelj

iz Grada pri Cerkljah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem sosedom, ki so nam v težkih dneh stali ob strani in pomagali. Hvala častiti duhovščini za spremstvo in gospodu župniku za poslovljni govor. Posebno zahvalo tudi fantom in dekletom za lepe pesmi in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala

Zalujoči: mož France, mati Marija, sin Franci in hčerki Anica in Micka z družinama.

Grad, Senčur, 19. 12. 1968

Trinajstič za pokal Jesenic

V nedeljo, 22. t. m., ob 8. uri bo sanjski klub ŠD Jesenice že tretjič priredil pri Savskih jamah svoje mednarodno sanjsko tekmovanje za prehodni pokal mesta Jesenic. Poleg polnoštevilne udeležbe slovenskih tekmovalcev računa vodstvo kluba še na številno udeležbo tekmovalcev iz Avstrije, predvsem s Koroške. Proga bo dolga 645 m z 10 umetnimi zavoji, poprečnim padcem 12,5% in povsem poledenela. Tekmovanje je posamično in ekipno. Za posamično tekmovalce bodo tekmovalci vozili štiri teke v skupini dvo-

sedov. V tekmovanju posameznikov bodo tekmovali člani, st. člani, članice, mladinci in mladinke, pri dvosestavljeni pa samo člani. Ekipo sestavljajo trije člani, ena članica ali mladinka in en mladinec. Prehodni pokal brani ekipa ASKÖ Ferndorf iz avstrijske Koroške.

Vodja tekmovanja je Janez Smolej, šef proge pa je tudi letos Drago Dokl, ki mu bodo iznenadne obilne snežne padavine zadale mnogo skrbi pri pripravi že usposobljene tekmovalne proge.

Razglasitev rezultatov bo ob 16. uri v hotelu Dom pod Golico.

J. Jelovčan

Drugo kolo zimske pionirske lige je postreglo s prvimi presenečenji. Potem ko smo po prvih dvobojih približno ocenili moč posameznih šol in tudi »določili« zmagovalce v drugem kolu, pa so prav nefavorizirana moštva dokazala, da je določanje favoritov vnaprej zares nevhvaležen posel. Tako je pri pionirskih ekipa OŠ Preddvor v gosteh premagala drugouvrščeno OŠ Simon Jenko, vodeči Senčur pa bi skoraj izgubil obe točki v dvoboju z borbenimi učenci OŠ Stane Žagar. Samo ekipa OŠ Lucijan Seljak je tokrat nesporno branila naslov favorita in se po izdat-

Pionirska atletska liga

Prva presenečenja

ni zmagi nad OŠ Cerklje povzpela na prvo mesto.

Pravo nasprotje je bilo v dvobojih pionirk. Vsi favoriti so gladko opravili nasprotne ekipe in še bolj povečali točkovno razliko med zgornjim in spodnjim delom lestvice. Po prvem kolu vodeče predstavnice OŠ Lucijan Seljak so obdržale vodilno pozicijo, OŠ Simon Jenko pa je zaradi boljše razlike osvojenih in odvzetih točk zamenjala drugo mesto z OŠ Senčur.

REZULTATI — UCENCI

Cerklje — L. Seljak 19:36; 20 m: Studen (LS) 3,3, Fajfar (LS) 3,3; višina: Nučič (LS) 150, Seč (LS) 140; daljina z mesta: Čečen (C) 2,57, Percelj (LS) 2,40; plezanje: Nadižar (LS) 3,7, Perčič (C) 4,4; met medicinke: Nučič (LS) 16,24, Seč (LS) 14,25.

S. Jenko — Preddvor 23:32; 20 m: Vratarič (P) 3,3, Grozdnik (P) 3,4; višina: Vovnik (P) 140, Serajnik (SJ) 135; daljina z mesta: Vratarič (P) 2,50, Krajnovič (SJ) 2,46; plezanje: Serajnik (SJ) 4,2, Najdič (P) 4,6; met medicinke: Upelj (P) 16,10, Rot (SJ) 15,06.

Senčur — S. Žagar 29:26; 20 m: Potočnik (S) 3,2, Nosan (S) 3,2; višina: Nosan (SZ) 155, Kristanc (S) 150; daljina z mesta: Potočnik (S) 2,38; Kristanc (S) 2,35; plezanje: Vidmar (S) 4,2, Rogelj (SZ) 4,4; met medicinke: Rooss (SZ) 15,00, Golorej (S) 14,00.

LESTVICA

L. Seljak	2 2 0 0	68 :42	4
Senčur	2 2 0 0	66 :44	4
S. Jenko	2 1 0 1	56,5:53,5	2
Preddvor	2 1 0 1	50 :60	2
S. Žagar	2 0 0 2	49 :61	0
Cerklje	2 0 0 2	40,5:69,5	0

Tekmovanje v počastitev dneva JLA

Športno društvo Borec je v počastitev dneva JLA organiziralo tekmovanje v kegljanju in šahu.

V kegljanju (borbene partije) so se štiri ekipe borile za prehodni pokal ŠD Borec. Rezultati: 1. Elektro 1114, 2. Iskra 1032, 3. ŠD Borec 896 in 4. JLA 812 podrtih kegljev.

V šahu pa so nastopile samo tri ekipe. Neprijetno presenečenje je organizatorju pripravila ekipa JLA, ki se iz neznanih vzrokov tekmovanja ni udeležila. Rezultati: ZVVI : ZROP 2:2, ZROP : ŠK Borec (mladinci) 2:2 in ŠK Borec (mladinci) : ZVVI 2,5:1,5. Vrstni red: 1. ŠK Borec 4,5, 2. ZROP 4 in 3. ZVVI 3,5 točke. Mladinci so nastopili v naslednji postavi: Naglič, Rabič, Stagar in Sirc.

V. B.

UCENKE

Cerklje — L. Seljak 19:36; 20 m: Jocif (LS) 3,6, Oman (LS) 3,7; višina: Bobnar (C) 125, Lukancič (LS) 120; daljina z mesta: Hafnar (LS) 2,04, Ipavec (C) 2,00; plezanje po vrvi: Kavčič (LS) 4,8, Hafnar (LS) 5,1; met medicinke: Lukancič (LS) 10,30, Jocif (LS) 10,30;

S. Jenko — Preddvor 39:16; 20 m: Hribar (SJ) 3,5, Grum (SJ) 3,6; višina: Klemenc (SJ) 135, Grum (SJ) 125; daljina z mesta: Klemenc (SJ) 2,31, Kozelj (P) 2,07; plezanje: Ladan (SJ) 7,7, Mandelj (SJ) 7,7; met medicinke: Papler (SJ) 12,48, Miščevič (SJ) 11,39.

Senčur — S. Žagar 29:26; 20 m: Svetelj (S) 3,5, Kurnik (S) 3,5; višina: Jenko (SZ) in Golorej (S) 125; daljina z mesta: Rahne (S) 2,04, Svetelj (S) 2,04; plezanje: Vidmar (S) 5,4, Jarc (S) 6,4; met medicinke: Kurnik (S) 11,25, Gašperlin (S) 10,50.

LESTVICA

L. Seljak	2 2 0 0	71 :39	4
S. Jenko	2 2 0 0	69,5:40,5	4
Senčur	2 2 0 0	69 :41	4
Cerklje	2 0 0 2	43,5:66,5	0
Preddvor	2 0 0 2	39 :71	0
S. Žagar	2 0 0 2	38 :72	0

Pari tretjega kola — Preddvor : Cerklje, OŠ S. Žagar : OŠ S. Jenko, OŠ L. Seljak : Senčur.

M. Kuralt

Danes občni zbor plavalnega kluba Triglav

Letošnja plavalna sezona je bila zaključena z izrednimi uspehi plavalcev in plavalk kranjskega Triglava. Na trinajstih prvenstvih so pobrali vse naslove ekipnih prvakov Slovenije. To je vsekakor velik podvig kranjskih plavalcev in skoraj edinstven v zgodovini slovenskega in jugoslovanskega plavanja. Danes bodo kranjski plavalci, plavalke in vaterpolisti polagali obračun dela v zadnjih dveh letih. Medtem ko so bili doseženi zelo lepi uspehi, pa je treba grafiti upravni odbor kluba, saj je od 18 izvoljenih članov delal vseskozi dobro in požrtvovalno samo predsednik Igor Slavec ter dvojica kooptiranih članov upravnega odbora Kranjc in Kraljičeva. Vsekakor želijo, da bi na današnji skupščini izvolili v novo vodstvo take ljudi, ki bodo imeli voljo delati do naslednjega občnega zbora.

P. Didič

Staro in novo za smučarje

Da je smučanje resnično naš narodni šport, najbrž nihče več ne dvomi. Kolone avtomobilov in avtobusov s smučni na strelah, dolge vrste pred žičnicami in vlečnicami ter živahni vrvež na številnih smučiščih so razveseljivo dejstvo in nesporen dokaz za takšno ugotovitev. Tudi med bralci našega lista je mnogo navdušenih smučarjev. Prava zima že trka na vrata in med pristaši »bele opojnosti« je vse več zanimanja, kaj bo letos zanje novega. Iz vsega, kar pripravljajo na eni strani gostinci in proizvajalci športne opreme, na drugi strani pa telesnovzgojne organizacije, je moč sklepati, da se naš smuke željni občan letos ne bo mogel pritoževati nad preskromnimi možnostmi. Da bi se lažje odločili pri nakupu opreme ter pri načrtovanju dopusta in vikendov, vam bomo v prihodnjih številkah posredovali nekaj nasvetov in podatkov.

Danes, naj povemo, kako bo to zimo z možnostmi za učenje smučanja v kranjski občini. Videli boste, da izbira ni majhna.

Občinska zveza za telesno kulturo — Kranj bo priredila:

● **SEDEMNEVNE TEČAJE ZA OSNOVNOŠOLSKO MLADINO** v semestralnih počitnicah. Cena tečaja: 10 N din. Prijave bodo zbirale šole, kakor prejšnja leta (do 6. januarja 1969)

● **VIKEND TEČAJE ZA ODRASLE NA SMUČIŠČIH GORENJSKE** Cena tečaja (en dan — 3 ure pouka): 6 oseb à 14 N din ali 9—10 oseb à 10 N din. Prijave za prve skupine sprejema ObZTK do 28. 12. 1968.

● **STRNJENE 7-DNEVNE ZACETNE IN NADALJEVALNE TEČAJE ZA ODRASLE NA KRVAVCU** (Brunarica)

1. Od 6. do 12. 1. 1969 (do 40 oseb; začetni in nadaljevalni) Prijave do 25. 12. 1968

2. Od 13. do 19. 1. 1969 (do 40 oseb; začetni in nadaljevalni) Prijave do 27. 12. 1968

3. Od 20. do 26. 1. 1969 (do 30 oseb; začetni in nadaljevalni) Prijave do 8. 1. 1969

4. Od 27. 1. do 2. 2. 1969 (do 30 oseb; nadaljevalni) Prijave do 8. 1. 1969

5. Od 17. 2. do 23. 2. 1969 (do 40 oseb; začetni in nadaljevalni) Prijave do 31. 1. 1969

6. Od 3. 3. do 9. 3. 1969 (do 40 oseb; začetni in nadaljevalni) Prijave do 22. 2. 1969

Če bo interes, bodo tečaji tudi v vmesnih terminih in v mesecu marcu ter v aprilu. Cena tečajev: 7 dni pouka po 3 do 4 ure dnevno in 6 pensionov): 340 N din. Ob prijavi je treba vplačati akontacijo 100 N din.

● **TEČAJ ZA NOVE VADITELJE SMUČANJA**

Tečaj bo trajal vso sezono. Za vpis veljajo posebni pogoji. Interesentom daje pojasnila organizator tečaja. Vpisovanje traja do 25. 12. 1968, vpisnina za kandidate iz občine Kranj pa je 50 N din.

Vse zgoraj navedene tečaje bo vodil kvalitetni učiteljsko-trenerski kader. Zbor učiteljev in trenerjev smučanja pri ObZTK Kranj pa bo poleg tega nudil strokovni kader za pouk smučanja tudi gostinskim podjetjem, sindikalnim podružnicam, društvom in skupinam občanov po medsebojnem dogovoru.

Zanimivo je, da bo že konec decembra v planinski hotel na Krvavcu prišla skupina 50 gostov iz Belgije, ki se želijo vključiti v smučarsko šolo, tej skupini pa bodo sledile še druge. Imenovani zbor bo pomagal tudi pri izvedbi mladinskega tečaja, ki ga v semestralnih počitnicah organizira za svoje člane Mladinski odsek PD Kranj.

Smučarski klub Triglav, ki se za sedaj bavi predvsem s tekmovalnim smučanjem, bo tudi v tej sezoni sprejemal nove nadarjene pionirje in mladince v svoje tri sekcije: tekaško, skakalno in alpsko. Izbiral bo pretežno med tečajniki v semestralnih počitnicah, kjer se bo najbolj pokazalo znanje osnov smučanja, ne bo pa odklanjal individualnih prijav, če bodo prijavitelji za trening sposobni.

Smučarski klub Jezersko bo v sodelovanju z osnovno šolo in ObZTK spet izvedel tradicionalni tečaj v semestralnih počitnicah, za svoje tekmovalce-alpince pa še vrsto treningov. Vse to ob minimalnem samoprispevku udeležene mladine.

Priilik za izpopolnitev v znanju smučanja in za vstop v vrste tekmovalcev bo torej nič koliko, treba bo le izbrati najustreznejšo in se odločiti. Priznati moramo, da tako poceni in hkrati kvalitetnih tečajev, kot so jih pripravile imenovane organizacije, še zlepa ne bo mogoče najti drugod.

Zaposlovanje v tujini — rešitev nezaposlenosti?

(Nadalj. s 1. str.)

in komentirano število kvalificiranih delavcev, ki so bili zaposleni, pa so odšli na delo v tujino. Odborniki v razpravi niso mogli rešiti številnih ekonomskih vprašanj, ki nas prav sedaj vznemirjajo, saj je zato potrebna globalna ekonomska analiza. Vznemirjenost nad pojavi, ko kvalificirani delavci, ki jih doma potrebujemo, odhajajo v tujino, pa je seveda razumljivo.

Med nezaposlenimi delavci na Gorenjskem je letos manj mladih delavcev, saj so jih sprejela v večjem številu industrijska podjetja. Vznemirljivo pa je naraščanje nezaposlenosti v terciarni dejavnosti. Odborniki niso dobili odgovora na vprašanje, kako da ob vseh možnostih razvo-

ja terciarne dejavnosti nena doma pojav nezaposlenosti v tej panogi gospodarstva.

Za boljše delo in informiranost skupščine je izvršni odbor predlagal skupščini, naj sprejme predloge o naročilu več analiz. Tako so sprejeli sklep o naročilu študije o priučevanju delavcev na različnih delovnih mestih ter o sami kvaliteti priučevanja. Nadalje naj bi s študijo pojasnili pojav nezaposlenosti tekstilnih tehnikov. Tekstilna industrija jih namreč ne zaposli. Treba bi bilo preučiti, ali program tekstilne šole ne ustreza kadrovskim potrebam tekstilne industrije.

Skupščina je sklepala tudi o dodelitvi kreditov nekaterim delovnim organizacijam za kritje stroškov ob priučevanju novih delavcev.

L. M.

Prek 40 tisoč obiskovalcev sejma

V prvih petih dneh je IX. novoletni sejem v Kranju obiskalo prek 40 tisoč obiskovalcev. Do četrtega pa so imela podjetja ki prodajajo oziroma razstavljajo na sejmu, že nad 300 milijonov starih dinarjev prometa. Med izdelki, ki so jih obiskovalci do sedaj največ kupili, so: smuči, električni aparati, pohištvo, tekstil itd.

Zvedeli smo tudi, da so se v sredo na kranjski občini odločili, da se občina odpoveduje občinskemu prometnemu davku za prodajo različnih izdelkov na sejmu.

A. Z.

Najnižji OD 60 tisoč S din

Kranj, 20. dec. — Danes zvečer je bila v Kranju seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Na njej so razpravljali o osebnih dohodkih v občini, o ugotovitvah nadzornega odbora občinskega sveta, ki je obiskal 21 sindikalnih organizacij in o poročilu komisije za šport.

V razpravi o osebnih dohodkih so se člani predsedstva zavzeli, da naj bi bili v prihodnje najnižji osebni dohodki v kranjski občini 60 tisoč starih dinarjev. Pri tem pa bi bilo treba upoštevati normalne delovne pogoje in minimalne zmožljivosti. Poudarili so, da bi se za uresničitev tega priporočila pri vodstvih samoupravnih organov delovnih organizacij morale zavzemati vse sindikalne organizacije v občini.

A. Z.

Sprejem delavcev javne varnosti

Včeraj (petek) popoldne je predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar sprejel 46 delavcev Uprave javne varnosti in oddelka za splošno-upravne zadeve. Za njihovo 20-in več letno delo v organizacijah pristojnih za notranje zadeve se jim je zahvalil v imenu skupščine in občanov kranjske občine. Vsem 46 — med njimi tudi 4 ženskam — je za dolgoletno in prizadevno delo izročil spominske nagrade.

A. Z.

Smrtna nesreča pri Ljubnem

Kranj, 20. dec. — Danes ob 14.30 se je blizu predora pri Ljubnem (pred mostom čez Peračico) zgodila huda prometna nesreča, kjer se je smrtno ponesrečil Vojteh Anderle (44) iz Kranja.

Z Jesenic proti Kranju je takrat vozil z mercedesom švedske registracije naš državljan Mihajlo Janković. Ko je pripeljal iz predora, je v gosti megli prehiteval tovorni avtomobil. Tedaj pa je z nasprotne smeri pravilno pripeljal voznik fička Vojteh Anderle. Prišlo je do hudega trčenja. Voznik Anderle je že na kraju nesreče podlegel hudim poškodbam.

Gradnja ceste čez Visoke Ture

(Nadalj. s 1. str.)

Ijltve pa smo upravičeni uresničiti za bodočnost tako pomembne gradnje tudi s pomočjo dolgoročnih tujih finančnih virov. Če bi se za to ne mogli odločiti, ne grozi obvoz (mišljen je mednarodni promet, op. ur.) samo Koroški, temveč vsej Avstriji.

Cemu poročamo tako obširno o gradnji moderne prometne žile, pomembne za sosedno državo in o nedvomno ogromnih naporih majhne, ne ravno bogate države za uresničitev projekta? Čitali smo nekaj najbolj značilnih odlomkov iz govorov o priliki otvoritve del turske avtoceste in to predvsem odlomkov, ki so splošnega pomena, in važni tedaj tudi za Slovenijo, še posebej pa v direktni zvezi z gradnjo avtoceste prek Tur iz Salzburga v Beljak za nas Gorenjce, za naš turizem in naše gospodarstvo. Ne more nam biti vseeno, kam bo usmerjen podaljšek moderne prometne žile iz Beljaka proti jugu, kajti nedvomno je, da se promet v Beljaku ne bo ustavil. Če nova pomembna žila ne bo imela naravnega in logičnega podaljška k nam, najprej na Gorenjsko in nato dalje po našem ozemlju, ga bo pač poiskala drugje. Zlasti v današnji dobi, ko so posebno majhne države gospodarsko tako tesno navezane druga na drugo, je vsaka prilagoditev v medsebojnih naporih sosednih dežel velikega pomena.

Če na Koroškem tako odkrito izražajo bojazen pred izolacijo v mednarodnem prometu in si upajo spoprijeti se tako z ogromnimi stroški, da bi se ji izognili, je menda na dlani, da ne smemo biti niti mi manj pogumni in manj skrbni v borbi za prostor na soncu.

Naša edina cesta — vpadnica, ki je v neposredni zvezi z Beljakom, in ki obenem veže vse glavne turistične cen-

tre na Gorenjskem, je cesta čez Podkorensko sedlo. V bistvu je to pravzaprav z asfaltno polita prastara trasa z vsemi pomanjkljivostmi stare dobe, če izvzamemo nekatere modernizirane popravke. Ozka grla na njej pa so predvsem prehod prek Podkorenskega sedla, kjer bi neobhodno bilo treba misliti na predor, dalje Kranjska gora, Jesenice (obvoz), za moderen promet je nemogoč tudi odsek, ki se začne nekaj kilometrov pred Zirovnico, Zirovnica sama in končno Kranj. Z moderno rešitvijo problema med Naklom in Brezjami se je cesta ognila hudim ovinkom Podbreškega klanca in vzpetinam Gobovcev, z gradnjo viadukta pri Zirovnici, ki je že v delu, se bo izognila sicer romantičnim, za moderen promet pa skrajno neprimernim ovinkom iz dobe parizarjev. S tem bosta rešeni dve hudi

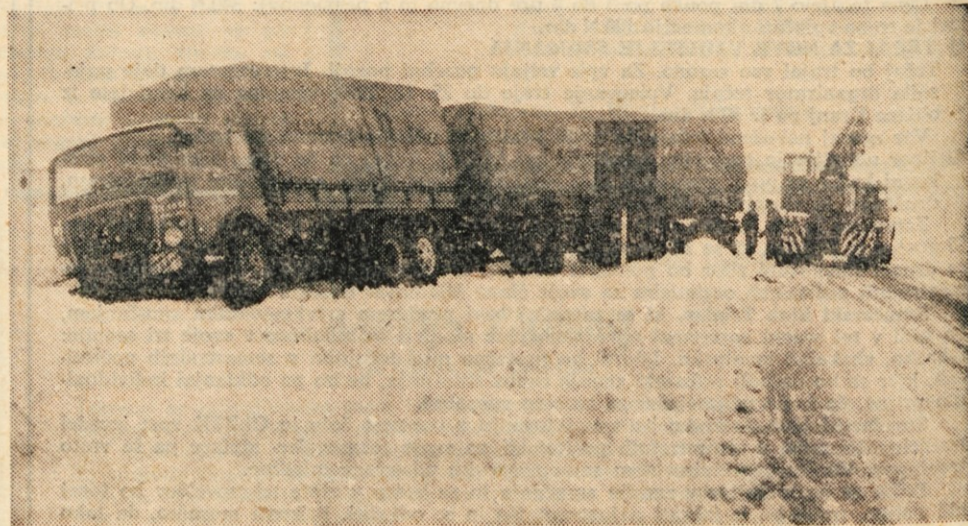
zagati, ostanejo pa še obvoz Kranjske gore, kjer rešitev verjetno ne bo delala preglavice, obvoz Jesenic, kjer zanj ni prostora, vsaj na enen način ne, obvoz Kranja, kjer prostora ne manjka in morda obvoz tudi ne bo delal prevelikih tehničnih preglavic, verjetno pa zato nekaj več glede stroškov. Poleg še nekaterih manjših korektur pa ostane nedvomno glavni in najdražji, pa vendar tehnično in časovno nujen problem — predor skozi Karavanke pri Podkorenu.

S pospešeno gradnjo čez Ture bo treba tudi pri nas pohiteti z modernim priključkom nanjo, da ne bomo prekasni. To pomeni, da nima več časa. Zdi se nam, da bi v najkrajšem času že morala zadeva kreniti z mrtve točke in da bi moralo priti vsaj do prvih konkretnih rezultatov in do tehničnih stikov med nami in Avstriji.

Priznanja in plakete

Vsako leto za občinski praznik skupščina občine Šk. Loka podeli delovnim organizacijam, društvom in posameznikom, ki so s svojim delom prispevali k gospodarsko-političnemu, kulturno-prosvetnemu, znanstvenemu ali splošnemu napredku v komuni, priznanja, plakete in nagrade. Komisija za odlikovanje je tudi letos sklepala o predlogih in na podlagi mnenj ter informacij pristojnih organov sestavila listo nagrajencev. Njeni člani so odbornikom predlagali, naj se tokrat dodeli priznanje kolektivno SGP TEHNIK ŠK. LOKA (za uspehe in prizadevanja pri stanovanjski in komunalni gradnji, posebno v zvezi z gradnjo vodovoda Hotavlje—Škofja Loka ter za uspešen razvoj podjetja) in AVTO-MOTO DRUŠTVU ŠKOFJA LOKA (za uspešno delo pri razvijanju mednarodnega avto-moto športa in za vzgojo občanov v prometu). Plakete pa bodo dobili: ing. PAVLE OLIP, ki je vrsto let uspešno opravljal funkcijo direktorja v podjetju Jelovica in s svojim delom mnogo pripomogel k razvoju te gospodarske organizacije, RADO JAN, katerega prizadevanja so veljala izobraževanju ter idejnemu, kulturnemu in družbeno-političnemu življenju v občini, FRANC GABER, dolgoletni družbenopolitični delavec v delovni organizaciji in na terenu ter JOZE AUDIČ, znani škofjeloški gledališčnik, ki je mnogo prostega časa posvetil amaterski igralski in režiserski dejavnosti.

—iz

Na Gorenjski cesti so imeli v sredo največ težav vozniki prikolic. Redki so bili, ki so bili opremljeni s snežnimi verigami. Prav zato pa je imela precej dela tudi skupina kranjskih poklicnih gasilcev. — Foto: F. Perdan